

JAWAHAR NAVODAYA VIDYALAYA, DHARWAD

ಜವಾಹರ ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

जवाहर नवोदय विद्यालय, धारवाड

ನಮ್ಮೆದೆಯ ನವೋದಯ

Silver Jubilee Celebration

SOUVENIR

JANUARY 26th - 27th, 2013 - DHARWAD

ಬನ್ನಿ ಓ ಬಾಂಧವರೇ..

ಬನ್ನಿ ಓ ಬಾಂಧವರೇ..
ಹೋಗೋಣ;
ನಮ್ಮೆದೆಯ ನವೋದಯಕೆ

ಸಿರಿತನ-ಬಡತನ ಅಳಿಸಿ
ಜ್ಞಾನದ ಐಸಿರಿ ಬೆಳೆಸಿ
ಸಾಧನೆಗಳ ಎತ್ತರಕೇರಿಸಿದ ಸೌಧಕೆ;
ಬನ್ನಿ ಹೋಗೋಣ
ನಮ್ಮೆದೆಯ ನವೋದಯಕೆ

ಜಾತಿ-ಮತವ ಮರೆತು
ಮಾನವೀಯತೆಯ ಅರಿತು
ಬೆರೆತು ಬಾಳಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದ ದೇವಾಲಯಕೆ;
ಬನ್ನಿ ಹೋಗೋಣ
ನಮ್ಮೆದೆಯ ನವೋದಯಕೆ

ನಾನೆಂಬುದನು ಮರೆಸಿ
ನಾವೆಂಬುದನು ಬೆಳೆಸಿ
ಏಕಾಂತದಿಂದ ಏಕತೆಗೆ ಒಯ್ದ ದಿವ್ಯಾಲಯಕೆ;
ಬನ್ನಿ ಹೋಗೋಣ
ನಮ್ಮೆದೆಯ ನವೋದಯಕೆ

ಕಂಡ ಕನಸುಗಳಿಗೆ
ಬಾಲ್ಯದ ನೆನಪುಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಅಂಗಳಕೆ;
ಬನ್ನಿ ಹೋಗೋಣ
ನಮ್ಮೆದೆಯ ನವೋದಯಕೆ

ಅಕ್ಕರೆ-ಅಕ್ಷರ ಎರಡನೂ ಕಲಿಸಿ
ನಮ್ಮಯ ಚಂಚಲ ಮನವನು ಒಲಿಸಿ
ಬಾಳನು ಹದಮಾಡಿದ ಪ್ರಪಂಚಕೆ;
ಬನ್ನಿ ಹೋಗೋಣ
ನಮ್ಮೆದೆಯ ನವೋದಯಕೆ

ಕೂಡಿ ಬಂದಿದೆ ಸಮಯ
ಓ ನನ್ನ ಬಾಂಧವರೇ...
ಎಲ್ಲಾರೂ ಒಗ್ಗೂಡೋಣ
"ಹಮೀ ನವೋದಯ ಹೋ" ಅನ್ನೋಣ
ಬನ್ನಿ; ನಮ್ಮೆದೆಯ ನವೋದಯಕೆ
ಹೋಗೋಣ

ನದೀಮ ಸನದಿ

17ನೇ ಬ್ಯಾಚಿನ ನದೀಮ್ ಬೆಳಗಾವಿಯ ಗೋಗ್ಟೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

The Logo

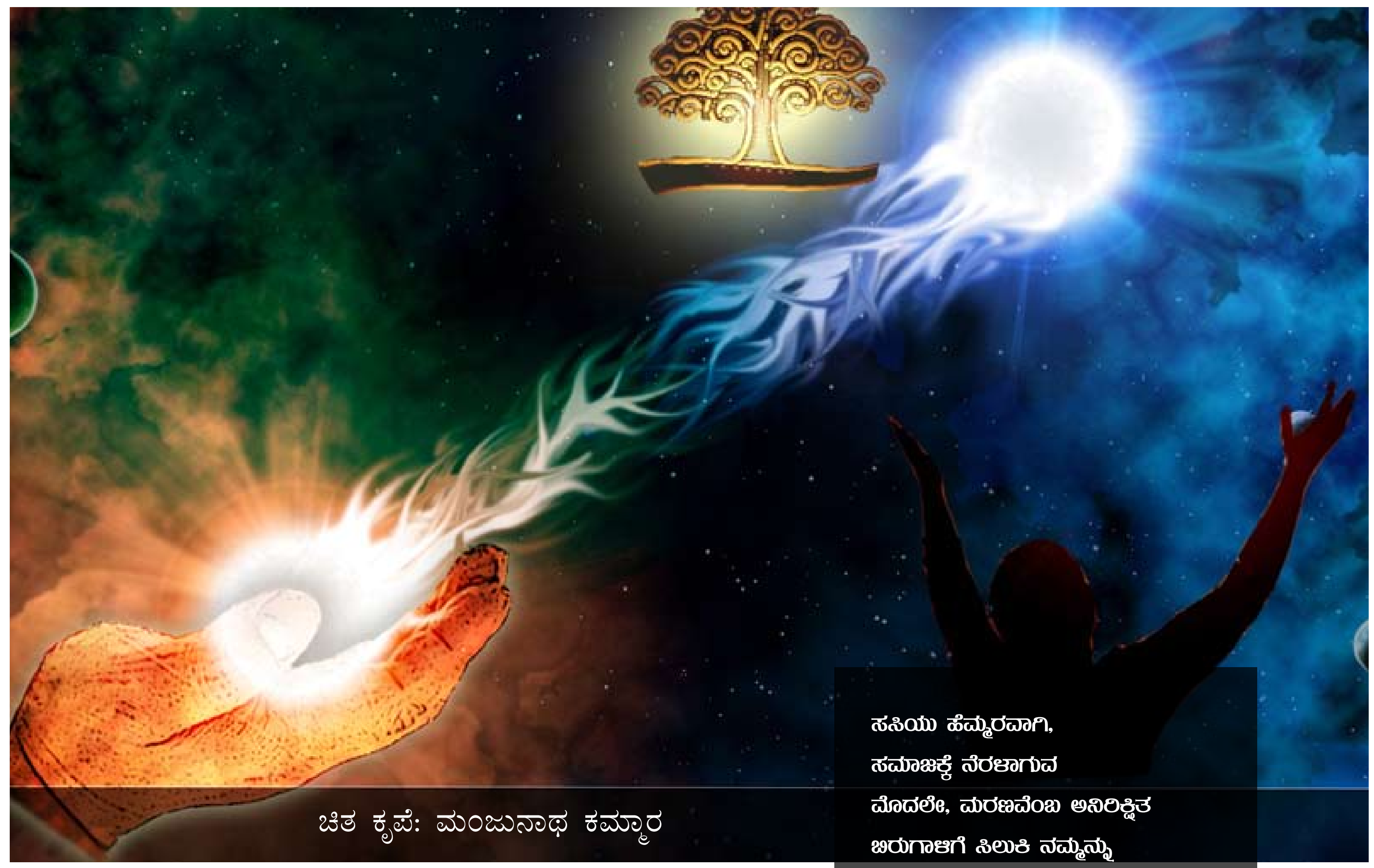

The logo is cloned from the existing Samiti logo, with minor tweaks. Two big circles represent the Alumni and the small one represents current students. And the arc is the symbol of wave, flow and spreading thoughts. In the original logo, students are studying but in the new logo same students have grown up and are reaching new heights in life. They have secured their career and being successful. The leaves are retained to have a feeling of liveliness and continuous growth. he orange circle represents sun - the being, the truth. And finally 25 represents the ilver Jubilee for Jawahar Navodaya Vidyalaya Dharwad.

Logo design & Creative thoughts for the Silver Jubilee are by Maheshwar Mathad of batch-7. As a an artist, a Designer and a Photographer, Maheshwar is widely known to software industry as a User Interface expert. Currently he works in Bangalore, providing design solutions to major software brands.

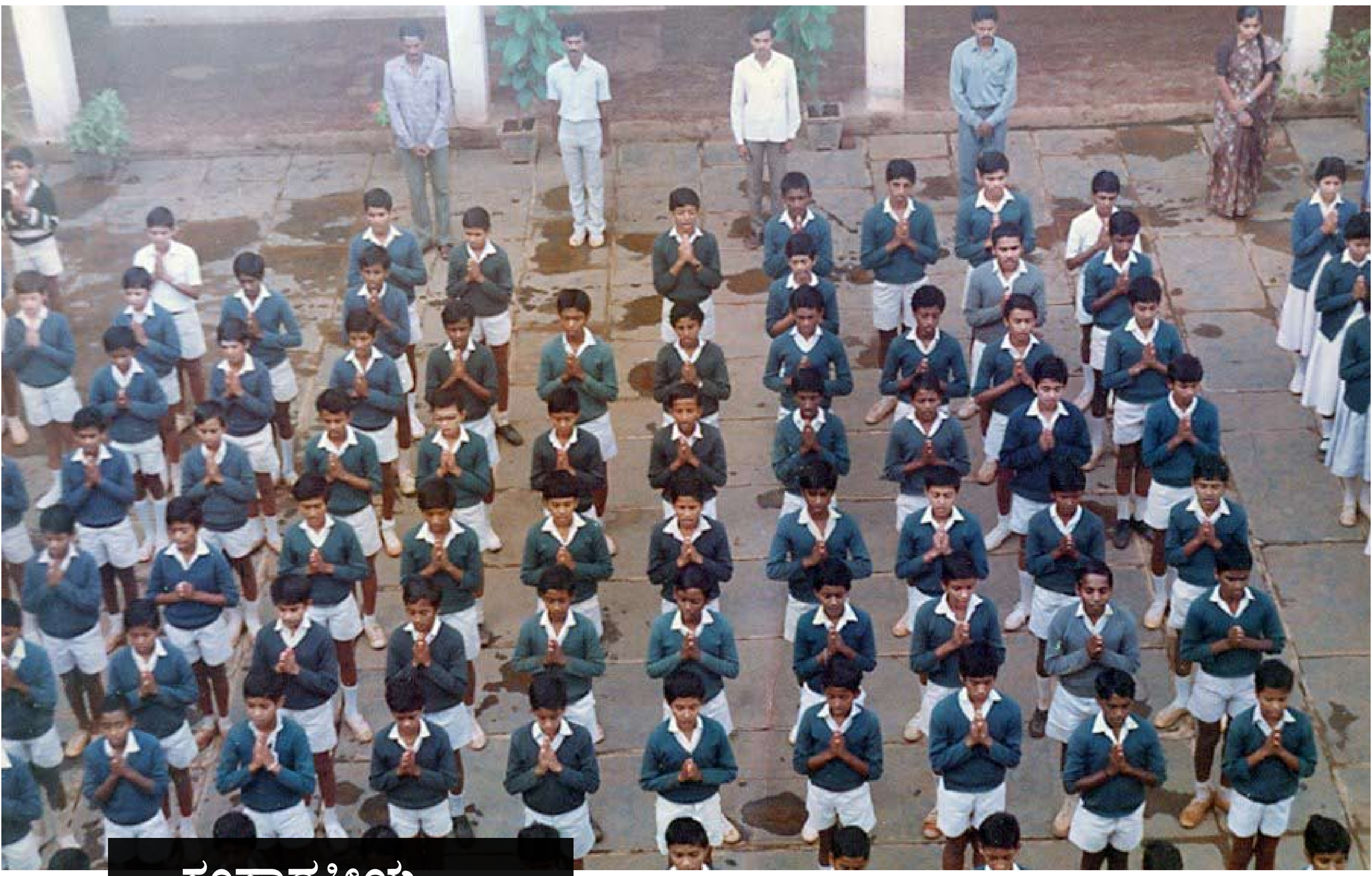
ಚಿತ ಕೃಪೆ: ಮಂಜುನಾಥ ಕಮ್ಮಾರ

ಸಸಿಯು ಹೆಮ್ಮರವಾಗಿ,
ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನೆರಳಾಗುವ
ಮೊದಲೇ, ಮರಣವೆಂಬ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ
ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ನಮ್ಮನ್ನು
ತೊರೆದು ಹೋದ
ನಮ್ಮ ಮನದಂಗಳಲ್ಲಿ
ಸದಾ ಬಿಡಿಸಿದ ರಂಗೋಲಿಯಂತಿರುವ
ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು
'ನವ-ಉದಯವನ್ನು' ಹೊತ್ತು
“ನವೋದಯಕ್ಕೆ” ಮರಳಿ ಬರಲಿ
ಎಂದು ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೋಣ.

Editorial Team

- Gururaj Kulkarni
- Maheshwar Mathad
- Lingaraj R
- Ajay K
- Nadeem Sanadi
- Dr Basavaraj Bommanahalli
- Sajid Ali Kalmani

- ಗುರುರಾಜ ಕುಲಕರ್ಣಿ
- ಮಹೇಶ್ವರ ಮಠದ
- ಲಿಂಗರಾಜ ಆರ್
- ಅಜಯ ಕೆ
- ನದೀಮ ಸನದಿ
- ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ
- ಸಾಜೀದ ಅಲಿ ಕಲ್ಮನಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದೊಂದರಂತೆ ಈ 'ಜವಾಹರ ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ' ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯವು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಗರಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ 1987ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಈಗ ಈ ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬದ ಸಂಭ್ರಮ. ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ, ಬುದ್ಧಿ ಜೊತೆಗೆ ಜೀವನ ಕಲೆಯನ್ನೂ ಕಲಿತ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಂದು ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನಲಂಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆವರಿಗೆಲ್ಲ ಪ್ರೀತಿಯ ತವರು ಈ ವಿದ್ಯಾಲಯ.

ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬದ ಅಂಗವಾಗಿ, 'ನಮ್ಮೆದೆಯ ನವೋದಯ' ಎಂಬ ಈ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಶಾಲಾ ದಿನಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸುವ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಕೈಪಿಡಿ. ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರಹಗಳನ್ನು, ಚುಟುಕು, ಕವಿತೆ, ನೆನಪಿನಾಳದ ಸಂದರ್ಭ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರತರಲು ಅಭಿರುಚಿ ತೋರಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಯೋಜಕರಿಗೂ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲ ಹಿರಿಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಗುರು ವೃಂದಕ್ಕೂ ನಮನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಈ ಕಿರು ಹೊತ್ತಿಗೆಯೆಂಬ ನೆನಪಿನ ಬುತ್ತಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿ, ಅಸ್ವಾದಿಸುವ ಆನಂದ ನಿಮ್ಮದಾಗಲಿ.

Jawahar Navodaya Vidyalayas were started with an idea of providing quality education to rural children. Vidyalaya of Dharwad district started in 1987 at Dharwad, a city well known for education. Now the vidyalaya is celebrating its silver jubilee. Vidyalaya provided students with not just education but also life skills. Now most of those students are high achievers in different fields of their own. For all those, this school is like mother's home.

On the occassion of this silver jubilee of the school, we are bringing out a souvenir and calling it as 'Nammedeya Navodaya' as it captures our school day memories which are still fresh in our hearts. This serves as a beautiful memento of our school days. A lot of teachers, Alumni and students presently studying in this vidyalaya have contributed articles, poems, anecdotes, photos etc. We are thankful to all of Sponsors. Finally saluting all the elders and our beloved teacher community, we present you with this souvenir. Wish you happy reading.

Message from Jagadish Shettar

Chief Minister

ಜಗದೀಶ ಶೆಟ್ಟರ
ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು

ವಿಧಾನ ಸೌಧ
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001

ದಿನಾಂಕ ....

MESSAGE

It gives me immense pleasure to know that, **Jawahar Navodaya Vidyalaya, Dharwad** is in its **Silver Jubilee** year and the celebrations are being held on 27th of January 2013, at Dharwad.

Jawahar Navodaya Vidyalayas, all over India, are doing yeomen service in the field of education. They have been nurturing rural talents, including remote-rural talents, since many years, thus helping the cause of education as-well-as upliftment of the rural population.

Its indeed a pride and pleasure to know that, the **Jawahar Navodaya Vidyalaya, Dharwad** has been excelling in all the fields *viz.*, academics, sports, co-curricular, extra-curricular activities etc., on a regular basis. Students who have passed out from this esteemed institution are serving the nation at various levels, in various capacities to the best of their ability, and their contributions are indeed commendable.

I hope, **Jawahar Navodaya Vidyalaya, Dharwad,** undoubtedly continues to contribute more towards the progress of nation and society.

I wish all the ***Navodayans***, great success in their endeavors and also wish the souvenir, being published on this occasion, comes out with contents of immense knowledge and a beautiful cover page.

With Best Wishes,

(JAGADISH SHETTAR)

President,
Jawahar Navodaya Vidyalaya,
Dharwad.

Message from Prahlad Joshi
Member of parliament

I am very glad to know that Jawahar navodaya vidyalaya Dharwad along with its alumni is celebrating it's silver jubilee and on this proud occasion bringing out a souvenir. This institute of learning has been rendering valuable service towards building a new vista for the future generation especially students of rural India by imparting quality education to them.

My heartiest congratulation to all faculty members and students and alumni on this glorious occasion and best wishes for every success for the celebration and souvenir.

Prahlad Joshi
Member of parliament (Lokasabha)
Dharwad
Member Parliamentary standing
Committee on railways Govt of India.

Member parliamentary consultative
Committee of ministry of
Urban development govt of India
No.DO/MP/DWD/12-12/3760

122/D Mayuri estate Keshwapur
Hubli - 580 023 Karnataka
Ph: (R) (0836) 2211533 2253555

Chitaguppi Hospital compound
Lamington road, Hubli – 580 020
Ph(O): (0836) 2251055 Fax: (0836) 2258966
Email : prahladvjoshi@gmail.com

Message from P. Ravi Kumar

Principal,
Jawahar Navodaya Vidyalaya, Dharwad

I am delighted to learn that this Vidyalaya has completed 25 golden years in serving the society by giving the best education to the young children who spend seven shaping years of their life in the serene campus. In fact, I feel immensely proud to be a part of this movement.

As we all know, JNVs have created a niche for themselves in the field of education. Though they are located in rural and remote areas, Navodaya Vidyalaya Samiti and the staff have been doing a praise worthy job in ensuring best quality education in a disciplined environment. Students of JNVs are guided for a better career and for a better life. They are trained to realize their social responsibilities too. In short, JNVs have become a movement with an impeccable record.

I am extremely happy to know that the Alumni has come forward to celebrate the Silver Jubilee of this institution in the most appropriate and meaningful manner.

On this occasion, I wish to acknowledge the efforts of the dedicated Staff of the past and present, Parents, Alumni and all the well-wishers as their collaboration and contributions have surely made a difference.

I wish all success for the Silver Jubilee celebrations and the souvenir to be released on this momentous occasion.

P Ravikumar

ಕಾಣದ ದೇವರ ಕೈ ಮುಗಿಯುವ ಮುನ್ನ ...

ನೆನಪಿಸಿಕೋ ಆ ಸರಳ ಜೀವಿಯನ್ನ,
ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆದ, ನಡೆದಂತೆ ನುಡಿದ;
ಕರ್ಮಯೋಗಿ ಶ್ರೀ ಕಟ್ಟೆ ಬಸವನಗೌಡರನ್ನ.
ನೆನಪಿಸಿಕೋ ಆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಯನ್ನ,
ಯಾರನ್ನೂ ಎತ್ತಿಕಟ್ಟದ, ಯಾರನ್ನೂ ಬೀಳಿಸದ;
ಅಜಾತಶತ್ರು ಶ್ರೀ ಕಟ್ಟೆ ಬಸವನ ಗೌಡರನ್ನ.
ನೆನಪಿಸಿಕೋ ಆ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರನ್ನ,
ಶಿಕ್ಷಿಸಿ–ದಂಡಿಸಿ, ಪ್ರೀತಿಸಿ–ಹುರುಪಿಸಿ ಪಾಠ ಕಲೆಸಿದ;
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿಕ್ಷಕ ಶ್ರೀ ಕಟ್ಟೆ ಬಸವನ ಗೌಡರನ್ನ.
ನೆನಪಿಸಿಕೋ ಆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಪೂಜಾರಿಯನ್ನ,
ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಪಾವನ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ತೋಳೆದು–ತೀಡಿದ;
ಪೂಜ್ಯರಲ್ಲೇ ಪೂಜ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕಟ್ಟೆ ಬಸವನ ಗೌಡರನ್ನ

Our founding principal Sri H Katte Basavana Gouda

A short biography

Sri H Katte Basavana Goud was born on 1st July 1939 in Handrala, a village near Bellary. He was the first of four children (three brothers & one sister) of Chennaraddi & Jayalakshmi.

He completed his initial schooling & pre graduation in SG High School of Bellary & Veerashaiva Vidyavardhaka Sangha College Bellary. He graduated from Mysore University in 1961 with B.Sc. His hunger to learn continued throughout his life. He continued to add to his list of diverse graduations. Completed M.A in 1966 from KUD Dharwad, B.Ed in 1967, M.Ed in 1969 from KUD. Completed M.A in English in 1976 from KUD & completed M.A in Hindi too. That's a long journey of over 15 + years. It does not come as a surprise that he excelled in multiple subjects and was a great educationist. Being a perfectionist & excellence personified himself; he expected nothing short of excellence from his students.

If his educational success & qualifications leave you in awe, what he achieved using those qualifications & complete dedication to welfare of students and betterment of education is even better.

Started his professional career in Vijayalakshmi Aided primary School, Bellary & worked there for a year (1960-1961). Dabbled his hand in different things. Between 1961 to1963, he served at District commissioner office. Became an assistant master in SGS High School Bellary & worked there for 5 years till 1968. For 19 long years, from 1968 to 1987 he headed the Vijayanagar High School Munirabad. During his tenure, he was instrumental in upgrading the high school to composite Pre University College in 1985 & served as principal till 1987. For his efforts he was awarded the best teacher in Raichur, the then district headquarter.

His next move could be simply termed as best thing to happen to an upcoming school aimed at producing good citizens and great human beings who will serve the nation in varied capacities.

He joined JNV Dharwad as founding principal in 1987. He nurtured school & many of us until 1994. Guided fellow teachers to excel and consistently strived to provide us the best education. Though accolades & rewards came his way he was happy in continuing to be principal.

Finally he accepted to be Assistant Director of JNV Samiti Patna region and served for 2 years. He re-joined as Principal of JNV Bagalur Bangalore in 1996 & retired after 3 years.

His love for JNV & JNV's need for him does not end here. He served as principal of JNV Gajanur (1999-2001), continued as principal of Kamala Bai High School Bangalore (2002-03) & Rajarajeshwari Vidyanikethan, Hulkoti(2003-07).

He had in-depth knowledge of the school rules, laws & administration policies. This made him a sought after person between his colleagues & fellow administrators who used to seek his inputs regularly in many matters.

He married Pushpalatha in 1971 and had two children. They live in Bangalore.

He had varied interests. He was an avid Badminton player & crazy follower of cricket. He had great interests in making things green. He transformed Munirabad, Gajanur & Hulkoti school campuses to make them look more like gardens. He made us grow nursery in Vidyabhavan campus, plants grown from them, am sure are somewhere providing shade & shelter.

He was awarded the 'Super Donor' award in 2006 by Smt Vasantidevi Baldota Blood Bank for donating the blood highest number of times. How inspiring is that for younger generation like us?

His advice to students & in general to all was to, work towards self-satisfaction not for rewards and recognition as they are momentary and they bring with them lot of disappointment. Do not hate anyone & do not react to critics. Recognise your strengths & set your goals accordingly. Be ambitious, not over ambitious – it would land you in disaster. Adhere to values in life. Never compromise on values. "Live for yourself". Hidden message is to live not to please others but you.

He was a firm believer in Basavanna's "Kayakave Kailasa" principle & followed it until his last breath. Am sure he is smiling at us from high above. Feeling proud about school he nurtured & made it what it is. As we celebrate this momentous occasion let's take a bow to our dear principal & hope he continues to guide us in future.

-Anand Honnatti

Anand of batch 2 is working in a software firm in Bengaluru.

ನೆನಪಿನ ದೋಣಿಯಲಿ

ನೆನಪಿನ ದೋಣಿಯಲಿ
ನವೋದಯ ಶಾಲೆಯಲಿ
ನಾವಿಕ ನಾನಮ್ಮ
ಪಯಣಿಗರು ಮಕ್ಕಳಮ್ಮ

೧೯೮೮ರ ಜನೇವರಿ ೫ರ ಆ ದಿನ, ಆಗಷ್ಟೇ ಬಿ.ಎಡ್. ಪದವಿ ಪಡೆದ ಕ್ಷಣ, ಭಾವಿ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಮನ. ನಾವಿಕನಾಗಿ ದೋಣಿ ಏರಿದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೮೦ ಪಯಣಿಗರು ದೋಣಿ ಏರುತ್ತಿದ್ದರು. ದೋಣಿಯಲಿ ಪಯಣಿಸುತ್ತ ಕಲಿಸಿದ್ದು ಅಲ್ಪ, ಕಲಿತದ್ದು ಬಹಳ. ಕನಸು ನನಸಾಗಿಸಿದ ದೋಣಿಯ ಹೆಸರು ಧಾರವಾಡದ ಜವಾಹರ ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೋಧಿಸುವ ನಾವಿಕನಾಗಿ ಹಾಜರಾಗಿ ೧೫-೦೬-೧೯೯೦ರಂದು ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ದೋಣಿ ಇಳಿದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ಶಿಕ್ಷಕರ ದೋಣಿ ಏರಿದೆ.

ನಾವಿಕನಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಎರಡೂವರೆ ವರುಷದ ಪಯಣದ ಅನುಭವ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯವಾದುದು. ಶಿಕ್ಷಣಾಕಾಂಕ್ಷಿ ಪಯಣಿಗರು ತಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದ ಪುಟಾಣಿಗಳು ಮನೆಗೀಳುತನ (homesickness) ದಿಂದ ಅಳುವಾಗ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಾಲಿಗಳು ಹಸಿಯಾದದ್ದುಂಟು. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯ, ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತುಂಬಿ ಸಮಾಧಾನಿಸಲು ಸುಮಾರು ದಿನಗಳೇ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದವು.

'ಮಕ್ಕಳೆಮಗೆ ಬದುಕು', 'ಮಕ್ಕಳೇ ಬಾಳಿನ ಬೆಳಕು' ಎಂಬ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ ಹೊತ್ತ ನಾವಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನರಿತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದೆವು.

ಮಕ್ಕಳು ಮನುಕುಲದ ಆಕಾಶ ಕುಸುಮಗಳು
ಮನೆಯಂಗಳ ಬೆಳಗುವ ಮಂಗಳ ದೀಪಗಳು
ಭಾವೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಾಗ್ಯೋದಯ ಶಿಲ್ಪಿಗಳು

ಇವುಗಳು ಬಾಡದಂತೆ, ಆರದಂತೆ, ಬಳಲದಂತೆ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದರಿತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಂಡು ಪಯಣದುದ್ದಕ್ಕೂ ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ೫ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಎದುರಿಸಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದವರು ಈ ಮಕ್ಕಳು. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರತಭಾವಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸುವ ಅವಕಾಶ ದೊರತಿದ್ದು ನನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯ. ಬಹುಬೇಗನೆ ಬೋಧಿಸಿದ ಅಂಶವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ

ಅಶೋಕ ಬಿಂದುರಾವ್ ನಾಡಿಗೇರ

ಸಾಮರ್ಥ್ಯಹೊಂದಿದ ಮಕ್ಕಳವರು. ನನ್ನ ೨೨ ವರ್ಷಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಯಣದಲ್ಲಿ ನಾವಿಕನಾಗಿ ಸಂತಸ ಪಡೆದ, ವೃತ್ತಿಸಮಾಧಾನ ತಂದ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯ ಅವಧಿಯೆಂದರೆ ಜವಾಹರ ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಾವಿಕನಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದಾಗಿನ ದಿನಗಳು, ಇಲ್ಲಿನ ಪಯಣಿಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನೆನಪು, ತುಂಟಾಟ, ಪ್ರತಿಭಾಪ್ರದರ್ಶನ, ಮನದಾಳದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಸಿರಾಗಿದೆ.

ಬೆಳಗಿನ ಸುಪ್ರಭಾತದಿಂದ ಹಿಡಿದು ರಾತ್ರಿ ಲಾಲಿಹಾಡಿ ಮಲಗಿಸುವವರೆಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಸಮಯ ಜಾರಿದ್ದೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ, ಸಹನಾವಿಕರಾದ ಶ್ರೀ ವಿ.ಆರ್.ಭಜಂತ್ರಿ, ಶ್ರೀ ಎಮ್.ಜೆ. ಅಂಗಡಿ, ಶ್ರೀ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಶ್ರೀ ಮನಿಯಾರ, ಶ್ರೀ ಉಪಾಜಧ್ಯ, ಶ್ರೀ ಖೋತ, ಶ್ರೀಮತಿ ಹಿರೇಮಠ ಅವರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಉತ್ತಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿದ್ದರು.

ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತುಂಬಾ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತುಂಟತನಕ್ಕೇನೂ ಕಡಿಮೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಗನಬಸನಗೌಡ ಪಾಟೀಲನ ಅತಿಯಾದ ತುಂಟತನ ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಕಣ್ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟಿದಂತಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ತುಂಟರೇ, ಜಾಣರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ನೀಡಿದರೆ ತಕ್ಷಣ ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾರ್ಯಭಾರ ನೀಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯಾಲಯವೆಂಬ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ದೂರದರ್ಶನ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾಗಿರಬಹುದು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ದೂರದರ್ಶನದ ಪಾದಾರ್ಪಣೆಯಾಗಿ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ತಪ್ಪದೇ ನಾವಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ದೂರದರ್ಶನ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯.೦೦ ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಕಣ್ಣು ಪಿಳುಕಿಸದೇ ವೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದೆ ರಾಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಭರತ, ಆಂಜನೇಯ, ಸೀತೆಯರಾಗಿ ಪಾತ್ರಗಳ ಅಣಕು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ನಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲ ಭಾನುವಾರ ಮಾತ್ರ ಪಾಲಕರ ಭೇಟಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ದಿನ ಮಕ್ಕಳ ಮುಖ ಹೂವಿನಂತೆ ಅರಳಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಸಿಹಿತಿಂಡಿ, ಚಕ್ಕುಲಿ ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ತಂದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡು, ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನಿಸಿ, ಸಂಭ್ರಮಿಸಿ, ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವಾಗ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ದೃಶ್ಯ ಮನ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಗತಿ ಕೇಳಿ ಸಂತಸಪಟ್ಟು "ಅವ್ರು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲರಿ, ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳರಿ, ನಮ್ಮ ಮಗ ಭಾಳ ಉಡಾಳ ಅದಾನ್ರಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಅವನ್ನ ಸಂಬಾಳ್ಸಿರಿ" ಎಂದು ಗೋಗರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಪಾಲಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟ ಕಾಳಜಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿತೋರಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಬೆಳಗಿನ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಸುಪ್ರಭಾತ, ವ್ಯಾಯಾಮ, ಉಪಹಾರ. ನಂತರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಹಾಗೂ ಬೋಧನಾ ತರಗತಿಗಳು ಆರಂಭ. ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ಗೋಜನೂರ ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ಸುಶ್ರಾವ್ಯ ಕಂಠದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. "ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಕೊಳೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯುವ ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯ". ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಸವಿಯೂಟ ಎಂದಿಗೂ ಜಡವಾಗಲಾರದು. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ದಿನ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ತುಂಬಾ ಮಧುರವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು, ದೇವನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು, ಭಾವೈಕ್ಯತಾ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳು ಹಾಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ತಂಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯೂ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ, ಸಮಯಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಜರುಗುತ್ತಿದ್ದವು. ತರಗತಿಗಳು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಆಸ್ಥೆವಹಿಸಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಕ್ಕಳೂ ಸೇರಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗಲಕಾಯಿ ಭಾಜಿ, ಭೆಂಡಿಕಾಯಿ ಭಾಜಿ ತಿನ್ನಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆ ತರಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿನ ಪೌಷ್ಠಿಕಾಂಶಗಳ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ತಿಳಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳೂ ತಿನ್ನುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಊಟದ ನಂತರ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಕಾಳಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷಕ ಬಳಗಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಗೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ, ತಂದೆ-ಮಕ್ಕಳ ಬಾಂಧವ್ಯ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಸವಿನುಡಿಯೇ ಮಂತ್ರ, ಸದ್ವಿನಯವೇ ಸಾಧನ ಎಂಬಂತೆ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೆದ್ದಿದ್ದರು. ಸಂಜೀವ ಪಾಟೀಲ, ಅಜಯ ದೀಕ್ಷಿತ, ಅಶೋಕ ಬಂಗಾರಶೆಟ್ಟರ, ಭಾರತಿ ವಂಡಕರ, ಹೇಮಾ ಖಟಾವಕರ, ಗುರುರಾಜ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಚಂದ್ರು ಉಪ್ಪಿನ, ಜಯದೇವಿ ಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡಿ, ಸಂಜೀವ ನಲವಡಿ, ರಮೇಶ ಭೂಸರೆಡ್ಡಿ, ರಿಹಾನಾ, ಮಂಜುಳಾ, ಲಿಂಗರಾಜ ರಮಾಪೂರ, ಅತಗೂರ್ ಮೊದಲಾದವರು ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ.

"ಒಂದು ಕಡೆ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕಾರ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯ ನಮ್ಮದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಎರಡೂ ಬಗೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಪರಿಪಕ್ವವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಜೀವನದ ಅಂತರಂಗ ಹಾಗೇ ಪರಿಪಕ್ವವಾದ ಜೀವವು ಜಗತ್ತಿನೊಳಕ್ಕೆ ಸೂಸುವ ಸುಗಂಧವೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ." ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

'ಮಂತ್ರದಿಂದ ಮಾವಿನಕಾಯಿ ಉದುರುವುದಿಲ್ಲ' ಆಹಾರ ಬೇಕಾದರೆ ಸಿಂಹವೂ ಕೂಡ ಬೇಟೆಯಾಡಲೇಬೇಕು. ಮಲಗಿದ ಸಿಂಹದ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬಂದು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯತತ್ಪರತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ, ಸತತ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲಿತ್ತು.

"ಮನೋಬಲವೇ ಮಹಾಬಲ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಸಿದ್ಧಿ, ಶ್ರದ್ಧೆಯೇ ಆಲಸ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧ, ಗೆಲುವಿನ ಗುಟ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆಯಲ್ಲಿದೆ, ಒಲವಿನಿಂದ ಗೆಲುವು, ನಲ್ಮೆಯಿಂದ ನಲಿವು, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಧೈರ್ಯ" ಎಂಬುದನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮದಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಾವಿಕನಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ಹೊರಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈದ್ಯರು, ಇಂಜಿನೀಯರರು, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ವಕೀಲರು, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಜಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನನಗೆ ಅತೀವ ಸಂತೋಷ ಹಾಗೂ ಹೆಮ್ಮೆ ತರುವ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಜೊತೆಗಿದ್ದ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನದು ಅಳಿಲುಸೇವೆ ಮಾತ್ರ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ತೋರಿದ ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮ ಗೆಲುವಿನ ಸೋಪಾನಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದೆ.

"ಗೆಲುವೆಂಬುದು ಕೇವಲ ಬುದ್ಧಿವಂತರ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಮುಂದೆ ಬಾಗುವವರ ತಲೆಗೇರಿದ ಕಿರೀಟ" ಎಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಂದು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊಂಬೆ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಪಕ್ಷಿ ಅಲುಗಾಡುವ ಕೊಂಬೆ ನೋಡಿ ಭಯಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪಕ್ಷಿ ನಂಬಿರುವುದು ಕೊಂಬೆಯನ್ನಲ್ಲ, ತನ್ನ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು. ಹಾಗೆಯೇ ಜವಾಹರ ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಪಯಣಿಸಿದ ಪಯಣಿಗರು (ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು) ತಮ್ಮ ತಾಕತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಮೇಲಕ್ಕೇರಿದ್ದಾರೆ.

ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿದ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೊಂದು ಕಿವಿಮಾತು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನೆನಪಿನ ದೋಣಿಯ ಪಯಣಕ್ಕೆ ವಿರಾಮ ನೀಡುವೆ.

"ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಟೀಕೆಗಳು ಬರಬಹುದು. ಸುಳ್ಳು ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಉದಾಸೀನತೆ ತೋರಬೇಕು. ಅನ್ಯಾಯದ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಶಾಂತರಾಗಿರಬೇಕು. ಅಜ್ಞಾನದ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ನಕ್ಕುಬಿಡಬೇಕು. ನಿಜವಾದ ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದಾಗ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು".

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳಿತಾಗಲಿ, ಶುಭವಾಗಲಿ ಎಂಬ ಭಾವ ನಿಮ್ಮದಾಗಿರಲಿ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳಿತಾಗಲಿ, ಬಾಳು ಭವ್ಯ ಬಂಗಾರವಾಗಲಿ. ಜೀವನದ ಪಯಣ ನಗುನಗುತ ಸುಖಮಯವಾಗಿರಲಿ ಎಂಬ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ನಾವಿಕ.

ಸಂಸ್ಮರಣೆ

ನೇರ ಮಾತು, ದಿಟ್ಟ ನಡೆಯ
ಅಪ್ರತಿಮ ಕಲೆಗಾರ ।
ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನದೊಳು
ನೆಲೆಸಿರುವ ಸರದಾರ ॥

ರಾಮನಂಥ ನಾಯಕ
ಕೃಷ್ಣನಂಥ ಪಾಲಕ
ನಮ್ಮ ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಸಂಗಮ ।
ಇವರ ನಲ್ವರಕೆಯಿರೆ
ನಮ್ಮ ಬಾಳು ಘಮ-ಘಮ ॥

ಮಾತು ಇನಿತು; ಕೃತಿಯು ಎನಿತು
ಮನದಿ ತುಂಬಿ ಚಿಂತನ ।
ದಾರಿದೀಪವಾಗಿಹವು ನಮಗೆ
ಇವರ ಹಿತವಚನ ॥

ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆ ದೇವರಲಿ
ಅವರಿಗೆ;
ಆರೋಗ್ಯ-ಆಯುಷ್ಯ ನೀಡಲೆಂದು ।
ಹಾರೈಸುವೆ ದೇವರಲಿ ಅವರು
ನೂರು ವರುಷ ಬಾಳಲೆಂದು ॥

ಅವರಿಗಿದೋ ಅರ್ಪಣೆ
ಈ ನನ್ನ ಕವನ;
ಹೃದಯದುಂಬಿದ
ನುಡಿನಮನ ॥

ಅರ್ಪಣೆ- ಆರ್.ಟಿ.ದೇವರಡ್ಡಿ ಅವರಿಗೆ
- ನದೀಮ ಸನದಿ

Pragyanam Brahma

"Pragyanam Brahma" (Arive Guru) is the slogan of Navodaya Vidyalaya Samiti. If we do lack of knowledge of anything we become nothing but a Big Zero. When I joined in J N V Koppal (Kukanur) in 1991 my expedition on knowledge started. Everyone in the vidyalaya opined and expressed that I had to be taken for admission to 6th class , not to be a teacher for them. It was true to some extent! I never lost my innocence. Very innocently I do accept/accepted/accepting any kind of work without thinking of the consequences.

As Brigu Muni, the son of Prajapita Brahma realized his 'Brahmatva' in different mode of life one by one that – it is first Anna (food), Prana (life), Manasu (mind) , Gyana (knowledge) with all these "Ananda" - Sat-chit-anand (Being in the state of ever happiness/self contentedness). I have been always searching desperately for the same throughout my life. However I have got a few opportunities to feel sometimes of this Brhamatva in Navodaya during my long journey from 1991 to 2013. We all proudly say that we, the teachers of Navodaya, work hard for 24 hours but don't find satisfaction. It's all bankam-mithya not sathy-truth, I feel some times. The real teachers are our Navodaya Little Buds, the precious students who are entrusted to us. I had learnt so much from them; they are highly intelligent, creative and innovative but fail to be expressive sometimes. I want to substantiate my statement through one or two selective incidents in these years of my stay in JNV Dharwad .

Usually I am given escorting duty for girls to any part of India either sports purpose or migration or some other reason. Navodaya always enriches the teachers with all kinds of experiences! Once I had to go to Arunachal Pradesh to attend a subject enrichment training programme in the very beginning of my service. However number of teachers joined me on the way during the journey. During this journey, believe me, once I tried to board a Goods Train! Such was my innocence! From 1991 to 2013 my aspiration for searching Brahmatva was spontaneous. Recently, very

few days before this silver jubilee celebration of our school I got an assignment to bring back SGFI participants from our cluster (2girls and 3boys) from New Delhi. It was really like climbing a peak of a mountain for me! Imagine, a fragile woman visiting Delhi in the peak of winter! Newspapers and channels repeatedly brought the chilling news that Delhi was experiencing the coldest winter in the last 44 years! But I had to go and face the bull by its horn!

I used to teach in my class VIII that climbing on to a summit within is rather difficult than climbing Mount Everest as Ahuliwal has said it in his lesson. Because its height is at the sublime level. Today's Delhi is those days of Hastinapura of Pandavas. I was 8hrs late on 7th Jan to the Rajadhani where less than 1.9C0 temperature was found those days. I was a big zero on the platform tasting the freezing chill on me, rattling and shaking and losing myself. Lord Krishna was a ever-loving protector for Pandavs at their exile to the forest for 14 years of vanavas. The season happened to be Hemant Ritu –Autumn- peak winter. Hemant an alumni, my old student, of Dharwad vidyalya was awaiting for me at Delhi railway station as my protector. The super hero of this vidyalaya helped this zero to become 1 and made me to reach the destination very easily where SGFI participants stayed over.

I felt myself proud and said 'there is a male in female and man in woman' when somebody asked why all the way I had dared to go there without any male escort for me, as I am not dare enough to do the task. I felt that by accepting such challenges, we encourage our own confidence and courage sometimes, but, of course, not all the times! This kind of perseverance, determination and will power can be found and learnt in Navodaya. I could not believe my eyes when I saw Patna Region girls of 7th class enjoying the chill of Delhi by playing without any worries in the Government public school veranda where they were accommodated. For a moment I felt jealous of them thinking, if I were ………..! My head was reeling with anxiety as many thoughts competing with each other to get my attention - the children I was waiting for to collect back as they were on a local trip, the next day journey, tickets and confirmation, my mother and her BP, anxiety and hypersensitivity, my daughter's final year project for MCA, and my husband ultimately. Lord Krishna said to Arjuna, "Do the duty without thinking of results. i. e 'Karmanne Vadhikaraste Maphaleshu Kadachan'. Hemant, my truthful student with 100% commitment proved that Navodaya Children are really bound to KARM YOGA. He was Paramatma (Super soul) in which atma (soul)resides always. I was just only atma.

Man proposes, God disposes! We can't predict the future, especially in that extreme Dehi weather. I was in sat-chit-ananda as Hemant brought prints out of tickets for return journey with a good news that all had got confirmed seats. However, Indian Railways had its own plan! The disheartening railway announcement disappointed all, that our train for return journey was delayed by 8 hours more due to heavy foggy weather condition. And now it was obvious that we would not be able to catch the link train from Hyderabad! We were devastated. All the hard work of my school authorities and navodaya colleagues to get me e-tickets within short span of time became zero. Again I was zero! The two baby monkeys were clinging to me for want of protection from the chill which they had never experienced as well as emotional comfort and security. Other three Pandavas were speechless! The mother monkey was……..! Words may fail to explain! But there was a super star Hemant to light and guide me. He stayed with us till 1-00 am, made all to get into the train safely, even in odd hours and odd situations. The mother monkey was praying the Almighty to save everyone from all kinds of hazards occurred during the journey. Finally there I was Jubilant. The whole credit goes to the stars of Dharwad Navodaya. Tare Jami Par Nahi but Navodaya Par. I salute my children for teaching me "Pragyanam Brahama". I am personally thankful to Mr. Sanjeev Patil , an old student, the Druva Nakshatra who alerted Rohini Nakshatra 'Hemant' for me to light and feel sat-chit-anand (Being in the state of ever happiness).

Om purnamadh, Om purnmidam
purnat, purnamudachchate
purnassya , purnamadaya
Purnamemvavsishyate ,
Omshantihi, shantihi, shantihi.

Either add or substract or multiply or divide purna (0)with purna, it always remains purna.

Bharati J Patil
TGT English, JNV Dharwad

ಮಾತೇ ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ

"ಸತ್ಯಂ ಬ್ರೂಯಾತ್ ಪ್ರೀಯಂ ಬ್ರೂಯಾತ್" ಎನ್ನುವ ಶ್ಲೋಕದಂತೆ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ನುಡಿಯಬೇಕು, ಪ್ರಿಯವಾಗಿ ನುಡಿಯಬೇಕು. ಕೆಲವರು ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರ ಮಾತು ಕಿವಿಗೆ ಚುಚ್ಚುವ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರ ಮಾತು ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮರೆತು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಖರವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಇರುವಾಗ ಮಾತಿನಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಲೂಬಹುದು ಅಥವಾ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಮಾತಿನ ಪ್ರಭಾವ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅಂತಲೇ ಬಸವಣ್ಣ "ಹದುಳವಿದ್ದರೇನು? ಕೇಳಿದರೆ ಬಾಯಿ ಹೋಹುದೆ?" ಎಂದು ಕೇಳುವಲ್ಲಿ ಮಾತಿನ ನೈಜತೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. "ಅಯ್ಯ ಎಂದರೆ ಸ್ವರ್ಗ, ಎಲವೋ ಎಂದರೆ ನರಕ." ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬಂದ ಒಂದು ಶಬ್ದದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗ-ನರಕಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲೋ ಇರುವ ಸ್ವರ್ಗ ನರಕಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯು, ಸಾಕ್ಷತ ಸ್ವರ್ಗ-ನರಕಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಲೆದೋರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನೈಜವಾದ ಉದಾಹರಣೆ: ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗ ಚಾಲಕರ ಮಾತಿನ ಚಕಮಕಿಯಿಂದ ಇಡೀ ರಸ್ತೆಯನ್ನೇ ಜಾಂ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಹೊಸದೇನು ಅಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ "ಕಡ್ಡಿಗೆ ಹೋಗುವದನ್ನು ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಹೋಗಿಸುವುದು" ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾಡುವವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಲೇ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ತರದ ಅನುಭವ ಬೇಕು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಾತು ಸುಲಲಿತ, ಸುಮಧುರ, ಸುಶ್ರಾವ್ಯ ಎಂದು ಅದೇ ತರಹ ಮಾತಾನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದು. ಆದರೆ ಸರಳ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಡೆಯಲಿ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಜನ "ಊರು ಸುತ್ತಿ ಮೈಲಾರ ಲಿಂಗ"ವನ್ನು ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬಳಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸುಸ್ತಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಲೇ 'ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಂದು ಕೌಶಲ್ಯ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ 800 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಸವಣ್ಣ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ನುಡಿದರೆ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಂತಿರಬೇಕು. ನುಡಿದರೆ ಸ್ಫಟಿಕದ ಶಲಾಕೆಯಂತಿರಬೇಕು'. ನುಡಿದರೆ ಅಂದರೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮನವರಿಕೆ ಆಗಬೇಕು. ವಚನವೂ ಮುಂದುವರಿದು, ಲಿಂಗ ಮೆಚ್ಚಿ ಹೌದು ಹೌದು ಎನ್ನಬೇಕು, ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವು ಸಹಿತ ತಲೆದೂಗುವಂತಿರಬೇಕು. ಆ ಮಾತಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಥವಾಗಿ ಬೆಳಕು ಬೀರುತ್ತದೆಂದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಾತು ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಆಗುವ ಅನಾಹುತಗಳು ತಪ್ಪುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಲ್ಲದೆ ಸಂತೋಷವು ಆಗುತ್ತದೆ . ಈ ಮಾತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಜನಪದ ಗಾದೆಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. "ಒಡಕ ಗಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೊಣ ಬಾರಿಸಿದ ಹಾಗೆ" , "ಮುತ್ತು ಒಡೆದರೆ ಹೋಯಿತು, ಮಾತು ಆಡಿದರೆ ಹೋಯಿತು" ಮುಂತಾದವುಗಳು ಉಂಟು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾತು ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೆ ದೂರ ಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾತನ್ನು ಆಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ, ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೇ, ತೂಕದಂತೆ ಮಾತಾನಾಡಿ, ಅದರಂತೆ ನಡೆದರೆ ಸುಂದರ ಸಮಾಜವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಮಾಜವೇ ಸ್ವರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್. ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ
ಟಿ.ಜಿ.ಟಿ.ಕನ್ನಡ, ಜ.ನ.ವಿ.ಧಾರವಾಡ

ನಿಸರ್ಗ ಕವನ

ನೀಲಿಯ ಬಣ್ಣದ ಮುಗಿಲು,
ಹಸಿರು ಬೆಟ್ಟ ಕೂಡಿದಂತೆ
ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ನೋಟ
ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಕಲ ಕಲ ಓಟ
ಆ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟ,
ಆಹಾ ಏನು ಮಾಟ?
ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಂಥರ ಹಿತ
ಸ್ವರ್ಗವೇ ಧರೆಗೆ ಬಂದಿದೆ ದಿಟ
ವನದೇವಿಯು ಹಸಿರು ಸೀರೆಯನ್ನುಟ್ಟು
ಆಭರಣದಂತೆ ಆ ಮಂಜನು ತೊಟ್ಟು
ಖಗಗಳ ಸ್ವರ ಹೇಳುತಿವೆ ಏನೋ ಗುಟ್ಟು
ನಿನ್ನದಿ ಐಸಿರಿಯನು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟು
ಓ ನಿಸರ್ಗ ನೀನು ಸುಂದರವೇ ದಿಟ
ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಹೂದೋಟ
ಅದರೊಳಗೆ ಹೂಗಳ ಚೆಲ್ಲಾಟ
ಆ ಹೂಗಳ ಚೆಲ್ಲಾಟ,
ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಾಟ
ಆಹಾ! ನೀನೆಷ್ಟು ಸುಂದರ.

-ವಿದ್ಯಾ ಎಮ್ ಡಿ
8 ಅ

TEN POINT SOMETHING

Sajid Ali Kalmani
Sajid, of batch-7 is working as a Software Engineer in Des Moines, USA

"Sir, let's please have a race this time. I promise, it will be great."

I was talking to our PT master one day when I was in Navodaya School at Dharwad. It was back in 1997. I was trying to convince him about having a 100 meter race for the teaching and non teaching staff on the occasion of the teacher's day. Every year students used to organize sports events for teachers and honor them on the teacher's day.

"What do you think? The old teachers would run a race? I bet most of them won't even complete it. And myself being a state champion in athletics would just need to jog to win it", The PT master grinned.

He was in his mid thirties. He looked young and muscular. He agreed somehow when I said we were planning to have a good first prize.

"It's fine but won't it be so obvious and boring when there's no competition at all. God!.Ten point something was my personal best you know" He beamed proudly. I just looked at him and my eyes said "That…you would see for yourself. There are two more guys out there". My thoughts went back to my weeks long conversation.

I and couple of my friends had been to the Catering Manager, Krishniah Sir's apartment. We were pretty close him. He was an ex Air Force guy. Hugely built, cool headed in his early forties. I had seen his home shelf then and saw a trophy which read "First prize in 100 meter finals". When I had inquired about it he had said he was a 100 mt champion in the Indian Air Force and had won many races.

"Vo sab bees saal pehle tha beta", he said as if he ran in his previous life.

"Sir, do you remember what was your best timing? (in 100mt)" I had asked curiously. And he had said "Ten point something I think"

Second person was Mr Ashokanand who taught us math. We all called him Ashok Sir. I was his favorite student. He was again in his early forties. He was our House Master(of Senior Nalanda House). He used to visit our dormitories wearing a folded lungi. He had those huge, muscular calf muscles. Once I had asked him what was the reason behind his strong legs. He had said that he was a national level NCC trainer. He had trained cadets in fitness and sprinting viz. 100mt, 200 mt. He himself had represented university in 100 mt dash.

"Do you remember your best timing Sir?" I had again asked

"Ten point something"

'Ten point something' I had thought, 'God!.. is close to the national record!'.

Since nobody knew about the fact that Krishniah Sir and Ashok Sir were once the champions triggered this plan in me of getting together the old three legends and having a race. I don't think there ever was a race between an armed forces guy, a NCC guy and sports professional. For me it was like Jesse Owens, Carl Lewis and Usain Bolt running in the same race. People from different background and of course different era. I had not told this to anyone and I somehow convinced the school captains Basavaraj C.H. and Sharanabasappa that we would go ahead with this race. The race was on the eve of the teacher's day.

The previous day I went to Krishniah Sir and said that I would tutor his kids math daily if he gives his 100% for this race. Also I requested Ashok Sir that I would take up IIT preparation seriously if he gave his 100% as well. Both of them nodded.

I love running. It's sprinting exactly and not jogging. I believe, any man looks beautiful when he is sprinting. I watch movies just to see Tom Cruise, Mr Bachchan or Shahrukh

etc running on screen. In school I always ran 100mt, didn't represent school and all as there were faster runners than me. Whenever I go to a beach I run and shoot it. Whenever I go home, I and my brother always race which often has close finishes. We have been racing since past 15 years or so. Also I used to be deliberately late to the office cabs so that I could sprint and catch them. Running ferociously, giving your everything, when each muscle pulls and performs, you feel you are flying. You have your goal ahead, adrenalin soaring high and each millisecond matters. I don't think anything else in world would give you such a high. I have a wish that I should sprint as fast as I can and then disappear suddenly in the oblivion. That's how I wanna die. Sounds lot stylish.

The entire school came to the ground on the race day. Few were still bewildered as to why we were having a 100 mt race for the old teachers. The Principal was among the spectators. First, we had women teachers' race. Well, only two of them completed it. And expectedly the lady PT master won it comfortably. Most of the students laughed at the funny competition. But I was waiting for something else.

Then there was the men's race. There were around eight participants. The PT Sir was beaming with pride with a smirk on his face. I looked at Krishniah Sir and Ashok Sir. They were sort of relaxing and stretching their limbs. Other teachers looked as if they never ever jogged leave alone running for a long time, stood there smiling, shyly ready to show their inability in front of the school.

There were murmurs and some noise when the race was about to start. My eyes set on the participants. Only I knew that there were three champions each unknown about the other. On your mark, get set, clap! The race began. Everyone expected a la women's race. In every race there's lot of cheering or jeering. When I looked around, there was complete silence. Everyone's mouth was wide open in disbelief. All were in shock to see three guys running so fast and fiercely.

The PT master had taken the lead in the first 20-30 meters. Around him, two people joined him. On the left Krishniah Sir and on to the right it was Ashok Sir.

Their speed increased and reached peak at 50 meters. The three hugely built men were running like tigers. Their stance, style, steps looked like perfectly trained professionals. The remaining participants who had taken off stood in disbelief after few meters looking these three who were speeding like a tornado destroying everything on its way. After 70- 80 meters all the three were almost side by side. Then suddenly there were shrieks, whistles, applause, loud noises from the spectators. Students shouted on top of their voices. Most of them either shouted 'Krishna Sir..Come on' or 'Ashok Sir.. Come on'

The underdogs, I thought. All three put all their might and skills. In their head, they might be recalling their age old feats, I thought. I knew Krishniah Sir and Ashok Sir were putting their hundred percent as they had promised me. The race ended almost like a photo finish.

Krishniah Sir had won. A step behind was the PT master and just half a step more behind was Ashok sir. Entire school hurled and lifted Krishniah Sir. What a nerve racking event it had been. PT master looked embarrassed. He had to eat his words back. I couldn't get to wish Krishniah Sir but went and wished Ashok Sir. He looked at me. His eyes filled with sort of gratitude. He had then learned what my intention was when I had forced him to run the race. It was to let the school live the moment of lifetime. In schools, it's always about students. But seldom do we think about teachers who also have a past and who also excel and inspire. They dedicate their lives teaching and taking care of students and that day those three had become the biggest heroes for all the students who had witnessed the race.

Murthy sir who was officiating with a pad full of papers, a pen and a whistle told in an exciting and disappointing voice "hey nobody clocked the time huh? We didn't know it would be such a terrific race"

"Murthy Sir" I said. "You can note down the timing in seconds. It is ten point something"!!

ಮನದಾಳದ ಮಾತುಗಳು..

ಸುರೇಶ ಸು. ಉಪಾಧ್ಯೆ
ಟಿ.ಜಿ.ಟಿ.ಹಿಂದಿ. ಜ.ನ.ವಿ. ಬೆಳಗಾವಿ.

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಲಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಂತಹ ಕಾಲ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಸಮಿತಿಯು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ನಿಯೋಜನೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ನನಗಾದ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಜನರು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದೇ ಇರುವಂತಹ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ನನ್ನದಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ವರ್ಗ ಮೂರೇ ಗೇಣು ಉಳಿದಿತ್ತು.

ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನನಗೆ ದೂರದ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಮಾತೃ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಅತೀ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೊರಟೇ ಬಿಟ್ಟೆ. ಸಾಯಂಕಾಲದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಧಾರವಾಡದ ವಿದ್ಯಾಭವನದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಪೂರ್ತಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಲಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ತಲುಪಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಇಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಕರು ಬಂದು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನಗಾಗಿ ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದ ರೂಮಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಕೆಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದು ನನ್ನ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ರೂಮಿಗೆ ಸಾಗಿಸಲು ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಾಗ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರತರಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನು ಸಾಗಿಸಲು ಬಂದ ಮಕ್ಕಳ ಉತ್ಸಾಹ, ಲವಲವಿಕೆ ಮತ್ತು ಓಡಾಟಗಳು ನನ್ನ ಮನಸೂರೆಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಕೆಲಸದ ನಿಮಿತ್ಯವಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಆಗಮನದ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರು ನನ್ನ ನಿಯುಕ್ತಿ ಆದೇಶ ಪತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಸೇವೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಂತೆಯೇ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಅಂ–ದರೆ ದಿ. 30–08–1988 ರಂದು ನನ್ನ ನವೋದಯ ಜೀವನದ ಶುಭಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಶಾಲಾ ಜೀವನವು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಸ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಅತ್ಯಂತ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯ ನಡುವೆಯೇ ಸಪ್ಟೆಂಬರ 5 ರಂದು ಶಿಕ್ಷಕ ದಿನಾಚರನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅದರ ತಯಾರಿಗಾಗಿ ಹಗಲಿರುಳು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ನನಗೂ ಕೆಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಶಾಲೆಗೆ ಹೊಸಬನಾದ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಳಬನಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರ ಆತ್ಮೀಯತೆ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸದಾಕಾಲ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಗುವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಪಾದರಸದಂತೆ ಓಡಾಡುತ್ತಲಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಬರೆಯುತ್ತ ಹೋದರೆ ಇದೊಂದು ಇತಿಹಾಸದ ಹೊತ್ತಿಗೆಯೇ ಆದೀತು. ಆದರೂ ಕೆಲ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮರೆಯಲಾಗದ ಮಾತುಗಳು. ಪ್ರತಿದಿನ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ರೋಮಾಂಚನ, ಮೈಯಲ್ಲ ಕಿವಿಯಾಗಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ವರ್ಗಗಳು, ಅತ್ಯಂತ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಸ್ವಯಂಶಾಸನದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಕ್ಕಳ ಓಡಾಟ, ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಚಾಚು ತಪ್ಪದೇ ಪಾಲಿಸುವ ಮಕ್ಕಳ ಒಡನಾಟ, ಶಾಲೆಯ ಸಮಯ ಪರಿಪಾಲನೆ, ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೀಡುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸದಾಕಾಲ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದ ಹಿರಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಆತ್ಮೀಯತೆ, ನವೋದಯದ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಜೀವದ ಹಂಗುದೊರೆದು ಹೋರಾಡಿ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಆಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಖೋ–ಖೋ ತಂಡದ ಸಾಧನೆ, ಶಾರೀರಿಕ–ಶಿಕ್ಷಕರಿಲ್ಲದ ವರ್ಷ ನನ್ನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಓವರಾಲ್ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಆಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಧನೆ, ಧಾರವಾಡ–ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಜರುಗುವ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವ ಕುದುರೆಯಾಗಿ ಜನಜನಿತವಾದ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು, ಧಾರವಾಡದ ಕಲಾಭವನದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ರೋಮಾಂಚಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಪ್ರತಿಸಲ ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ತೋರಿಸಿದ ಶಿಸ್ತಿನ ವರ್ತನೆ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪದೆದು–ಕೊಂಡ ಪ್ರಶಂಸೆಯ ಮಾತುಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಂದ ಮೂಡಿ ಬರುವ ಮೈ ಪುಳುಕಿತಗೊಳಿಸುವ ಸಮೂಹ ಗೀತೆಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ತಬ್ಧಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿ ಪ್ರತಿಸಲ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು, ಕೇವಲ 2–3 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಮ್.ಪಿ.ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರಮದಾನದ ಮೂಲಕ 'ಶಾಂತಲಾ ಕಲಾವೇದಿಕೆ' ಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಘಟನಾ ಚಾತುರ್ಯ, ಶಾಂತಿ–ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸದನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಭೋಜನಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಇಂತಹ ನೂರಾರು ನೆನಪುಗಳು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಾಳದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ನೆಲೆಸಿವೆ.

ಈಗ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾಲಯದ 'ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬ'ದ ಈ ಸುಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಪಾಲಕರು ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ನನಗೆ ತೋರಿದ ಪ್ರೀತಿ, ಆತ್ಮೀಯತೆ, ಗೌರವಾದರಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಈ ವಿದ್ಯಾಲಯವು ನೂರಾರು ವರ್ಷ ಇದೇ ರೀತಿ ಅಸಂಖ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಾಳನ್ನು ಬೆಳಗುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನದಾಳದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ವಿರಾಮ ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ತ್ರಿಷಷ್ಠಿ ಪುರಾತನರಿಗೆ ಶರಣು

ನಾನು ಧಾರವಾಡ ನವೋದಯದ ಎರಡನೇ ಬ್ಯಾಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ಮೊದಲನೇ ಬ್ಯಾಚಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಅರವತ್ಮೂರು ಜನರು ನನಗೆ ಹಿರಿಯರು, ಪುರಾತನರು. ಈ ಬರಹದ ಉದ್ದೇಶ ಮೊದಲ ಬ್ಯಾಚಿನ ಆ ಅರವತ್ಮೂರು ಜನರನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು, ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಕಳೆದ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಜೀವಿಸುವುದು..

ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಬ್ಯಾಚಿನವರನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲು ನೆನಪಾಗುವುದು ಚನ್ನಪ್ಪ ರೇವಡಿ ಮತ್ತು ಬಸವರಾಜ ಹಾವೇರಿ ಎಂಬ ಕೀರ್ತಿವಂತ ಮೂರ್ತಿಗಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಒಂದೇ ಹೈಟಿನವರು, ಇಬ್ಬರೂ ಅಗಾಧ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು. ಇಬ್ಬರೂ ರೆಡ್ ಹೌಸಿನವರೇ.. ಆದರೆ ಇಬ್ಬರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಗಾಧ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿದ್ದವು. ಹಾವೇರಿಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಗಾಂಭೀರ್ಯವಿದ್ದರೆ, ರೇವಡಿಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ 'ನಿನ್ನ–ಚಡ್ಡ್ಯಾಗ–ಪಟಾಕಿ ಹಚ್ಚೇನಿ ನಿಂಗಿನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ ನೋಡ್' ಎಂಬ ಭಾವದ ತುಂಟತನವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾವೇರಿ ಬೆಳಗಿನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗಂಭೀರ ಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ 'ಸ್ಕೂಲ್ ಸಾವಧಾನ್ 'ಎಂದು ಕಮಾಂಡ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಿದ್ಯಾಭವನದ ಕಂಬಗಳೂ ಕೂಡ ಗಡಗಡ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದವು. ರೇವಡಿಯ ತುಂಟ ಜೋಕು–ಕವನಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭವನದ ಗೋಡೆಗಳು ಕೂಡ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಾವೇರಿಯದು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿರುವ ಸ್ವಭಾವವಾದರೆ ಚೌಕಟ್ಟಿರುವುದೇ ಅದನ್ನು ಮೀರಲು ಎನ್ನುವವನು ರೇವಡಿ.

ಇಂತಹ ಇಬ್ಬರು –ಹಾವೇರಿಯ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬಾರು – ದಿಗ್ಗಜರು ಒಂದು ಸಲ ನಡೆದ ಇಂಟರ್ ಹೌಸ್ ನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದ್ದ ಘಟನೆ ನೆನಪಿದೆ. ಅದೊಂದು ಬಾಲ ಜೀತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದ ನಾಟಕ. ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗೌಡ (ಹಾವೇರಿ ಮಾಡಿದ ಪಾತ್ರ) , ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನನ್ನು (ರೇವಡಿ ಮಾಡಿದ ಪಾತ್ರ) ಅವರಪ್ಪ ಮಾಡಿದ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ದನಕಾಯುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಜೀತ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಆ ಊರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಆದರ್ಶವಾದಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಬಂದು ದನಕಾಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಬರಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಜೀತಕ್ಕಿದ್ದ ಹುಡುಗನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲು ಹಟಮಾಡಿದಾಗ, ಗೌಡ ಹುಡುಗನ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಹೊಡೆದು, ಶಿಕ್ಷಕನನ್ನು ಊರಿನಿಂದ ಓಡಿಸುವಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ದುರಂತ ಅಂತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಟಕದ ಅಂತಿಮ ದೃಶ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೌಡ ಹುಡುಗನ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಹೊಡೆಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೌಡತಿಯು ಹುಡುಗನ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಗೌಡನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದ ಹುಡುಗಿಗೆ ಮಾತು ಮರೆತು ಹೋಗಿ 'ಕಮ ಕಮ' ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸ್ವಯಂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಹಾವೇರಿ ತನ್ನ ಖಡಕ್ ಗೌಡನ ಫ್ಯೂಡಲ್ ಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ 'ಹೆಂಗಸರು ಮಾತಾಡಾಕ ಇದೇನು ಅಡ್ಗೀ ಮನೀ ಏನ್? ನಡೀರಿ ಒಳಾಕ' ಎಂದು ದಬಾಯಿಸಿ ಡಯಲಾಗು ಮರೆತ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಂದರ್ಭದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಿ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಂದ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಪಡೆದಿದ್ದ. ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಸಮಯದ ನಂತರ ಆಳುಗಳು ಹುಡುಗನ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಹೊಡೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ತೆಂಗಿನ ಗರಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದ ಬಾರುಕೋಲು ಹರಿದು ಬಿದ್ದು ಬಿಡಬೇಕೆ? ರೇವಡಿ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾನೆಯೇ? "ನಮ್ಮಪ್ಪನ ಹೊಡಿಯಾಕ ಬಾರಕೋಲಿಗೆ ಸೈತ ಮನಸಿಲ್ಲ ನೋಡ್ರಿ, ಬಿಟ್ಟ ಬಿಡ್ರಿ ಗೌಡ್ರ" ಎಂದು ಬಿಟ್ಟ. ಇಡೀ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಗಣ ಕ್ಯಾಕಿ ಹೊಡೆದು ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆಯಿತು. ನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಏನಾಗಿತ್ತು ಎಂಬ ಅನುಮಾನವೇನಾದರು ನಿಮಗೆ ಉಳಿದಿದೆಯಾ? ನೀವು ಊಹಿಸಲಾರದ್ದೇನು ಅಲ್ಲ.. ರೆಡ್ ಹೌಸಿಗೆ ಮೊದಲ ಬಹುಮಾನ ಮತ್ತು ರೇವಡಿ–ಹಾವೇರಿಗೆ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಟ ಬಹುಮಾನ!

ಇಡೀ ನವೋದಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಡೆದದ್ದು ಯಾರು ಎಂದು ನೀವು ಊಹಿಸಬಲ್ಲಿರಾ? ಬಿ.ಆರ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ ಸರ್ ಅಂದ್ರಾ? ಅಲ್ಲ , ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆದದ್ದು ಒಮ್ಮೆಮಾತ್ರ. ನಾಡಿಗೇರ್ ಸರ್? ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ಪಾಪ ಒಂದು ಸೊಳ್ಳೆನೂ ಹೊಡೆದವರಲ್ಲ. ಭಜಂತ್ರಿ

ಸರ್? ಅವರು ಹೊಡೆದಿದ್ರೆ ನಾನು ಬದುಕಿರತಿದ್ನಾ? ಉಪಾಧ್ಯೆ ಸರ್? ಅಲ್ಲ ತಗೀರಿ, ನಾನವರ ಪಟ್ಟ ಶಿಷ್ಯ! ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು? ಅವ್ರು ನನಗೆ ಒಂದು ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾರಿ ಬಾರಿಸಿರಬಹುದಾದರೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಅವರಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿಸಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಸೀನಿಯರ್ ಆನಂದ ಪಡಿಯಪ್ಪನವರ್! ತೀರ ಬಡಕಟ್ಟಿಗೆ ತರ ಇದ್ದ ಪಡಿಯಪ್ಪ–ಅವನನ್ನು ನಾವು ಕರೆಯುವುದು ಹಾಗೆಯೇ – ನನ್ನನ್ನು ಆ ಪರಿ ಹೊಡೆದದ್ದು ಹ್ಯಾಗೆ ಅಂದ್ರಾ? ಅದೂ ಮತ್ತೊಂದು ನಾಟಕದ ಕತೆ. ಆ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪಡಿಯಪ್ಪ ಒಬ್ಬ ಬಾಗಿಲು ಕಾಯುವ ಯಂತ್ರಮಾನವನಾಗಿದ್ದ, ನಾನು ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಯವನಾಗಿದ್ದೆ. ನಾನು ಬಾಗಿಲು ಒಳಗೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಯಂತ್ರಮಾನವ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪಡಿಯಪ್ಪ ಒಂಚೂರು ರಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಆಗಿರಲಿ ಅಂತಲೋ, ಅಥವಾ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅದೇನು ಸಿಟ್ಟು ಇತ್ತೋ, ಹೊಡೆದಂತೆ ನಟಿಸುವ ಬದಲು ನನಗೆ ಸುಮಾರು ಸಲ ಹೊಡದೇಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಪಡಿಯಪ್ಪ ಹೊಡೆದದ್ದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಕೂಡ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು. ನಾನು ಒಂಭತ್ತು ಮತ್ತು ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿ ಯುಪಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ಮರಳಿ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ನನ್ನ ಕಾನ್ಫಿಡೆನ್ಸು ತೀರ ಕುಸಿದು ಹೋಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಡಿಯಪ್ಪ ನನಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಫಿಸಿಕ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದು ಬಹಳ ಉಪಕಾರಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಮೊದಲನೇ ಬ್ಯಾಚಿನ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದರಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಉಪ್ಪೀನ್. ಮೀನಿಗೆ ನೀರಲ್ಲಿ ಈಜುವಷ್ಟೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ಉಪ್ಪೀನನಿಗೆ ಲೀಡರ್ಷಿಪ್ ಗುಣ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು ಅನಿಸುತ್ತೆ. ನನಗೆ ನೆನೆಪಿದ್ದಷ್ಟೂ ದಿನ ಉಪ್ಪೀನನೇ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಿಫೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದ. ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ನಂತರ ಕೂಡ ಉಪ್ಪೀನ್ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಲೀಡರೇ. ನಾವು ಅವನ ಜೊತೆಗಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೋಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ತಾನು ಇಂಜಿನ್ ಆಗಿ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಅವನ ರೂಢಿ. ಹಾಗೆಂದ್ರೆ ಅವನು ತುಂಬ ಡಾಮಿನಂಟ್ ಅಂತ ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ,ಅದು ತಪ್ಪು. ವಯಸ್ಸಿಗೂ ಮೀರಿದ ಪ್ರಭುದ್ಧತೆ ಇರುವ ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಮಾಧಾನಿ , ಆದರೆ ನಿಧಾನಿಯಲ್ಲ! ಯಾರ್ಯಾರಿಗೋ 'ನಿಮ್ಮದ ಲಾಲ್, ನಿಮ್ಮದ ಲಾಲ್' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ನಮ್ಮ ಗುರಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ತಲುಪಿಸುವುದು ಅವನಿಗೆ ತೀರ ಸಲೀಸು.

ಅರೆರೆ ಇದೇನಿದು? ಇಷ್ಟುದ್ದ ಲೇಖನ ಬರೆದರೂ, ಬರೆದದ್ದು ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪುರಾತನರ ಬಗ್ಗೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ನರ್ಸು ಮೇಡಮ್ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಟುಸ್ಸು ಪುಸ್ಸು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೇ ಥಟ್ ಥಟಾರ್ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದ ಅರವಿಂದ ಮತ್ತು ಮೆಟಗುಡ್ಡರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ದೀಪಕ ಜೋಶಿ, ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮಾನವ ಪ್ರವೀಣ್ ಬಡಿಗೇರ್, ಗ್ರೀನ್ ಹೌಸಿನ ದೈತ್ಯರಾದ ಪಾಂಡಪ್ಪ–ಸಾಲಿವಡ್ಡರ್, ರಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿಯ ಗಟ್ಟಿಕಾಳುಗಳಾದ ಉಮೇಶ – ಕುಂದನ, ಮಾಸ್ಟರ್ ಡಾನ್ಸರ್ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ, ಗೀಗೀ ಪದದ ಘಂಟಿ, ವಿಕ್ಷಿಪ್ತ ಪ್ರತಿಭೆ ಸಂಗನಬಸವನಗೌಡ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ನೋಟ್ಸುಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಇವೆ. ನನ್ನ ಜೊತೆ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಡ್ಯೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತ, ನನಗೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿದ ಶಾಕಾರದ, ಪೂಜಾರ, ಮುಳುಗುಂದ, ಜೋಗಿ, ಮುಂದಿನಮನಿ, ಹುಚ್ಚಣ್ಣವರ ಮುಂತಾದರ ನೆನಪುಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಷರ ರೂಪ ಕೊಡುವುದು ಇನ್ನೂ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಅಶೋಕ–ಸಂಗಮೇಶ–ಮಹೇಶ ಶೆಟ್ಟಿ, ಗಂಗಾಯಿ, ಭೂಸರಡ್ಡಿ, ಜೋಗಿಹಳ್ಳಿ, ಬೆಣ್ಣೇರ್, ಸೊರಟೂರ್ ಅಲ್ಲದೇ ಆ ಹನ್ನೊಂದು ಜನರಿದ್ದ ಅಕ್ಕನಬಳಗ ಎಲ್ಲ ನನ್ನ ನೆನಪಿನ ಬುತ್ತಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ತುತ್ತು ದಾನ ಮಾಡಿದವರೇ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಬರಹದಲ್ಲಿ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದು ಗಂಗೆಯನ್ನು ತಂಬಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಡುವಷ್ಟೇ ಅಸಾಧ್ಯದ ಕೆಲಸ ಎಂದು ನನಗೆ ಈಗ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಬರಹವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಆ ಅರವತ್ಮೂರು ಜನರನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿಯೇ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಜೊತೆಗಿನ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ರಿಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ...

ಶರಣು !

–ಗುರುರಾಜ ಕುಲಕರ್ಣಿ

2ನೇ ಬ್ಯಾಚ್‌ನ ಗುರುರಾಜ್, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಂಪನಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಚಿಪ್ ಆರ್ಕಿಟೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಬಿಪಿಓ ಸಂಸಾರ

ಬಡಿಸೆಂದರು, ಅಡುಗೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ
ಹೊರಡೆಂದರು, ರೆಡಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ
ಮಲಗೆಂದರು, ಹಾಸಿಗೆಯಿರಲಿಲ್ಲ
ಏಳೆಂದರು, ಮಗ್ಗುಲಿರಲಿಲ್ಲ
ಮಕ್ಕಳೆಂದರು, ಮದುವೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

– ಮಹೇಶ್ವರ ಮಠದ

ನವ-ಉದಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಕಾರವಾಗಲಿ

ಆಧುನಿಕ, ಉದಾರೀಕರಣದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಹೋಗಿರುವ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತು ಕ್ಷಣ ಹೊತ್ತು ಬದುಕನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೋಡಿಸಿ ನವೋದಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸಮಯವನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡಾಗ ಏನೇನು ನೆನಪಾಗಬಹುದು? ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಂಡ ದೃಶ್ಯಗಳು ಕೊಲಾಜ್ ನಂತೆ ಇರುತ್ತವೆ. ನಾವು ಕಂಡ ನೋಟಗಳ ಭಾವ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ದಕ್ಕಲಾರದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣದ ಗಾಜುಗಳ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಅಥವಾ ಸಮಾಜದ ವೇಗಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಭರದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣದ ಗಾಜುಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಕೆಲ ಕಾಲ ಪ್ರಿಸಮ್ ಅನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕಿಟ್ಟು ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ ದಕ್ಕುವ ನೋಟಗಳಾವುವು?

ತಿಂದ ಬಿಸ್ಕೆಟ್ಗಳು, ಕುಡಿದ ಹಾಲಿನಂತಹ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು? ನಾವು ನವೋದಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಾಗ ಅನುಭವಿಸಿದ ಭಾವಗಳಾವುವು? ಮನೆ, ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು ನಿಂತಾಗ ಆದ ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತಿಯೋ? ಅಥವಾ ಹೊಸ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡ ಖುಷಿಯೋ? ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನಲೆಯಿಂದ ಬಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಾಗ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಅನುಭವಗಳು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗಿಂಥ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವದು ಸಹಜ. ಕೃಷಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರ ಕುಟುಂಬದ ಹಿನ್ನಲೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸರದಿಂದ ಬಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಏನಾಗಿದ್ದೇವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ನವೋದಯ ಕೂಡ ಒಂದು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನ್ನದು, ಪ್ರತಿಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದೆ. ನವೋದಯ ಎಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೊಟ್ಟ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾದುದ್ದು- ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಪಶು ವೈದ್ಯರಾಗಿದ್ದು, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಪರಿಸರದಿಂದ ಬಂದು ಶಿಕ್ಷಕರೋ, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರೋ, ಸಾಫ್ಟವೇರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞರಾಗಿ ಬದಲಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ. ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಎಂಬ ದೈತ್ಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮೋಡಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕವಿಯುವ ಮುನ್ನ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದು ಸೇರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದು ಭರವಸೆಗಳೋ? ಕನಸುಗಳೋ.? ನಾವು ಈಗ ಏನು ಆಗಿದ್ದೇವೋ ಅದರ ಕಿಂಚಿತ್ ಕಲ್ಪನೆ ಕೂಡ ನಾವು ಮಾಡಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ! ನವೋದಯ ಎಂಬ ಬದುಕನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬದುಕ್ಕಿದ್ದೇವೆ, ಅದೇ ಸಾರ್ಥಕ.

ಎಂಥ ಸುರಕ್ಷಾ ಭಾವ(ಸೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿ) ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಡಿನಂಥ ಹುಲ್ಲಿನ ನಡುವೆ ಓದಲು ಕೂರುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಹಾವುಗಳೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಹುಲ್ಲಿನ ನಡುವಿನಿಂದ ಎದ್ದು ದರ್ಶನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವು. ನನ್ನದೇ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದಾದರೆ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ನಡು ರಾತ್ರಿ ಎದ್ದು ಹೋಗುವದು ನನ್ನ ರೂಢಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಕರೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದ ರಾತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ನನಗೆ ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಬೆಳದಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ತೊಯ್ದ ಗಿಡಗಳನ್ನು, ಮೆಸ್ಸನ್ನು, ಹೌಸ್ ಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕೂತಾಗ ಏನೋ ವಿಚಿತ್ರ ಅನುಭೂತಿ. ರಾತ್ರಿ ಗಸ್ತು ತಿರುಗುವ ಅಂಕಲ್ಲುಗಳ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡುತ್ತ ಕೂತಿದ್ದು ಇದೆ. ಅದೆಂಥ ನಂಬಿಕೆಯೋ ನವೋದಯದ ಮೇಲೆ! ಹಾಗೆ ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿದವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೊದಲನೆಯವನೂ ಅಲ್ಲ, ಕೊನೆಯವನೂ ಅಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವೇ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಧೈರ್ಯ ಬಂದಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ನವೋದಯದ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದೇನೋ?

ನವೋದಯದಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದು ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲೂ ತಾನೊಬ್ಬ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬ ಭಾವ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ನವೋದಯದ ಜೀವನ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದವರೇ. ನವೋದಯ ಎಂದಾಕ್ಷಣ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವದು ಈ ಕ್ಷಣಗಳೇ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ವಿವಿಧ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರದಾರಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದು ಸದಾ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಂತಹದು. ಕ್ರೀಡೆಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕೆಲವೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸದಾ ನೆನಪಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಿರುವುದುಂಟು. ಕೇಳಿದ ಗೀಗೀ ಪದದ ಲಯ, ಹಾಡುಗಳ ಮಾಧುರ್ಯ, ನೋಡಿದ ನೃತ್ಯ, ಆಡಿದ-ನೋಡಿದ ನಾಟಕಗಳು ಹಾಗೂ ಅದರ ಪಾತ್ರಗಳು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಸಿರಾಗಿರುವದು ಇದಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ನವೋದಯದ ಜೊತೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಈ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಪುನರ್ರಚಿಸಲು ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ವೇದಿಕೆ ಹಾಗೂ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಅವಕಾಶ. ಈ ಸಂಭ್ರಮಾಚರಣೆಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಸಮಾನಮನಸ್ಕರರ ನಡುವೆ ಸಂವಹನಗಳು ಏರ್ಪಡಲಿ, ಈ ಸಂವಹನಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪರಿಧಿಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹುಮುಖ್ಯ ಅವಕಾಶ. ಈ ಸಂವಹನಗಳು ನವೋದಯ ಎಂಬ ಒಂದೇ ಹಿನ್ನಲೆಯಿಂದ ಬಂದವರ ನಡುವೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆತ್ಮೀಯತೆಯ ಸ್ಪರ್ಶವೂ ಲಭ್ಯವಾಗುವದು. ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬದ ಸಿದ್ಧತೆಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಿರಿಯ-ಕಿರಿಯ, ಸಹೃದಯರ ನಡುವೆ ಸಂವಹನ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬದಿಂದ ಹೊಸ ಬಂಧನಗಳು ಬೆಳೆಯಲಿ,ಈ ಬಂಧಗಳಿಗೆ ನವೋದಯ ಕೊಂಡಿಯಾಗಲಿ.

ನವೋದಯದ ಭಾವವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಸುವ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧಾನ ಹಿರಿಯರಿಂದ ಕಿರಿಯರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ. ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರೇ. ಅವರುಗಳ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲೇ ಕಿರಿಯರಾದವರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ನವೋದಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜಾಲ ಸುಭದ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಬ್ಲಾಗುಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಪೂರಕವಾಗಬಲ್ಲವು. ಈ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಂದ ಕಿರಿಯರು ಹಿರಿಯರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಸಂಪರ್ಕಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಪೂರಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು, ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಹಾಗೂ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಬಹುದು.

ಸಾಮೂಹಿಕ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಿಂದ ಶಾಲೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಬಲ್ಲದು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಉದಾರತೆಯು ಒಂದುಗೂಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅಲುಮಿನಿ ನಿಧಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ಈ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಶಕ್ತಿಮೂಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಮಿತಿಗಳಲ್ಲೇ ಅಲುಮಿನಿ ದಿನದಂದು ನಿಧಿಗೆ ವಂತಿಗೆ ನೀಡುವದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮತೃಪ್ತಿ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಋಣಸಂದಾಯ ಎರಡೂ ಸಾಧ್ಯ. ಪ್ರತಿಭೆ ದೈವದತ್ತವಾದದ್ದು ಅದು ಕಲಿಸಲಾರದ್ದು ಎಂಬುದು ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾದರೂ, ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಒಪ್ಪಿತ ಸತ್ಯ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆಯೇ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಅನಾನುಕೂಲದಿಂದ ಕಮರಿ ಹೋಗುವುದೂ ಇದೆ, ಇದೊಂದು ದುರಂತವೇ ಸರಿ. ಈ ನಿಧಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಭೆಗಳ ಪೋಷಣೆ ಸಾಧ್ಯ. ತಿರುಗಿ ಕೊಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಹೊರೆ ಎಂಬ ಭಾವ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾದರೆ ಅದು ನವೋದಯ ಎಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಫಲತೆಯೇ ಸರಿ. ಇದು ಚೇತನಗಳ ಜಡತೆಯ ಸಂಕೇತ. ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬವು ಜಡಚೇತನಗಳನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಲಿ.

ಶಾಲೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಾಗೆಲ್ಲ ಭೇಟಿ ನೀಡುವದು ಈ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಲು ಸಹಕಾರಿ. ಅನಾಮಿಕನೊಬ್ಬ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾತನಾಡುವ ಮನಸಿದ್ದರೆ ಗೋಡೆ ಕಲ್ಲುಗಳೂ ಕೂಡ ಮತನಾಡುತ್ತವಂತೆ, ನವೋದಯದ ಗೋಡೆ, ರಸ್ತೆ, ಮೈದಾನ ಸಾವಿರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಕೇಳುವ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ವ್ಯವಧಾನಗಳಿರಬೇಕಷ್ಟೆ.

ಬಹುಶಃ ನಾನಾಗ 11ನೇ ಇಯತ್ತೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆ, ಮನೆಯಿಂದ ವಾಪಸ್ ಬರುವಾಗ ಪ್ರಯಾಣಿಕನೊಬ್ಬ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಮಾತಿಗಿಳಿದ. ಆತ ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಇನ್ನೂ ನೆನಪಿದೆ ನನಗೆ– "ನವೋದಯದ ನಿಮಗ ಮಾಡಿದ್ ಉಪಕಾರಾ ತೀರಸ್ ಬೇಕ್ ಅಂದ್ರ ಅದಕ್ಕ ವಾಪಸ್ ನಿಮ್ಮ ಕೈಲೆ ಆಗಿದ್ ಮಾಡ್ರಿ. ನಿಮ್ಮಂಗ ಮುಂದಿನ ಹುಡುಗ್ರು ಉದ್ಧಾರ ಅಕ್ಕಾರು. ಅದು ಆಗ್ಲಿಲ್ಲ ಅಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಸಾಲಿ ಇಟ್ಟಂಗಿ ಅಷ್ಟ ನೀವ ಬಿಟ್ಟಂಗ, ಜೀವ ಹಾಕ್ರಪಾ ಅದಕ್ಕ" ನನಗಾವಾಗ ಅರ್ಥವಾದುದ್ದು ಕಡಿಮೆಯೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ(?) ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬ ಹೇಳಿದ ಈ ಮಾತು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡಿದ್ದುಂಟು. ಆ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಗೆ ಜೀವ ತುಂಬಲು ನಾವು ಮಾಡಬಹುದಾದುದೇನು ಎಂಬುದು ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾದಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿ ನನಗೇಕೆ ಅರ್ಥವಾಗುವದಿಲ್ಲ? ಅರ್ಥ ಕಾಣದಷ್ಟು ದಪ್ಪ ಬಣ್ಣದ ಕನ್ನಡಕ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆಯೋ ಏನೋ?

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನವೋದಯಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಕಾಣಬಹುದು? ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದೇನೋ? ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗುತ್ತಾರೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞರು, ವೈದ್ಯರು, ಉತ್ತಮ ರೈತರೂ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ನವೋದಯ ಎಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು? ನೀವು ಏನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ತುಂಬಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು, ಕನಸುಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಬಹುದು, ಕನಸುಗಳಿಗೆ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು. ನಾವು ಕೊಡುವ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಗ್ರಾಮ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಗಳ ಬದುಕು ಹಸನಾಗಬಹುದು. ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯುವ ಇನ್ನೊಬ್ಬ "ನಮ್ಮನ್ನು" ಅವರಲ್ಲಿ ಕಾಣೋಣ. ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಭರವಸೆಯ ಕಿರಣಗಳು ಉದಯಿಸಲಿ. ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದ್ದು ಬಹುಶಃ ಅಷ್ಟೇ! ಅದು ಶಾಲೆ ನಮಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಅನುಭೂತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಾವು ಕೊಡಬಹುದಾದ ಪುಟ್ಟ ಉಡುಗೊರೆ.

ಬದುಕಿನ ನೆಗೆಟಿವಿಟಿಗಳ ಮಧ್ಯೆಯೂ ಪಾಸಿಟಿವ್ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕೋಣ. ಈ ಹುಡುಕುವಿಕೆ ನವೋದಯದ ಬಾಲ್ಯದ ಕ್ಷಣಗಳಿಂದಲೇ ಶುರುವಾಗಲಿ. ಗೋಡೆಗಳು ಹೇಳುವ ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕೇಳೋಣ. ಈ ನೆನಪುಗಳಿಂದ ಹೃದಯ ಬೆಚ್ಚಗಾಗಲಿ. ಈ ಸುಂದರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜನವರಿ 26–27 ಗಳು ವೇದಿಕೆಯಾಗಲಿ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನವೋದಯ ಪ್ರೀತಿ ಅಭಿಮಾನ ಸಾವಿರ ಕವಲುಗಳಾಗಿ ಹರಿಯಲಿ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಗತಕಾಲದ ನೆನಪು, ಭಾವಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಭ್ರಮಿಸೋಣ. ಬರುತ್ತಿರಲ್ಲವೇ?

ಇದು ನನ್ನ prism ಮೂಲಕ ನೋಡಿದ ನೋಟವಷ್ಟೇ. ನಾವು ನವೋದಯದವರು ಎಂಬ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಭಾವ ಹೀಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಿರಲಿ ಎಂಬ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನವಷ್ಟೇ. ಈ ಭಾವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪುಟಿದೆದ್ದರೆ ನನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಾರ್ಥಕ ಆದಂತೆಯೇ. ನವೋದಯದವರು ಉಳಿದೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನ ಎಂಬುದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಿದ ಮಾತುಗಳೇ. ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಲವಾಗುವದು ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿ, ಆ ಭಿನ್ನತೆಗೆ ಹೊಸ ಅರ್ಥ ಹುಟ್ಟಲಿ ಎನ್ನುವದೇ ನನ್ನ ಆಶಯ.

– ಅರುಣ ಪಾಗಾದ.
12ನೇ ಬ್ಯಾಚ್

Cognitive Learning Theory

The target audience for this article is both teachers and students as it details out two types of learning methods, one that exists since ages and the other which is a result of detailed innovative research that has shown proven results

Traditional Learning Method

Historically, the traditional education was simple oral recitation, In a typical approach –It is teacher and Blackboard centric where students sat quietly at their places and listened to one individual after another recite his or her lesson, until each had been called upon. The teacher's primary activity was assigning and listening to these recitations; students studied at home. A test might be given at the end of a unit, and the process, which was called "assignment-study-recitation-test", was repeated. In addition to its overemphasis on verbal answers, reliance on rote memorization (memorization with no effort at understanding the meaning), However many students who were fast learners used to be the top performers and the slow learners always stayed non-performers.

Cognitive Learning Theory

Cognitive theory views learning as an active mental process of acquiring, remembering, and using knowledge. Learning occurs with a change in knowledge that makes a change in behavior possible. Learning itself is not directly observable. The teacher structures the content of a learning activity and the learner takes an active role in processing it.

"Cognitive learning is the result of listening, watching, touching or experiencing."

Cognitive learning is a powerful mechanism that provides the means of knowledge, and goes well beyond simple imitation of others. Cognitive learning is defined as the acquisition of knowledge and skill by mental or cognitive processes — the procedures we have for manipulating information 'in our heads'. Cognitive processes include creating mental representations of physical objects and events, and other forms of information processing.

Benefits of Cognitive Learning

Studies now show that cognitive learning is the main determinant with regards to evaluating a person's learning ability.

1. Improves learning: Cognitive skills primarily help the process of knowledge acquisition through physical objects and mental symbols representing events or figures. In fact, research shows that cognitive learning can separate advance thinkers from good learners. In essence, learning is easy when an individual has strong cognitive skills. On the other hand, learning becomes difficult when a person has weak cognitive skills.
2. Enhances concentration: Concentration is what allows you to focus your attention solely on one subject or thought, excluding everything else around you. It is an essential ability that one should have and nothing beats cognitive learning when it comes to improving concentration. In other words, learning through symbols and imagery can help improve concentration.
3. Cognitive Learning and Understanding: The perception allows us to pick up the information around us, for example the tongue, skin, ears, nostrils and eyes. These actions are sensed and analyzed by the brain
4. Cognitive Thinking and logical reasoning: Cognitive learning / thinking helps in improving relationship between reasoning and facts. Hence the students can become brighter and can solve problems with ease.

Digiclass® an ICT Solution from Pearson Education Services, is one such classroom solution that aims to empower teachers to produce interactive fun filled classroom sessions. It is currently being used by over 3,000 schools in India and abroad (Maldives, Nepal, UAE, etc.).

- **Shridhar N. Upadhye**
Shridhar of 3rd batch, works in Pearson Education Services Pvt Ltd, Bengaluru.

ಹಕ್ಕಿ–ಪಕ್ಷಿಗಳ ಚಿಲಿಪಿಲಿ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೇ
ಕಣ್ಬಿಟ್ಟು ಕಿಟಕಿಯೆಡೆ ನೋಡಿದರೆ... ಆಗಲೇ ಆಗಿತ್ತು
ಅರುಣೋದಯ...
ಶಿಸ್ತಿನ ಸಿಪಾಯಿಗಳಂತಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪಾಠ
ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು
ಅಂದು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು... ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ
ಜ್ಞಾನೋದಯ !
ಇಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಂದಿದೆ ಸಂತೋಷ
ಸಂಭ್ರಮ,
25 ನೇ ವರ್ಷದ ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ
ನಮ್ಮ ಶಾಲೆ... ನವೋದಯ !

– **ಶಶಿಕಲಾ ಹೊನ್ನಳ್ಳಿ**

ನವೋದಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸವಾಲುಗಳು.

ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕಾರವೆಂದು ಅರ್ಥ. ಮಗುವಿನ ಬೌದ್ಧಿಕ, ದೈಹಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹೀಗೆ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಸಮನ್ವಯ ವಿಕಾಸವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದೇ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ರಾಜೀವ ಗಾಂಧಿಯವರ ಕನಸಿನ ಕೂಸಾದ ಜವಾಹರ ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯವು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಸಮರ್ಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದೇ ಅದರ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ. ನವೋದಯ ಶಿಕ್ಷಣವು, ಇತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ವೈಖರಿಯೇ ಬೇರೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಸವಾಲುಗಳೇ ಬೇರೆ. ನಾನು ಕಂಡಂತೆ ಅಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸವಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶ್ರಮವನ್ನು ಈ ಬರಹದಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅದೊಂದು ವಸತಿ ಶಾಲೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕ, ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆ ಒಂದೇ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ವೇಷ ಭೂಷಣ, ನಡೆ, ನುಡಿ ಅವರ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಕ್ಷರಶಃ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅವರ ಬದುಕೇ ನಮಗೆ ಜೀವನ ಸಂದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದಾಗುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪು ಆಚರಣೆಯೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮೂಹವನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಪ್ರತಿ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅವರ ಬದುಕಿಗೆ ಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿತ್ತು.

ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಹುತೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದರು, ಅವರು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಓದಿದವರಾಗಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಸಿ.ಬಿ.ಎಸ್.ಇ. ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದು ಸುಲಭದ ಮಾತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಗುರುವೃಂದವು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪರಿಶ್ರಮವಹಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಅವರ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆವಣದಲ್ಲಿಯೇ ಗುರುವೃಂದದವರ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದವರೊಂದಿಗೆ ಕಳೆಯದೇ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸಮಯ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಅವರ ಬದುಕು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅನುಕರಣನೀಯ. ಇದು ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಂತೆಯೇ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಅವರು ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಬಂಧು, ಬಳಗ ಅವರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ನಾವು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಾಗ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ವೇಷ–ಭೂಷಣ ಹಾಗೂ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕುಟುಂಬದವರೇ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಆ ಹೃದಯ ವೈಶಾಲ್ಯತೆಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ನೂರು ನಮನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 5–30 ಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ರಾತ್ರಿ 10–00 ಘಂಟೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಬೆಳಗಿನ ಜಾಗಿಂಗ್, ನಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಬೆಳಗಿನ ಉಪಹಾರ, ತರಗತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ ಅಭ್ಯಾಸದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಸಂಜೆ ಯೋಗ ಮತ್ತು ಆಟಗಳು, ರಾತ್ರಿ ಊಟ ಹಾಗೂ ರಾತ್ರಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ನಮಗಿಂತಲೂ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೆ ಎದ್ದು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತ, ನಮ್ಮ ನೆರಳಾಗಿ ಸದಾ ಕಾಲ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬದುಕಿನ ಪರಿವೆ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬಂತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ರುವಾರಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ತ್ಯಾಗದ ಬದುಕು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

9 ನೇ ತರಗತಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ವಲಸೆ ಪದ್ಧತಿ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ 20 ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಜ.ನ.ವಿ ಫರೂಖಾಬಾದ ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿಶತ 20 ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೇ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಭಾಷೆ, ಆಹಾರ, ವಿಹಾರ ಪರಿಸರದ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಇತ್ತು. ಅವರು ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಹಾಗೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ, ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗದೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದ್ದೂ ಉಂಟು.

ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ, ಕಿಶೋರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹೀಗೆ ಮೂರು ರೀತಿಯ ವಯೋಮಾನದ ಮಕ್ಕಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಮೂವರನ್ನು ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 6 ರಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕ ಹಾಗೂ ಪೋಷಕರಾಗಿ ಹಾಗೂ 11 ಮತ್ತು 12 ನೇ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರಂತೆ ಇದ್ದು, ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸವಾಲು ಅವರ ಮುಂದೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. 'A Teacher is a friend, philosopher and a guide' ಎನ್ನುವಂತೆ ನಮಗೆ

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ ನಂತರ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿ ಬದಲಾದ ನಮ್ಮ ಗುರುವರ್ಗವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದರೂ ಕಮ್ಮಿಯೇ.

ಹದಿಹರೆಯದ ವಯಸ್ಸು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಜೀವನದ ಮಹತ್ವದ ಘಟ್ಟ. ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಗುರುವೃಂದ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದರಲ್ಲದೆ, ಆ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತರಗತಿ ಬೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವ ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಆತಂಕವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದುದ್ದರಿಂದ ತಾವೇ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಮಗೆ ಊಟ ಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶುಚಿತ್ವ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ನಮ್ಮ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾರದ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದೆವು. "ಗುರು ಬ್ರಹ್ಮ, ಗುರು ವಿಷ್ಣು, ಗುರುದೇವೊ ಮಹೇಶ್ವರಃ, ಗುರು ಸಾಕ್ಷಾತ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ತಸ್ಮೈ ಶ್ರೀ ಗುರುವೇ ನಮಃ" ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಇಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭೆಗಳಿಗೇನು ಕೊರತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಎಲೆಮರೆಯ ಕಾಯಿಯಂತೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವ ಇರುತ್ತಿತ್ತೊ, ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಹಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಟೋಟಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತರಾಗದೆ ಇನ್ನಿತರ ಸಹಪಠ್ಯ ಹಾಗೂ ಆಟೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿಯೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಅವರ ಮುಂದಿನ ಸವಾಲಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನೇಕ ಬಹುಮಾನ ಹಾಗೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು ಅಭಿಮಾನದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಸರ್ವಜ್ಞ ಹೇಳುವಂತೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸದಾ ತಂದೆ, ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳದ ಗುರು, ಬಿದ್ದಿರಲು ಬಂದು ನೋಡದ ತಾಯಿ ಶುದ್ಧ ವೈರಿಗಳು ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನಂತೆ ನಮಗೆ ತಂದೆಯಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ತಾಯಿಗಳಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಗುರುವಿನ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ನನ್ನ ನವೋದಯದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗುರುಗಳು ತಂದೆ-ತಾಯಿ-ಗುರು, ಈ ಮೂವರ ಪ್ರತಿರೂಪದ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಇಂದು ಉಜ್ವಲವಾಗದೆ. ಅವರ ತತ್ವಾದರ್ಶಗಳನ್ನು ಅವರ ಮೌಲಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಗೌರವ, ಕೀರ್ತಿ, ಪ್ರಯತ್ನ, ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರಭಾವಗಳೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಸದ್ಗುರುಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ನಾವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದೃಷ್ಟವಂತರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಎಲ್ಲ ಪೂಜ್ಯನೀಯರಿಗೆ ನನ್ನ ಈ ಲೇಖನಿಯ ಮೂಲಕ ಅಕ್ಷರ ನಮನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಧನ್ಯತಾ ಭಾವದ ಜೊತೆಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥಳಾಗುತ್ತೇನೆ.

ವಂದನೆಗಳು ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ
ಅರಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ,
ನಮ್ಮ ಅರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ,
ನಮ್ಮ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ,
ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ,
ನಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕಾಗಿ,
ನಮ್ಮನು ನೀವು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ,
ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ವಂದನೆ-ಅಭಿನಂದನೆ.

ಶುಭಮಸ್ತು.

-ವಿದ್ಯಾ ಹೂಗಾರ

2ನೇ ಬ್ಯಾಚ್‌ನ ವಿದ್ಯಾ, ಸಧ್ಯ ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮೋಡದಲ್ಲೆ ಹೊಸಕಿ ನಿಂದೆ

ಮೌನ ಪ್ರತಿಮೆ ದಿಬ್ಬಣ
ಕಾಲರೂಢಿ ಪ್ರಾಣನೀಡಿ
ಹರಿದು ಬಾರೆ ಅರೆಕ್ಷಣ

ಕಣ್ಣ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿ
ಮರೆಯಲೇಕೆ ಅಡಗುವೆ
ನಿನ್ನ ಸ್ಪರ್ಶದಲ್ಲೇ ಜಗದ
ಸಿರಿಯ ನಲ್ಮೆ ತೋರಣ

ಬೆಳ್ಳಿಮರೆಯ ಕರಿಯ ತೆರೆಗೆ
ಕಾದ ಕಣ್ಣು ಹನಿದಿವೆ
ತಣಿಸು ನಮ್ಮ ಒಡಲನೊಮ್ಮೆ
ಮುತ್ತುದುರಿಸೇ ಹೂರಣ.

ಕಲ್ಪನೆಯ ಕವಿಯ ದನಿಗೆ
ಸುರಿವ ನಿನ್ನ ಕಾರಣ
ಒಲವ ಸೋನೆ ನವಿರ ನಲ್ಮೆ
ಉಣಿಸದಿರೇ ದಾರುಣ

– ವೀರೇಶ ಸಜ್ಜನ. 18ನೇ ಬ್ಯಾಚ್

ನವೋದಯದಲ್ಲಿ "ಆದಿ'ಪರ್ವ

ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮಂದಿರು ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯವೆಂಬ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೮೦ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಆರಿಸಿ, ೧೨ನೆಯ ತರಗತಿವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಓದು-ವಸತಿಯ ಖರ್ಚನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಈಯೋಜನೆ ದಿವಂಗತ ರಾಜೀವ ಗಾಂಧಿಯವರು ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಕಾರ್ಯ ರೂಪ ಪಡೆಯಿತು. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದರಂತೆ ಒಂದೊಂದು ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡವು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಲೆಂದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ನನ್ನಂತೆ ಒಟ್ಟು ೮೦ ಜನ ಆ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದರು. ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ನಾವ್ಯಾರೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಿತ್ತು ನಮ್ಮ ಮೇಕ್ ಅಪ್, ಒಳ್ಳೆ ಮದುವೆಗೆ ಹೊರಟವರಂತೆ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಡಿಯಿಟ್ಟಿದ್ದೆವು.

'ವಿದ್ಯಾ ಭವನ' ಧಾರವಾಡದ ಹೃದಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ, ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆಂದು ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಡ. 'ವಿದ್ಯಾ ಭವನ' ತಕ್ಕುದಾದ ಹೆಸರು. ವಿದ್ಯೆಯ ಆರಾಧನೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲಿ? ಇರಬೇಕು, ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹಾಗಂತ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ? ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭಾಂಗಣದೊಂದಿಗೆ, ಸರಕಾರಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟಲ್ ವರ್ಕ್ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲಸಗಳ ನಿಮಿತ್ತ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದಿಪ್ಪತ್ತು ರೂಮುಗಳಿದ್ದವು. ಈ ಉಗ್ರಾಣದಂತಹ ಸಭಾಂಗಣ ಮತ್ತು ಈ ರೂಮುಗಳು, ಇವೇ ನಮಗೆ ಟೆಂಪರರಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

ಉಗ್ರಾಣದಂತಿರುವ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಆಗಲೆ ನಮ್ಮ ಸೀನಿಯರ್ಸ್ ಅಂದರೆ ಏಳನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ, ವಸತಿಗೃಹವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮಲಗಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಟುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸೈಡು ಸಾಲಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಟುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರವರ ಟ್ರಂಕುಗಳು ವಿರಾಜಮಾನವಾಗಿದ್ದವು. ಸಭಾಂಗಣದ ಬಲ ಬದಿಗೆ ಏಳನೇ ತರಗತಿಯವರಾದರೆ, ಎಡ ಬದಿಗೆ ನಮಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ನಮಗೆಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಟೀಲಿನ ತಟ್ಟೆ, ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಒಂದು ಗ್ಲಾಸ್ ಮತ್ತು ಮೊಸರು ಅಥವಾ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕೊಡುವ ಸ್ವೀಟ್ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ವಾಟೆ. ಇವು ಬರಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗವಾಗದೇ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಯುಧಗಳಾಗಿ ನಮಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದುಂಟು. ಆ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಂತರ ಹೇಳುವೆ. ನಮಗೆ ಒಂದು ಬ್ಲಾಂಕೆಟ್, ಒಂದು ಬೆಡ್ಡು, ಒಂದು ತಲೆದಿಂಬು ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಡ್ ಶೀಟ್ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಸರದಿ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ದಕ್ಕಬಹುದಾದ ಕಾಟುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ತೋರಿಸಿ ಹೋಗಿದ್ದರು.

ಮೊದಲ ವಾರ ನಾವು ಮಾಡಿದ ಘನಂದಾರಿ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಅಜರಾಮರವಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಕೊರೆಯುವುದು. ಬೆಡ್ ಶೀಟ್‌ನ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾನಿರುವ ಕ್ಲಾಸಿನ ಹೆಸರನ್ನೂ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ, ಬಾಲ್ ಪೆನ್ನಿನಿಂದ ಕೊರೆದೆ. ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರು ಸಹ ತಮಗಿಷ್ಟ ಬಂದ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊರೆದರು. ನೋಡ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನೋಟ್ ಬುಕ್, ಟೆಕ್ಸ್ಟ ಬುಕ್ಕು, ಬ್ಲಾಂಕೆಟ್, ಬೆಡ್ ಶೀಟ್,ಯುನಿಫಾರ್ಮ್ (ಕಾಲರಿನ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ) ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಚಪ್ಪಲಿಗಳಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳು ರಾರಾಜಿಸತೊಡಗಿದವು. ನಾಗೇಶ್‌ಯಲಿಗಾರ, ಜಗದೀಶ್ ದಂಡಿನ್, ಜಹೀರಾ ನದಾಫ್, ಕ್ರಿಶ್ನಾ ಮಿಸ್ಕಿನ್ (ಕೆಲದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಕಿಶನ್ ಮಿಸ್ಕಿನ್ ಆಯಿತು), ಮಹೇಶ ಪತ್ರಿಮಠ, ರೇಣುಕಾ ಡೊಳ್ಳಿನ್... ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು 'ರೋಷನ್' ಮಾಡುವ ವಸ್ತುಗಳು ಆವಾಗಾವಾಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗತೊಡಗಿದವು. ಕೆಲವು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಕೋಡ್ ನೇಮ್ ಮಾತ್ರ ಬರೆದು ತೃಪ್ತಗೊಂಡರು. ಇದರಿಂದ ಕಳೆದ ವಸ್ತುಗಳ ಇಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳ ಅಸಲಿ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು, ಹುಡುಕಿ ಕಾಯಿಸುವುದು, ಸಿಕ್ಕ ಮೇಲೆ ಅವರವರಿಗೆ ಅವರ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು (ವಿತ್ ದೆರ್ ನೇಮ್) ತಲುಪಿಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳ ಕೆಲಸಗಳು ಹಗುರಾದವು.

ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಸಾಕಾಯಿತು. ನನಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಗೆಳೆಯರಿಗೂ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೫ ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಲ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು (ರಾತ್ರಿ ಪಾಳೆಗೆ ಬಂದ ವಾಚ್ಮನ್ನಗಳೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ೫ ಘಂಟೆಗೆ ಬೆಲ್ ಹೊಡೆಯಬೇಕು). ಬೆಲ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸವಿ ಮುಂಜಾವಿನ ಸವಿ ಕನಸು ನಾಶವಾಗಿತ್ತು. ಮುಂಜಾವಿನ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲಿನ ಸದ್ದು ನಮ್ಮ ಕಿವಿಯ ತಮಟೆ ಹರಿದು ಹೋಗುವಂತೆ ಕೊರೆದು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲೆ ಗೇಟಿನ ಹೊರಗೆ, ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ಕಂತ್ರಿ ನಾಯಿಗಳೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಕಂಠ ಬೆರೆಸಿ ಬೆಲ್ಲಿನ ಇಂಪಾದ ಸದ್ದಿಗೆ ಶೃತಿ ಬೆರೆಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಶ್ವಾನ ಮತ್ತು ಬೆಲ್ಲಿನ ಜುಗಲಬಂದಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತಾರಕ್ಕೇರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ ಇದೆ. ಕೆಲವೇ ಸೆಕೆಂಡ್ ಬೆಲ್ ಹೊಡೆದರೆ ಎದ್ದ ಹುಡುಗರು ಮತ್ತೆ ಮಲಗುವರೆಂದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಾಗಿ ಐದು ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಬೆಲ್ ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂದು ವಾಚ್ ಮನ್‌ಗಳಿಗೆ ವಾರ್ನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಲು ಇವರು ಐದು ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಅವರ ಕೈ ನೋಯಿಸುವವರೆಗೂ (?) ನಮ್ಮ ಕಿವಿ ತಮಟೆ ಹರಿಯುವವರೆಗೂ ಬೆಲ್ ಬಾರಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವೇನೋ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು; ಸುಮ್ಮನೆ ಎದ್ದು ಮುಖ ತೊಳೆಯಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಆದರೆ ಶ್ವಾನಗಳು ಬೆಲ್ ಹೊಡೆದು ಮುಗಿದ ಮೇಲೂ ಕೆಲ ಸಮಯದವರೆಗೂ ಕಿರುಚಿ ನಂತರ ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ, ಗೋಳೋ ಅಂತ ಅಳುವುದು. ತಂದೆ–ತಾಯಿ–ಊರು–ಗೆಳೆಯರು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಬಂದ ನಮಗೆ, ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆಕರ್ಷಣೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಧುತ್ತೆಂದು ಎಲ್ಲವೂ ನೆನಪು ಬರತೊಡಗಿ, ದುಃಖ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ಅಳು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಏನೂ ನೆನಪು ಬರದಿದ್ದರೂ ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೋಡಿ ಅಳಬೇಕೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಏನೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡದ ಮುಗ್ಧರನ್ನು ಜೈಲಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿದ್ಯಾಲಯದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಅಳುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಇದೆ ನಮ್ಮ ಮೊದಲ ವಾರದ ಮೇಜರ್ ಅಚೀವ್ಮೆಂಟ್.

ಅಂತೂ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತು! ಹೌದು ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತು! ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ಕಾಯ್ದ ದಿನ 'ಫಸ್ಟ್ ಸಂಡೆ' ಕಡೆಗೂ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತು. ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬಾಡಿ ಹೋದ ಹೂಗಳೆಲ್ಲ ಮತ್ತೆಂಗುರಿ ೩೬೦ ಡಿಗ್ರಿ ಅರಳಿದ್ದವು. ಅದೇನು ಸಂಭ್ರಮ; ಅದೇನು ಉಲ್ಲಾಸ; ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೇಗನೆ ಎದ್ದು ನೀಟಾಗಿ ಡ್ರೆಸ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಂಡೆ ಪ್ರೇಯರ್‌ಗೆ ಹಾಜರಾಗಿದ್ದೆವು. ಸಂಡೆ ಪ್ರೇಯರ್ ಅಂದರೆ ಅದು ಅಂತಿಥಾ ಪ್ರೇಯರ್ ಅಲ್ಲ; ಪ್ರೇಯರ್‌ಗಳ ಪ್ರೇಯರ್ ಅದು!

ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಯರ್ ಹಾಲ್ ಅಂದರೆ, ನಾಲ್ಕೂ ಬಾಜು ಕ್ಲಾಸ್ ರೂಮ್ ಗಳಿಂದ ಆವೃತಗೊಂಡ ಚೌಕನೆಯ ಆಯತಟ್ಟಿನ ಭಾಗ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಧ್ವನಿ ಬಂದರೂ ಸಾಕು, ಅದು ಸುತ್ತಲಿನಿಂದ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಗೊಂಡು ಸರೌಂಡ್ ಸೌಂಡಿನ ಸಿನೆಮಾ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ನೂರೈವತ್ತು ಉನ್ಮಾದಗೊಂಡ (ಹೌದು! ಫಸ್ಟ್ ಸಂಡೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಪೇರೆಂಟ್ಸ್ ನೋಡುವ ಹುಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹದ ಉನ್ಮಾದದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು) ಹುಡುಗರು ಕಿರುಚುವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದರೆಯಾವ ತರಹದ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಬರಬಹುದೆಂದು ನೀವೇ ಊಹಿಸಿ. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಶರೀರ ಉದ್ದದ ಪ್ರಕಾರ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಡಿವಿಜನ್ ಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲಿಂಗಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಮುಂದಿನಿಂದ–ಹಿಂದಿನಿಂದ–ಸೈಡಿನಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಲಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ನಿಂತಿರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಬೇರೆ ದಿನಗಳಾದರೆ ನಿಂತು ಪ್ರೇಯರ್ ಮುಗಿಸಿ ಸಾಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕ್ಲಾಸುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇಂದು ಸಂಡೆ. ಮಹಾ ಪ್ರೇಯರ್ ಆಗದೆ ಪೇರೆಂಟ್ಸ್ ನೋಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರೇಯರ್ ಒಂದು ಸಾರಿ ಶುರುವಾದರೆ ಬೇಗ ಮುಗಿಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ,ಯಾಕೆಂದರೆ ಇದು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರೇಯರ್‌ಗಳ ಪ್ರೇಯರ್; ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮದ ಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಬೇಕು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ದೇಶ ಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಬೇಕು, ಅದೂ ನಮ್ಮ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ತೆಲಗು, ಅಸ್ಸಾಮಿ, ಮಲಯಾಳಂ ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ನಮ್ಮ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಅದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಆಸನಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂದೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಿದ್ದರೆ ಪದ್ಮಾಸನ, ಮುಸ್ಲಿಮದಾದರೆ ನಮಾಜ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಆಸನ, ಕ್ರೈಸ್ತ ದೇವರಾದರೆ ಮಂಡಿಯೂರಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಫಸ್ಟ್ ಸಂಡೆಯ ಹುರುಪಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನಂತೆಯೇ ಕೆಲವರು ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಹಾಡು ಘೋಷಿಸುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಆಯಾ ಆಸನ ಹಾಕಿ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅರಚಿ–ಕಿರುಚಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೈಸಿಕೊಂಡು, ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ರಿಪೀಟ್ ಮಾಡಿ, ಅಂತೂ ಸಂಡೆ ಪ್ರೇಯರ್ ಮುಗಿಸಿದ್ದೆವು, ಇನ್ನು ಏನಿದ್ದರೂ ಈ ಆವಾಂತರ ಮುಂದಿನ ಸಂಡೆಯೆ, ಈಗ ಅಪ್ಪ – ಅಮ್ಮಂದಿರೊಂದಿಗೆ ನಲಿದಾಡುವ ಸಮಯ.

ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಮರೆಯಲಾಗದ ಘಟನೆಗಳು ಮೊದಲವಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದವು. ಎಂದೂ ಮರೆಯಲಾಗದವಂತಹವು. ಈಗ ೨೫ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ನೆನೆಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಅಂದಿನ ಮೊದಲವಾರ ಅಥವಾ ನವೋದಯದ 'ಆದಿ' ಪರ್ವ ಎಂದೂ ಮರೆಯಲಾಗದ ಪರ್ವವಾಗಿ ಮನದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಈಗ ಅದು ತಮಾಷೆಯಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ಆಗ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲ ಪಟ್ಟ ಪರಿಪಾಡುಗಳೆಲ್ಲ ನಮಗೆಲ್ಲ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸಿವೆ. ಆಗಿನ ನವೋದಯದ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವೃಂದವು ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಭಾಳಿಸಿ, ನಮಗೆಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರ ಫಲವಾಗಿ, ಮುಂದೆ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಂದುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕುಂಟುಂಬದಂತೆ ಜೀವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಆದರ್ಶ ಅರ್ಕಸಾಲಿ

೨ನೇ ಬ್ಯಾಚಿನ ಆದರ್ಶ, ಕೇರಳದ ವಯನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Career Options in Medical Field

Medicine is one of the most sort out and rewarding career for those interested in science and dealing with sick people. Over the years, the field of medicine has undergone tremendous development. There is great scope for medicine as a career with varied options and new fields being added every year.

Health care is a vast field that encompasses a number of different types of career options and job sites. Depending on the career path and educational choices you decide upon, you may find yourself working for anywhere from a big hospital to a small clinic. These establishments are

- Hospitals and medical colleges
- Nursing homes & Clinics
- Diagnostic centers and laboratories
- Specialized health care services
- Pharma companies and medical shops
- Medical research

A doctor's profession involves a lot of hard work and at the same time it gives the satisfaction of curing patients, at times even saving lives. To be in this profession is more a responsibility than a privilege. It is more of what you can give the society than what you can get from it.

The demand for medical professionals is tremendously increasing with the unfortunate upsurge of diseases and ailments day by day. At the same time super specialty hospitals are mushrooming both in smaller and bigger cities offering employment opportunities. These along with liberalization of economy could bring better opportunities for the medical professionals in terms of remuneration, research and working facilities.

To enter into medical field as doctor you need to study 12th/PUC with biology. After successful 12th exams with good score you have to appear for common entrance test conducted by state/ central institutes. After the entrance examination according to your rank and choice you can opt for MBBS/BDS/Physiotherapy/ Alternative medicine. After finishing MBBS/BDS specializations, super specializations can be pursued after common entrance tests at each level. The major Specializations include General Medicine, General Surgery, Paediatrics, Obstetrics & Gynaecology, Dermatology, Radiology, Ophthalmology, Orthopedics, ENT, Psychiatry, Anesthesiology etc. The Super Specializations include Plastic Surgery, Neurosurgery, Cardio-thoracic surgery, urology, Paediatric Surgery, Gastroenterology, Endocrinology, neurology, Nephrology and Clinical Haematology. Dental medicine too has specializations.

Medical education is a lengthy course and continuous learning process. It takes 6 ½ years to complete MBBS degree and 3 years to do MD/MS. Another 3 years to finish DM/M.Ch if u plans to do super specialization At each level you have to appear for entrance tests facing tough competition from compatriots. Many a times results may be demoralizing and depressive. But self belief, hard work and persistence help in achieving your goal.

Academic fees and other expenses in a government medical college are cheaper and affordable by all. These fees are expensive in private colleges and poor and middle class may not afford.

There is option of switching into other fields from medicine after completion of MBBS/BDS/MD/MS. A person can enter into administrative service through IAS/IPS/KAS exams. There is scope for research in medicine in India and abroad. There are examples of medical graduates pursuing courses in IIT and IIM. One can serve in Indian defense service after completion of medical study. There are medical colleges run by Indian army, air force and navy offering medical degrees.

Other than Allopathy, medicine also covers different systems like Homeopathy, Ayurveda, Siddha, Unani etc. These systems of medicine do have considerable scope in medical practice. These practitioners can get employment as medical officer/doctor at government and private hospitals. One can also start his/ her own practice. He can also work as Professor in colleges or do research. Another option is to work as a research scientist for multinational companies with a minimum experience of 3 years in clinical research and laboratory research.

You don't have to be a doctor to work in medical field. If you are thinking about starting a career in healthcare other than doctor, you have many different training and employment opportunities available to you, in many different specialties. These include Nursing, Diagnostic Medical Sonographers, Dental Assistants, Healthcare Administrators, Medical Assistants, Lab Technicians, Medical Transcriptionists, Pharmacists and Surgical Technologists etc. These courses can be opted after completion of 12th class. All these specialties have good scope with decent salary.

It is right to take advantage of a career field that will not only provide you with ample professional opportunities, but that will also help you to make an impact to the society. Working in health care is rewarding on almost all levels: financially and emotionally. Make the right choice today by pursuing career in medical field.

Dr Rajeev Dibbad

Rajeev of 4th batc is currently working as Radiologist in Hubli

ನವೋದಯನ್ನರು, ಜಾಗತಿಕ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ನೇಮಿಚಂದ್ರ ಹೊಂಬಣ್ಣವರ್– 17ನೇ ಬ್ಯಾಚ್

ನಮ್ಮನ್ನು ನವೋದಯನ್ನರು ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತುಂಬಾ ಖುಷಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿರುವ ಮತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಪೀಳಿಗೆಯೇ ಬೇರೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ವಿಚಾರ. ನಾವು ನಮ್ಮ ನವೋದಯದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ನವೋದಯದವರು ಯಾರಾದರು ಸಿಕ್ಕರೆ ತುಂಬಾ ಸಂತಸ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮದೇ ಪರಿವಾರದವರಂತೆ ಅವರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅದು ವರ್ಣಿಸಲಾಗದ ಒಂದು ಬಾಂಧವ್ಯ.

ಇರಲಿ, ಈಗ ನವೋದಯನ್ನರು ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ನಿಮಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಇದೇನು ನವೋದಯನ್ನರು ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಎಂದು. ನೀವಾಗಲೇ ಜಾಗತಿಕ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೋ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನವೋದಯದಲ್ಲಿ ಓದಿದವರು ಇರಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆ ನಿಜವಾಗಿರಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ನವೋದಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ – ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಗುಂಡು ಸೂಜಿ ಬೇಕಾದಾಗ ಠಜಿಜಿಛಿಜನಲ್ಲಿ ತಲೆಗೌಡರ್ ಸರ್ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸದನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ, ಯಾರ ಹತ್ತಿರವಾದರೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ, ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವಿನ ಕೊರತೆ ಬೀಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬರೀ stapler, ಗುಂಡು ಸೂಜಿ, A–4 ಪೇಪರ್ ಅಲ್ಲದೆ, ತಲೆಗೆ ಹಾಕಲು ಶಾಂಪೂ, ಕೆಂಪು ಮಸಿ ಬಾಲ್ ಪೆನ್ನು, ಇಂಕ್ ಪೆನ್ನಿಗೆ ಇಂಕು, ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ್ಚಿಡಿಜ ಆಗುತ್ತಿದ್ದವು. Stationary ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲದೇ ಖಜಜಿಜಡಿಜಟಿಛಿಜ ಪುಸ್ತಕಗಳಂತು ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ share ಆಗುತ್ತಿದ್ದುದು ನವೋದಯದಲ್ಲೇ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದೊಂದು ವಸ್ತು ಇರುತ್ತಿತ್ತು.

ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ನಿಮಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿರಬಹುದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅನ್ವಯಿಸಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇರಲಿ, ಈಗ ಜಾಗತಿಕ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬರೋಣ. ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾರುವುದು ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಹಕ ಎಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೂ ಕಂಪನಿಯವರು ಎಷ್ಟು ಮಾರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಈ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ನವೋದಯನ್ನರಿಂದ ಈ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಲಾಭ ಆಗುತ್ತದೆ – ಒಂದು ಸದನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಹತ್ತಿರ stapler ಇರುವ ಬದಲು, ಒಬ್ಬನ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದರು ಸಾಕು. ನಾವೇನೂ ದಿನಾಲೂ _ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನ ಹತ್ತಿರ ಪಂಚ್ ಇದ್ದರು ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬರಿ 12ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು reference ಪುಸ್ತಕೆ ಇದ್ದರೆ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೇ ಇಡಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ 12ನೇ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 27000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ 5000 ಜನ ಮಾತ್ರ ಡಿಜಜಿಜಡಿಜಟಿಛಿಜ ಪುಸ್ತಕೆ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಉಳಿದ 22000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇಲ್ಲದಂತಾಯ್ತು! ಇದು ಬರಿ reference ಪುಸ್ತಕದ ಮಾತಾಯ್ತು. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲದನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಪಾಪ, ಕಂಪನಿಗಳ ಲಾಭಾಂಶ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ!!

ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಋಣಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈಗ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸೋಣ. ಎಲ್ಲರೂ Stapler ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅದರಿಂದ ಕಂಪನಿಗೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ – ಅವರು ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ – ಪರಿಸರದ ಮೇಲಿನ ಒತ್ತಡ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಜಾಸ್ತಿ reference ಪುಸ್ತಕ ಕೊಂಡಷ್ಟು ಪ್ರಕಾಶಕರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ – ಕಾಗದ ಜಾಸ್ತಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ – ಪರಿಸರ ನಾಶ. ಹೀಗೆ A 4 ಕಾಗದ, ಗುಂಡು ಸೂಜಿ, Punch, ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಜಾಸ್ತಿ ಖರೀದಿಸುವುದರಿಂದ, ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದ್ದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಪರಿಸರದ ಮೇಲಿನ ಒತ್ತಡ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಕೆಚ್ ಪೆನ್ ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂಥರ ಡಿಜಜಣಛಿಜ ಛಿಠಟಿಛಿಜಠಿಣ.

ನಾವು ನಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಣಜಥಣ ಛಿಠಠಞಗಳು ಒಂದು ತರಗತಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ತರಗತಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟೇ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ

ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಹಾಗೆಯೇ, ಸುಮ್ಮನೆ ನೀರು ಪೋಲು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯಾಲಯ ವಿದ್ಯಾಭವನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ 500 ಜನರಿಗೆ ಬರೀ ಎಂಟು ಟಾಯ್ಲೆಟ್ಟಳಿದ್ದವಂತೆ! ಅರ್ಧ ಬಕೇಟು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ, ಅರ್ಧ ಮಗ್ಗು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಶೌಚ ಮುಗಿಸುವ ಕಲೆ ನವೋದಯನ್ನರಿಗೆ ಕರಗತವಾಗಿತ್ತಂತೆ . ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂಚೂರು ಸುಧಾರಿಸಿ ಹುಡುಗರ ಸದನಗಳಲ್ಲಿ 18–20 ಜನರಿಗೆ, 2 ಟಾಯ್ಲೆಟ್ಗಳು ಮತ್ತು ಬಾತ್ ರೂಮಗಳಿವೆ.

'ಮಿತದಲ್ಲಿ ಹಿತ' ಸಾಧಿಸುವ ಈ ನವೋದಯ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಜಾಣ ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಳಿಲು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಎಂಟು ಮಕ್ಕಳು

ಜ್ಞಾನಪೀಠವ ಪಡೆದವರ
ನಾನು ಬಲ್ಲೇನ!
ಕನ್ನಡತಾಯಿಯ ಎಂಟು
ಮಕ್ಕಳು ಇವರೇ ಅಲ್ಲೇನ!

ಕನ್ನಡ ಕಂಪು ಹರಡಿಸಿದಂತಹ
ಕುವೆಂಪು ಅಲ್ಲೇನ!
ಪದಗಳ ಅರಿತೋವು
ಬೇಂದ್ರೆ ಅಲ್ಲೇನ!

ಕನ್ನಡ ಆಸ್ತಿ ಅಂತ ಮೆರೆದ
ಮಾಸ್ತಿ ಅಲ್ಲೇನ!
ಕಡಲ ತೀರದ ಭಾರ್ಗವ
ಎನಿಸಿದ ಕಾರಂತ ಅಲ್ಲೇನ!

ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಸೇವೆಯ ಸಲ್ಲಿಸಿದ
ಗೋಕಾಕ ಅಲ್ಲೇನ!
ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಕೀರ್ತಿ ಗಳಿಸಿದ
ಮೂರ್ತಿ ಅಲ್ಲೇನ!

ನಾಟಕರಂಗಕೆ ರಂಗನು ತಂದ
ಕಾರ್ನಾಡ ಅಲ್ಲೇನ!
ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇವೆಯ
ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕಂಬಾರ ಅಲ್ಲೇನ!

ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಎಂಟು
ಮಕ್ಕಳು ಇವರೇ ಅಲ್ಲೇನ!

– ವಿದ್ಯಾ ವಿ ಜ್ಯೋತಿ
8 'ಅ'

ಬೆಳಕು ಇದ್ದದ್ದೆಲ್ಲಿ?

ದೀಪ ಹೊತ್ತಿಸುವ ಮುನ್ನ
ಬೆಳಕು ಇದ್ದದ್ದೆಲ್ಲಿ?
ಗೀರಿದ ಕಡ್ಡಿಯಲ್ಲೋ?
ನೆನೆದ ಬತ್ತಿಯಲ್ಲೋ?
ಹೊತ್ತಿಸಿದ ಕೈಗಳಲ್ಲೋ?
ಹೊಳೆದ ಕಂಗಳಲ್ಲೋ?
ಓಡಿದ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲೋ?
ಕಂಡವರಾರು? ಕಂಡಿದ್ದರೆ ಕಡ್ಡಿ
ಗೀರುವವರಾರು?

–ಮಹೇಶ್ವರ ಮಠದ

Educational Opportunities and Career options in Agricultural and allied fields

• Manjunath Hongal (Batch#2),
• Shivanand Kammar(Batch #3)
• Chandrayya Hiremath (Batch#2)

Agriculture being the cradle of civilizations has remained the backbone of humanity. Any amount and rate of progress in any other field should be based on the solid foundation called agriculture. As the population is burgeoning with speedier economic developments, with its side effects is posing a greater challenge to the carrying capacity of mother earth in general and agriculture in particular. There is an urgent need to increase the productivity of agricultural enterprises with sustainability, achieving food security, nutritional security etc. Thus, there is a need for the young blood to innovate, re-energize and promote the developmental efforts carried out by the public, private organizations at the national or international level as either researcher or educationist or extension personnel or change agent.

In India, Indian Council of Agricultural Research is primarily responsible for carrying out basic and applied research and education in the field of agriculture through the network of its institutes and State Agricultural Universities spread all over the country. The education in the field of agriculture is structured in 4+2+3 years(B Sc., M Sc., Ph.D) fashion. Agriculture and allied fields like Horticulture, Forestry, Veterinary and Animal Husbandry, Agricultural Marketing, Sericulture, Home Science etc. are offered for Bachelors degree programme. For Masters and Doctors, Agronomy, Soil Science, Agricultural Chemistry, Agricultural Pathology, Agricultural Entomology, Agricultural Economics, Agricultural Extension, Genetics and Plant Breeding, Plant Physiology, Plant Biotechnology, Seed Science and Technology, Horticulture, Veterinary etc. courses are offered.

After completing the +2 with science stream, there exists number of educational opportunities and later career options in agriculture and allied fields. Some of which are mentioned below:

Education

- Can get appointed as Assistant Professors by State Agricultural Universities
- Can get appointed as trainer/Human Resource specialist by private companies
- Can educate up to the level of Ph.D (in India or abroad) and obtain Post Doctoral Fellowship from within India or abroad institutes
- Can seek career in MBA from some of the institutes like IIM/ IRMA/MANAGE/VAMCOM etc.

Research

- Can work as scientist with ICAR/ CSIR/ DRDO/ ICFRE/ ICMR/ DST/ DBT/ ISRO/ CCMB/ IIFT and other national dealing with agriculture
- Can work as scientist/ researcher with state agricultural universities
- Can work with numerous private agencies/organizations dealing in agricultural inputs (seeds, fertilizer, bio-fertilizer, agro-chemicals etc.)
- Can work as a researcher in renowned organizations in the field of frontier technologies such as biotechnology, nanotechnology, biophysics, etc.
- Can work with World Bank, FAO and other international developmental organizations

Extension and allied activities

- Appointment in LINE departments like Department of Agriculture, Department of Horticulture, Department of Animal husbandry, Department of Forestry, Department of Agricultural Marketing, Department of Co-operation, Department of Sericulture etc. as Extension/Development Officers
- Appointment in K.rishi Vigyan Kendras as Subject Matter Specialists
- Appointment by private agencies / organizations dealing in agricultural inputs and products as production, marketing, R & D executives
- Appointment in semi-governmental organizations like –KRISCO,IFFCO KOF etc.
- Appointment in Nationalized or Rural or Private Banks as Rural Developmental Officers, Agricultural Extension Officers or Probationary officers
- Appointment in Insurance companies dealing with agricultural products
- Appointment by Non Governmental Organizations (NGOs) as Social Developmental workers.
- With the coming of WTO and multi-lateral agreements there are ample opportunities in trade related actives with Government, private and international organizations.

Self employment opportunities / Entrepreneurs

- Agri-preneurs
- Agro Industries
- Agro chemicals
- Seed production
- Agro-Processing
- Bio control
- Biotechnology

Competitive Exams

- ICAR/ARS/SRF/JRF
- All India Civil Services
- Central Civil Services & State Civil Services
- Banking & Insurance

ದಿಲ್ ಢೂಂಡತಾ ಹೈ..

ಗುಲಮೊಹರ್ ಎಂಬ ಕೆಂಪು ಹೂವಿನ ಸುಂದರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಡ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಓಡಿ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ನವೋದಯದ ಮೆಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಗ್ರೌಂಡಿನ ಮುಂದೆಯೇ.. ಗುಲಮೊಹರ್ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಓದಿದರೂ ಅದೇ ನೆನಪೇ. ನವೋದಯ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜೀವನದ ಒಂದು ಭಾಗ. ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಕವಿ ಗುಲ್ಜಾರ್ "ಮೈನೆ ತೇರೆ ಲಿಯೆ ಹಿ ಸಾತ್ ರಂಗ ಕೆ ಸಪ್ನೆ ಚುನೆ" ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನವೋದಯ ನನಗೆ ತಾನು ಕೊಟ್ಟ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತೆ. ಹೇಗೆ ಕಳೆದೆವೋ ಏಳು ವರ್ಷ, ಗೆಳೆಯರು ಸಿಕ್ಕರು, ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮ, ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿಯರು ಕೂಡ.

ತಿಂದ ಕವಳಿ ಹಣ್ಣು, ಕದ್ದ ಮಾವು, ಹಲಸು ಈಗಲೂ ನೆನಪಿದೆ. ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ತಿಂದರೂ ಆ ರುಚಿ ಈಗ ಬರುವದಿಲ್ಲ, ಆ ಸಾಹಸಗಳಲ್ಲೇ ಆ ಖುಷಿ ಇತ್ತೋ ಏನೋ? ರವಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಗಳು ಮಿಶ್ರಾ ಪೇಡಾಗೆ ರಿಜರ್ವ್ಡ್. ತಂದ ಸ್ವೀಟುಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪಾಲು ಸೀನಿಯರ್ ಗಳಿಗೆ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಟೀಚರ್ಸಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆಂಬ ಧಮಕಿ ಬೇರೆ !! ಮುಂಜಾನೆ ಎದ್ದು ಎದ್ದು ಪಿ.ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಿರಿಕಿರಿಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖುಷಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಆಟದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಕ್ರಿಕೆಟ್, ಫುಟ್ಬಾಲ್, ವಾಲಿಬಾಲ್, ಲಗೋರಿ- ಹೀಗೆ ಆಡಿದ ಆಟ. ಇನ್ನು ಟೀಚರ್ಸ್ ಕಡೆ ಬೈಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಹೊಡೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟವರಾರು? ಆದರೆ ಅದೆಲ್ಲಾ ನೆನೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಖುಷಿಯಾಗುತ್ತೆ. ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ ಟೀಚರ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕರು, ಎಲ್ಲರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲಿತದ್ದಿದೆ.

ಬೇಂದ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲು ಕಾರಣ ಮೇತ್ರಿ ಸರ್, ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡಲು ಕಾರಣ ಮೂರ್ತಿ ಸರ್ ಮತ್ತು ರಮಾ ಮೇಡಂ , ಮ್ಯಾಥ್ಸ್ ಉತ್ತರ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಶೋಕ್ ಸರ್ (ಜಿಗುಟಿಸಿಕೊಂಡ ತಕ್ಷಣ ಉತ್ತರ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು!!), ಬಯಾಲಜಿ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಶರ್ಮ ಸರ್, ಈಗಲೂ ನಾನು ಓ ಹೆನ್ರಿ ಓದುವಾಗ ಎಸ್.ಟಿ.ಮೇತ್ರಿ ಸರ್ ಕ್ಲಾಸ್ ನೆನಪಾಗುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಎಷ್ಟೊಂದು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರೀತ್ಸಿದ್ದೆವಲ್ಲ- ಆಟ, ಊಟ ಹಾಗೂ ಜಗಳಗಳನ್ನು ಕೂಡ.

ಈಗ ಜೀವನದ ಸೆಳೆತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಹೋಗಿ ಬಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ ನವೋದಯ ತಾನು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲೇ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಉಳಿದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ, ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞನ ಹಾಗೆ. ಎದ್ದು ಹೋದ ಯಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಯಾತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನೆರಳು ಕೊಡುವ ಆಲದ ಮರದಂತೆ. ಎದ್ದೆನೋ ಬಂದೆವು ಮನಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಕವಳಿ, ಮಾವು ಇನ್ನ್ಯಾರದೋ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದೆ, ಮಿಶ್ರಾಗೆ ಮತ್ತ್ಯಾರೋ ಬೇಲಿ ಹಾರುತ್ತಾರೆ, ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕಾಲಿನ ಒದೆತ ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆ, ಮತ್ತ್ಯಾರೋ ಸಹನಾವವತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನವೋದಯ ಚಿರಯವ್ವನೆ-ಅದೇ ಗುಲಮೊಹರ್ ಕೆಂಪು ಹೂವಿನೊಂದಿಗೆ. ಶಾಯದ್ ನಮಗಷ್ಟೇ ವಯಸ್ಸಾಗುತ್ತೇನೋ?

ಗುಲ್ಜಾರ್'ನ "ದಿಲ್ ಢೂಂಡತಾ ಹೈ, ಫ಼ಿರ್ ವಹಿ ಫ಼ುರ್ಸತ್ ಕೆ ರಾತ್ ದಿನ್" ನವೋದಯದ ಫ಼ುರ್ಸತ್ ಕೆ ರಾತ್ ದಿನ್ ನೆನಪಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣಿನಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರ ಪೊರೆ. "ಮುಝ್ಕೊ ಲೌಟಾದೊ ಮೇರೆ ಬಚಪನ್"

ಹಮ್ ನವಯುಗ ಕಿ...

- ಅರುಣ್ ಪಾಗಾದ

The hunt is sweeter than the kill

Come on think,

I want you to reach back into your minds and tell me, 'whats is that you fantasize about?' world peace? Do you fantasize about international fame? Do you fantasize about winning a Pulitzer Prize? Or a Nobel Price? An MTV Music Award? Do you fantasize about meeting some genius hunk, ostensibly bad but secretly simmering with noble passion and willing to sleep on wet spot?

Fantasies have to be unrealistic because the moment... the second... that you get what you seek, you don't, want it anymore. In order to continue to exist, desire must have its objects perceptually absent. It's not the 'it' that you want, its the passion of 'it'. So, desire supports crazy fantasies, this is what I mean, when I say that, we are only truly happy when day dreaming about future happiness. Or I say hunt is sweeter than the kill. Be careful what you wish for, not because you will get it but because you're doomed not to want it once you do.

So my lesson is, living by our wants will never make us happy. What it means to be fully human is to strive to live by ideas and ideals and not to measure our life by what we are attained in terms of our desires but those, small moments or integrity, compassion, rationality, even self scarifies. Because in the end, the only way that we can measure the significance of our lives is by valuing the lives of others.

ಮನುಷ್ಯ ಸದಾ ಯುದ್ಧಮಾಡುವ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಬೇಕು ಆದರೆ ಏನನ್ನೂ ಗೆದಿಯಬಾರದು. ಗೆದಿಯಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲದ ಮುಂದೆ, ಗೆಲುವು ನೀರಸವೇನಿಸುತ್ತದೆ.

- Maheshwar Mathad

ನೆನಪಿನ ವರ್ಷಧಾರೆ

ಜೊತೆ ಒಡನಾಡಿದ
ಆ ಕ್ಷಣಗಳು, ದಿನಗಳು
ಅಂದಿನ ಖುಷಿಯ ಕೇಕೆಗಳು
ಸಂತಸದ ಕುಣಿತಗಳು
ಎಲ್ಲವೂ ಆ ಭಾವೋನ್ಮಾದದ ಬಿಸಿಗೆ ಆವಿಯಾಗಿ,
ಅರಿವಿಗೆ ಬಾರದೇ ಕಾಲಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋದವು.
ಕಾಲ ದೇಶಗಳು ನಮ್ಮನು ದೂರ ಮಾಡಿದವು.
ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯಲು ನಾವೇ ದೂರಾದೆವು.
ಅಂದು ಆವಿಯಾದ ಆ ಕ್ಷಣಗಳು
ಘನೀಭವಿಸಿ ಮೋಡಗಳಾಗಿ
ತೇಲುತಿಹವು ಮನದಾಗಸದಲಿ.ಕಾರು
ಮೋಡಗಳಂತಲ್ಲ ಇವು,
ಋತು-ಕಾಲಗಳ ಹಂಗಿಲ್ಲದವು.
ಒಂಟಿತನ ಕಾದಿದಗೆಲ್ಲ,
ಮರಳುಭೂಮಿಯಂತ ಬಾಳಲಿ
ಆ ನೆನಪುಗಳ ವರ್ಷಧಾರೆ
ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನಗೆಯ ತುಂತುರು
ಮಗದೊಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣಂಚಲಿ ಜಿನುಗು.

ಲಿಂಗರಾಜ ಸಿ. ರೊಡ್ಡನವರ, 12ನೇ ಬ್ಯಾಚ್

ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾರೆನು ......
ರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಗೀಚಲಾರೆನು ...
ಆದರೂನು ಹಾಡದೆನೆ ಉಳಿಯಲಾರೆನು ...
ಅಂತ ಅನುಭವ.....ನನ್ನ ನವೋದಯ ......!

(ಮೊದಲನೇ ಬ್ಯಾಚಿನ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಉಪ್ಪಿನ್ ಈ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಬರಹ ಕೊಡದೇ ಇರಲು ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣ)

ಭಾವ ಲಹರಿ

ನದೀಮ್ ಸನದಿ

ಬದುಕು

ಗೆಳೆಯ ನೋಡು, ಬದುಕು ಇದುವೆ
ಎಷ್ಟು ಸುಂದರ.
ಕಷ್ಟ–ನಷ್ಟ; ಸುಖಃ–ದುಖಃಗಳ
ಮಿಲನ;
ವಿಶ್ವಮಂದಿರ
ಸಾಲ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲವೆಂದು
ಅಂಕ ಕದಿಮೆ ಬಂದವೆಂದು
ಮೆಚ್ಚಿದಾಕೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು
ಕೊರಗುವ ನಮ್ಮೀ ಯುವಕ.।
ದುಡುಕಿ ಪ್ರಾಣ ತೆರುವನೀತ
ಎಂಥ ನಮ್ಮ ನಾಗರಿಕ।

ನೋವು ಉಂದಬಳಿಕವೆಮಗೆ
ಆಗುವುದು ಹರುಶದ ಹೂರಣ.।
ಕಗ್ಗತ್ತಲು ಸರಿದ ಮೇಲೆ
ಆಗುವದು ಸೂರ್ಯದರ್ಶನ..॥3॥

ಏನೇ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೂನು
ಮುನ್ನಡೆ ನೀ ಬಾಗದೇ.।
ದೊರಕದೇನೂ ನಿನಗೆ ಸದಾ ಮುಂದೆ
ಮುಂದೆ– ಮುಂದೆ ಸಾಗದೆ..॥4॥

ಅರಿತು ನಡೆ ನೀನು ಮುಂದೆ
ಯಾತನೆ ಎಲ್ಲರಿಗುಂಟೆಂದು.।
ಜತೆಯಾಗಿರಿಸಿ ನೋವು–ನಲಿವುಗಳ
ಉಳಿಸು ಬಾಳಿನ ನಂಟು..॥5॥

ಸಾಲ,ಅಂಕ,ಪ್ರೀತಿಗಿಂತ
ಬದುಕು ಬಲು ದೊಡ್ಡದು.।
ಸೋತು ಶರಣು ಆಗಬೇಡ
ಸಾವಿಗೆ;
ಬದುಕು ಗೆಲ್ಲಲಾಗದು..॥6॥

ನನ್ನ ಮಾತು

ಮೋಡಗವಿದ ಆ ದಿನ
ಏನೋ ಯೋಚಿಸುತ್ತ
ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಲೆದಾಡುವಾಗ
ಅಂಕು–ಡೊಂಕಾಗಿ ಜಾರಿದವು
ನನ್ನ ಮಾತುಗಳು
ನನ್ನಾತ್ಮದ ಜೊತೆಗೂಡಿ.॥
ಎಲ್ಲೋ ಜನಸಂದಣಿಯಲಿ
ಯಾವುದೋ ನಗರದಲಿ,
ದಟ್ಟಡವಿಯಲಿ,
ಖಾಲಿ ಮೈದಾನದಲಿ,
ವಿಶಾಲ ಮರುಭೂಮಿಯಲಿ
ಹುಡುಕುತ್ತ;
ಜೀವನದ ಅರ್ಥ
ಮಾಡದೇ ಆವುದೇ ಮೋಡಿ.॥
ಕಾಣಿಸಿದಾಗ;
ಎಲ್ಲದರೂ ಹಸಿರು ನೆಲ
ಮೋಡಗಳ ಬಿಂಬ ತೋರಿಸುವ
ತಣ್ಣೀರಿನ ಕೊಳ.॥

ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವವು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳು
ತಮ್ಮ ತೃಷೆಯ ತಣಿಸಲು
ತಮ್ಮ ಇರುವು ಉಳಿಸಲು.॥
ನಿಲ್ಲಿಸದೇ ಮುಂದುವರೆಯುವುದನು
ಕಣಿವೆಯಾಳದಲಿ,
ಗಿರಿ–ಶಿಖರಗಳಲಿ,
ಶೋಧಿಸುತ್ತ;
ಸತ್ಯದ ಮಾರ್ಗವ ಹುಡುಕುತ್ತ..॥

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ ನನಗೆ
ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು.।
ಬೇಡ ನನಗೆ ಲೇಖನಿ
ಶಾಸನವ ಬರೆಯಲು..॥

ಬೇಡ ನಾಯಕರ ದಂಡು
ಸೇನೆ ಮುನ್ನಡೆಸಲು.।
ಬೇಡ ಸಂಶೋಧಕರು
ಖನಿಜಗಳ ಹುಡುಕಲು.॥

ಬೇಡ ನನಗೆ ವಿಮಾನ
ಪ್ರವಾಹಗಳ ನೋಡಲು.।
ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಬಾಟಲಿಗಳು
ರಕ್ತ ಶೇಖರಿಸಲು..॥

ಬೇಡ ನನಗೆ ಸಹಾಯಕ
ನನ್ನ ಮಾತು ಬರೆಯಲು.।
ಬೇಡ ಹಳೇ;
ಪುಸ್ತಕಗಳ ಗಂಟು
ಘೋಷಗಳ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು..॥

ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ನನಗೆ ಪತಾಕೆ
ನನ್ನ ಖ್ಯಾತಿ ಸಾರಲು.।
ಬೇಡ ಯಾವುದೆ ಶಿಲೆಯು
ನನ್ನ ಹೆಸರು ಕೆತ್ತಲು..॥

ಬೇಕಾಗಿಹುದು ನನಗೆ
ಒಂದು ಖಾಲಿ ಕಾಗದ
"ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ"
ಎಂಬ ಮೂರಕ್ಷರ ಗೀಚಲು.।
ಯಾರಿಗೂ ಹೆದರದೆ
ಖಡ್ಗಗಳಿಗಂಜದೆ;
ಜೀವಿಸಲು..॥

Indian National Mathematical Olympiad – An Experience

It was in the year 1997 that the National Board for Higher Mathematics in collaboration with Navodaya Vidayala Samiti announced that all the JNVs across India would form a region for Math Olympiad. Each state in the country acts as a region and conducts RMO(Regional Math Olympiad) and shortlists 30 students who then write INMO(Indian National Math Olympiad). Again 30 students who clear INMO are trained rigorously for a month, are given scholarships for their future studies and 5-6 best candidates out of the 30 are then sent to IMO(International Math Olympiad) to represent the country where they are awarded Gold, Silver, Bronze medals, just like the Olympics.

In JNV Dharwad, we students hardly knew anything other than our curriculum. The first teacher who made us look beyond the walls of the campus and educated us about the various competitive exams in the outside world was Ashok sir, PGT Maths. It was he who took me to the Olympiad Orientation Session at JNV Doddaballapur where they gave me a textbook.

The syllabus of the textbook had five chapters. Number theory, Combinatorics, Algebra, Inequalities and Geometry. There was no calculus. The exam duration would be for 4 hours and there would be 6 questions (Exam duration for IMO is 9 hours for the same number of questions). Even if you solve just one question correctly you have 99% of chance of passing the exam. No wonder why it is called the toughest exam on the earth and no wonder if you see most of the participants at IMO, they look as if they suffer from some sort of Asperger's syndrome.

Around 10 of us from 11th grade from JNV Dharwad went to Mysore to write the RMO exam for JNV(across India) region. While I was tensed, others were all in a party mood for this free trip. In the exam they underwent four hours of torture and most of them submitted blank answer sheets. About myself, I had precisely answered just one question correctly.

When the results came, I had cleared the RMO. It was sort of a triumph. The Principal of the school, Mr Devareddy sir started calling me 'Bhaskaracharya'. The next task, to clear the INMO looked like climbing the Everest.

Six students who had passed RMO from Hyderabad region were sent to training at JNV Mandya. I was the only candidate from Karnataka, 4 were from Kerala and one from Andhra (there are no JNVs in Tamil Nadu). Since all the keralites kept to themselves, I had no choice but to be with the Andhra guy, Rangareddy from JNV Nizamabad. Professors from IISc Bangalore were invited to train us for two weeks.

"In IIT, 99% of the questions don't repeat. In Olympiad 100% of the questions don't repeat", said Mr Venkatachala, Mr. Praneshachar, Mr. Yogananda, the IISc professors.

As they trained us, it was as if we lived in a different world. We had to focus, focus hard. Solving each problem was a challenge in itself. It was like solving a crime with minimal clues.

It was then that I noticed the genius of Rangareddy and realized how mediocre I was. He was razor sharp in solving problems in no time. He was short, normal looking boy, very down to earth. We became good friends. I was pretty sure if there was one guy in our group who could clear INMO it was him. He told me that his goal was to clear IIT JEE but his parents, poor farmers were unable to sponsor for his tuitions.

In a school bus, we six of us were taken to IISc Bangalore to write the exam. Even after four hours of struggle I couldn't answer a single question completely. Unfortunately even Rangareddy came out of the exam hall disappointed. He too hadn't answered a single question. For the first half an hour no one spoke in the bus heading back to Mandya. Then suddenly like an Archimedes, Rengareddy started talking. His brain was speeding faster than the bus itself. In the next one hour he had told me the answer for all the 6 questions! I was dumbstruck!! On the last day of the training the professors had given us a challenge question. Before leaving JNV Mandya I had told Rangareddy that I would contact him only when I solve that question.

Days passed, years passed. I couldn't solve the challenge question. After 10 years, Rangareddy pinged me in Orkut. I

was glad.

“I couldn’t solve that question at all” I told him disappointingly.

“Did you solve it?”, I asked out of curiosity

“I had gotten it then itself but wanted you to try”

“Did you clear IIT?”

“Yes”

“What do you do now?”

“I am working in a research unit in the IIT”

After that he suddenly disappeared from Orkut. I am still trying to find him. Hope he again appears online some day.

On one hand Math Olympiad changed me completely as a person by gifting confidence, creativity, focus and rational thinking. From that day every exam/entrance test/ recruitment test with analytical/quantitative/mathematical ability became a cakewalk; on the other hand it also discovered the hidden rural gems of JNVs like Rangareddy. This experience will stay close to me forever. Thank you JNV Dharwad.

– Sajid Ali Kalmani

ನಿಮಗೂ ಈ ತರಹ ಅನಿಸಿರಬಹುದಾ?

ಅಯ್ಯೋ..! ಅಯ್ಯೋ ! ಮುಗಿತಿವೆ ಕಾಲೇಜ್ ದಿನ
ನಿಲ್ಲೋ.. ನಿಲ್ಲೋ.. ಅಂದ್ರೂ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿಲ್ಲ ಕರೆಯುತಿದೆ
ಜಂಜಾಟದ ಜೀವನ
ತಲೆಮೇಲೆ ಕೈ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತಿದೆ ನಮ್ಮೀ ಯೌವ್ವನ
ಸ್ನೇಹಿತರಿಲ್ಲದೆ ಕಳೆಯುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಂದು ಒಂದು ಕ್ಷಣ
ಆಗಿದ್ದಾಗಲಿ, ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮವಿದೆ ಎಂದಾದರೆ ಈ ಗೆಳೆತನ
ಮತ್ತೆ ಕೂಡಲಿ ॥
ಗ್ರೀಟಿಂಗ್ ಕೊಡದೆ ಫ್ರೆಂಶಿಪ್ ಬೆಳೆಯಲಿ
ವೇಟಿಂಗ್ ಇರದ ಲವ್ ಸ್ಟೋರಿ ಹುಟ್ಟಲಿ
ಡೇಟಿಂಗ್, ಗಾಸಿಪ್ ಗಳಿರದ ಕಾಲೇಜ್ ಲೈಫ್ ಬೇಗ
ಎಂಡಾಗಲಿ
ಚಾಟಿಂಗ್ ಮಾಡದ ರಾತ್ರಿಗಳು ಬೇಗನೆ ಕಳೆಯಲಿ
ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮವಿದೆ ಎಂದಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೂಡಲಿ ಈ ಗೆಳೆತನ ॥
ಪೇರೆಂಟ್ಸ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಇರದ ಕಾಲೇಜ್ ಗೆ ನಮ್ಮ
ಅಡ್ಮಿಷನ್ನಾಗಲಿ
ಹಾಜರಿ, ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಪೋಸ್ಟಿಗೆ
ಬರಲಿ
ಹೋಂವರ್ಕ್ ಕೊಡದ ಟೀಚರ್ ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳಾಗಲಿ
ಆನ್ಸರ್ ಶೀಟ್ ನಾವೇ ಕರೆಕ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರೂಲ್ಸ್
ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿದಾಗಲಿ
ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮವಿದೆ ಎಂದಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೂಡಲಿ ಈ ಗೆಳೆತನ ॥
ಚಡ್ಡಿ ಹಾಕುವ ಬಾಲ್ಯವು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬರಲಿ
ಮುದ್ದನು ಮಾಡುವ ಅಪ್ಪ–ಅಮ್ಮ ಇವರೇ ಇರಲಿ
ದುಡ್ಡನು ಬಿಡುವ ಗಿಡಗಳು ನಮ್ಮ ಗಾರ್ಡನ್ ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಿ
ಗುಂಡು ಹಾಕುವ ಸುಸಮಯ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಒದಗಿ ಬರಲಿ
ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮವಿದೆ ಎಂದಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೂಡಲಿ ಈ ಗೆಳೆತನ ॥

ಖುಷಿಯ ನಾಳೆಗಳು ಇವತ್ತೇ ಬರಲಿ
ಕಷ್ಟದ ನಿನ್ನೆಗಳು ಬಾರದೇ ಇರಲಿ
ಕೆಣಕಿದರೆ ರಾಂಗಾಗುವ ಹುಡುಗೀರು ಎದುರಿನ ಬೆಂಚಲಿ
ಕೂಡಲಿ
ಕೈ ಕೊಡದ ಹುಡುಗರು ಕನಸಲಿ ಹಾಜರಾಗಲಿ
ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮವಿದೆ ಎಂದಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೂಡಲಿ ಈ ಗೆಳೆತನ ॥

ಡಾ. ವಿನಾಯಕ.ಜೆ.ಕೆ
13ನೇ ಬ್ಯಾಚ್

JNV Ki Yaaden

Basavaraj.R.Desai
3rd Batch

Way back in 1989 I never thought that Life was going to change for me, not by default, but by design. God had sent that letter to me saying I was going to spend the most memorable days of my life, if I look back now I feel those days were beyond anybody's imagination. I still have that Letter sent By HKB Sir, the first person whom I saw on 30/08/1989 as I entered the corridors of Vidya Bhavan.

After the formal admission process we were taken to lunch. My journey started with our introduction to Smt.SVH Madam who taught us Science in a layman's language since all of us had come from Kannada medium schools. Nostalgia will never cease to exist for any JNVian, It keeps on flying like a kite. My nostalgia about the teachers is still vivid in my mind. How can I forgot Upadhaye Sir's immaculate, innovative teaching style which no one can beat, How can I forget Mahesh Kumar Sir's introduction of English Music to me by his "By The Rivers of Babylon" Song from Boney M. Then the likes of Nalini Madam, Mangala Mannari Madam, Khot Sir, Vijaylaxmi Madam(T.P.Kailasham's Fav), Jatti Sir, Angadi Sir, Timmapur Sir, Satheesh Kumar Sir, Nirmala Madam, PE Teacher Anil Kumar Sir who all taught me the essence of life and leadership qualities. I also remember how Kurbet Madam made us take interest in the theatre. All the teachers of JNV built the foundation for our life, shaped our career and taught us humanity. To all my beloved teachers, a Big Salute.

Apart from the teachers, JNV has given me wonderful seniors who were also like teachers to me. I owe my sincere gratitude to Uppin , Saliwaddar, Gangadhar Hatti, Ghanti, Honninaikar , Girish Huchhannavar who helped and guided me just like my brothers .How can I forget my guru Ajay Dixit who fueled my appetite for General Knowledge. I still remember, during National Book Week a Quiz Competition was arranged. Since I was in Red House there was too much competition to get selected in the team, But Ajay had pressurized Uppin to take me into the team and finally we got First Prize against the tough guns Revadi, Metgud and Haveri. Gururaj Kulkarni alias GK, a short but sweet fellow who taught me the importance of competitive exams. Other notable seniors who influenced me in the school are Hongal, B.Arun, Sanjeev Patil, Amruta Bennal (All rounder), Sarojini, Prabhavati Kudari, Jackoji(Who Again became my seniors at KCD), Nagu Hiremath, Chandrayya, Honnati, Kunter, Jahira.

I was fortunate enough to be part of JNV Farrukhabad too. My salute to Late.Shri D.C.Sharma Sir, Kashyap Sir,Nigam Sir, Bayyapur Sir, Vijay Sir, Prabhakar Sir, Sharma Sir, Mishra Sir and MLD sir. Those two years were also a wonderful experience in a way.

The events like Inter house competitions, Cluster Sports Meets, National Book week celebrations etc were simply awesome. Being a JNVian has got many advantages. We adjust to anything and anywhere. Only JNVians take bath in cold water. I still remember during my M.Sc days at KUD we had an interview for the selection of Cultural Secretary of PG Gymkhana. One of the committee member looking at my Profile asked, "Hey are you from Navodaya?" I said "Yes". He suddenly told all the members to select me as I was the student of Shri.H.Katte Basavana Goud. My goodness I was so happy. HKB sir Kudos to you. We never miss you, you are with us only. Your Ideas, Your Thoughts, Your Discipline is with us forever.

As we celebrate the 25 Glorious Years of Togetherness, Let the Spirit JNV prosper for long time to come

ಬಢೇ ಚಲೋ?

ವೀರ ತುಮ್ ಬಢೇ ಚಲೋ ! ಧೀರ ತುಮ್ ಬಢೇ ಚಲೋ !!

ಕುಛ್ ಯಾದ್ ಆಯಾ.??? ಏನಾದರೂ ನೆನಪಾಯ್ತಾ???

ಅದೇ 6 ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಹಿಂದಿ ಹಾಡು. ಟೀಚರ್ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಾಡನ್ನು ಕೋರಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಡಿಸ್ತಾ ಇದ್ರೆ, ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾವೇ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಹೋರಾಡ್ತಾ ಇದೀವಿ ಏನೋ ಎಂಬ ಅನುಭವ. ಆದ್ರೆ ಮುಂದೆ ಜೀವನ ಎಂಬ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ "ನವೋದಯ"ದ ಜೀವನ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕ್ತಾ ಇದೆ, ನಮ್ಮನ್ನ ಫ್ಯೂಚರ್ ಫೈಟ್‌ಗೆ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನ ಅರಿಯದ ಪುಟ್ಟ ವಯಸ್ಸದು.

ಹೀಗೆ ನಮಗರಿಯದ ಹಾಗೆ ಅದೆಷ್ಟೋ ಗುಣಗಳನ್ನು, ಕಲೆಗಳನ್ನು, ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯೊಡಿಸಿ, ನೀರೆರೆದು ಪೋಷಿಸಿದ್ದು ಇದೇ ನಮ್ಮ "ನವೋದಯ". 7 ವರುಷಗಳ ಆ ಅನುಭವ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ರೂಪಗೊಳಿಸಿದ್ದಂತೂ ನಿಜ. ಈಗಲೂ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ "ನವೋದಯ" ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತದೇ ನವೋದಯದ ನೆನಪಿನ ನಭದಲ್ಲಿ ರೆಕ್ಕೆ ಬಿಚ್ಚಿದ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾಗೆ ತೇಲಾಡುತ್ತಾ ಮೈ ಮರೆಯುತ್ತದೆ.

ನವೋದಯದ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಆ ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷಣಗಳು–ಆ ಹೌಸ್, ಆ ಕ್ಲಾಸ್, ಆ ಎಂ.ಪಿ.ಹಾಲ್, ಆ ಗ್ರೌಂಡ್, ಆ ಮೆಸ್, ಆ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ, ಆ ಲೈಬ್ರರಿ, ಆ ಹೌಸ್ ಕಾಂಪಿಟೀಷನ್, ಷೇರಿಂಗ್, ಸ್ಕೋಲ್ಡಿಂಗ್, ಫೈಟಿಂಗ್, ಆ ಲವ್ವಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕೇ–ರಿಂಗ್, ಆ ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್ , ಟೀಚರ್ಸ್, ಜ್ಯೂನಿಯರ್ಸ್– ಸೀನಿಯರ್ಸ್ ಒಂದಾ ಎರಡಾ..!!!! ನೆನಪಿನ ಈ ಬುಗ್ಗೆಗೆ ಯಾವುದೇ ದಡ ಇಲ್ಲ, ಅದೊಂದು ವಿಶಾಲವಾದ, ಅನಂತವಾದ ಸಾಗರ. ಹೀಗೆ ಅಚ್ಚಳಿಯದಂತಹ ಸಾವಿರಾರು ನೆನಪುಗಳು ನಮ್ಮ ಮನದಲ್ಲಿ ಗಾಢವಾಗಿ ಬೇರೂರಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕಲೆ ಹಾಕಿ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೊರತರುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅದೆಷ್ಟು ಕಂತುಗಳು ಸಾಕಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಬೇಕಾಗಬಹುದು ಅಂತಾ!!! ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅನುಭವಗಳು ಹಲವಾರು, ಕಲಿತ ವಿಷಯಗಳು ನೂರಾರು. ಆದರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಪಾಠ ಅದೇ...

"ವೀರ ತುಮ್ ಬಢೇ ಚಲೋ.!! ಧೀರ ತುಮ್ ಬಢೇ ಚಲೋ.!!"

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಡೆತಡೆಗಳಿಗೂ ನಿಲ್ಲದೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗುರಿಯತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಸುಂದರವಾದ, ಬಹುಮುಖ್ಯ ಅಂಶ. ಜೀವನದ ಈ ಸಾರವ ನಮಗೊದಗಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಏನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಹಠ, ಛಲ, ಗುಣವ ತುಂಬಿದ ಈ ಚೆಂದದ "ನವೋದಯ"ಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಲಾಮ್.

ಸಾಯಿರಾ ಬಾನು .ಮ. ನದಾಫ್
16ನೇ ಬ್ಯಾಚ್

Jal-Tarang

I can tell innumerable stories of my JNV. Each unique and interesting in its own way. It was one unfortunate morning for me during our early JNV days. We were still at Vidyabhavan, Dharwad. As it was Sunday, we all got up a bit late. All of us were very happy of everything about Sundays except only the prayer that would run as long as about 30-40 mins. The reasons to be happy were; there used to be no attendance, no PT, we could get up late, special meals at noon, and so on.

Some of us were busy taking bath while others were involved in keeping their trunks tidy. Few others were running around the dormitory, creating mess out of it. I guess we were in class sixth. Amidst this, I was busy setting up a table and a chair for myself. I don't know what made me grab those steel water glasses. We were given a steel plate, a small steel cup for curd and a steel glass for drinking water. I borrowed the steel water glasses from my mates and rowed them up on the table. Others were unaware of what I was upto; and I was unaware of what was waiting for me. I placed seven glasses of about equal shape and size, after hitting each one of them and making sure that they also sound similar. I then poured unequal amounts of water into each one of them; lowest level in the first and the highest in the last glass.

By now, the dormitory had literally turned out into a mess. Everyone was shouting, running around or creating some sort of hell in the dormitory. Least bothered about my surroundings, I started hitting the glasses one by one. To my wonder, they all sounded so different from each other. "Hey guys!", I yelled out in surprise and excitement. "Check out! I have created a Jal-Tarang". Very few of my dormitorians got interested in it and came close to me. I started showing my talent. I started playing simple songs like Twinkle Twinkle Little Star, or Jingle Bells and so on. To my wonder I was able to manage it and play well. With great interest, I continued experimenting with other songs which were then famous. By this time, I could notice that most of the noise was down. After some time, there was almost complete silence. Only my performance was being heard loud. I was completely unconscious about my surroundings and was deeply involved into my performance, while my ears were aware that the noise in the dormitory has reduced and they sent the message to my mind that my friends were interested in my performance.

It didn't take much time for me to realise that the silence in the dormitory was not because of my soothing, creative Jal-Tarang, but because of our princy Shri HKB…! Yes. Principal sir was right in front of me. Shivers went into my entire nervous system. I was so involved that I didn't notice him entering into the dormitory. Everyone was silent because as they saw him standing in front of me performing, their minds were thinking how awesome would be my weekend. "Basssh" – came a loud slap sound. I was holding my left hand on my left cheek. It didn't stop at that. The dormitory echoed with bashes and slaps. HKB sir was very much irritated with the nuisance created in the dormitory and I became the victim of his anger.

He later yelled at all of us, "Come down and stand in the Prayer Hall you animals, no breakfast for you guys today!". We had to stand for hours in the Prayer Hall before we joined the prayer with the rest of our schoolmates. After this punishment, we had to stand in the prayer for about 30-40 mins. Usually there were students that used to fell down during the prayers. That day, the number only increased.

- **Mallikarjun Melagiri**

Batch-7

ಮರೆಯಲಾಗದ ದಿನ
ಆ ಬೆಳದಿಂಗಳ ಬಾನಿನಲಿ
ಮಧುರವಾದ ಶಾಂತತೆಯಲಿ
ಆಟವಾಡಿದ ಆ ಕನಸು
ಆಗಬಲ್ಲದೇ ನನಸು..?

ಬೆಳದಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿಯಲಿ
ಆ ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕಿನಲಿ
ಗೆಳೆಯರ ಜೊತೆ ಸಿಹಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡ
ಆ ದಿನ;
ಮರೆಯಲಾಗದ ಸುದಿನ.

ಮರುದಿನವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು
ಹೊಸ ದಿನದ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಯಿತು

ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು
ನನ್ನ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಅರಳಿತು ಬಂಗಾರದಂತಹ
ಹೊಳಪು.

– ಹರ್ಷಿತ ಶ್ರೀ ಜಾ

Sirf Hont Hilana

There comes a time in your life when you are in a position to laugh at all the sad things that have occurred in your life. Of course, I had laughed a lot when this thing had happened to me. However, that was a cynical laughter that helped me feel as if I was not crying about my sadness. Of course, this laughter invariably ended in a lot of anger and tears.

This incident took place in JNV Farrukhabad. Our music teacher was a perfectionist and a great singer himself, was preparing us for a group song for the upcoming school day. I was selected in the group song. Hurray !! What a happy moment for me what was!! For a moment I was like, hey JNV Farrukhabad feels better than JNV Dharwad. Sensible people here, have included me in the group song I loved it ! (Actually I had a high pitched voice and had never sung in Dharwad) I was all excited and looked from the corner of my eye at my friend Vidya Hugar, the nightingale of JNV and said See I too made it in singing !

My happiness was short lived as the rehearsals started. I got strict instructions from the music sir, TUM SIRF HONT HILANA. GANA NAHI ! Gosh! My dreams were shattered. It did not take much time for me to realize that I was only a filler to increase the head count in the group song and sir very well knew that I was out of tune. Hmmm, the question was could I do sirf hont hilana? Is it in me? I tried my best in 4 -5 days rehearsals. Some times in between from harmonium sir used to shout, Shashi chup and reminded me signaling from his left hand making sure I dont sing. But in the heat of the moment I used to forget and sing

On the grand rehearsal day(one day before the function), there were two practices. On the first practice when the group song started on stage I was all excited with the decorated ambiance. I stood in the front row of the group and the song began….Mera Rang De Basanti Chola !!

I love patriotic songs and I dont mind singing on top of my voice. But in the interest of the chorus of the song, i had to only do HONT HILANA. But I forgot myself, lost in the moment and sang it loud and clear without even looking at sirs signals. As many were watching the rehearsal too, the music teacher had no chance to stop me. Somehow the song got over. Without realizing what I had done, when I came down happily, I saw sir and he gave a bitter stare with a defeated smile.

He took me to the corner of the stage and reprimanded me saying I would not sing in the final rehearsal and told me to forget about taking part on the function day. Tears rolled down my cheeks. Looking at my sad face he then said, beta, tumhara chehara theek hai magar tum nahi gaa sakti…aur tumhe hont hilana bolne se bhi tum gaana shuru kar deti ho….tumse control nahi hota

The chehara theek hai compliment did console me to some extent but my heart was certainly broken. But that day I realized the fact that I cannot sing

Such incidents can be critical on the psyche of students and sometimes mar the personality of students for good. I would say I was lucky to let it pass and not affect me too much. Letting me discover my weaknesses and strengths and allowing me to excel in my abilities, making me a strong individual to face the world.. thats what Navodaya Vidyalaya did to me. A big salute!

By:

Shashikala Honnalli

(2nd Batch)

हमारी हिन्दी भाषा

हिन्दुस्तानी बोलते हैं, अनेको–अनेक भाषा ।
सद्भाव एवं एकता का, प्रतीक है हिन्दी भाषा ॥
राजनेता तो करते हैं बस, अपना स्वार्थ पूरा ।
इससे हम भारतीय को, होती है बस निराशा ॥
कबीर सूर तुलसी, व दादूदयाल ही नहीं ।
मीरा व रसखान की यह, है भक्तिमयी आशा ॥
भारतेन्दु दिनकर, पंत और निराला ।
महादेवी प्रसाद प्रेमचंद, गुप्त ने इसे तराशा ॥
आओ हम भी चीन, जापान व रूस के जैसे ।
हिन्दी पर, हम करें भरोसा ॥
हम सब मिलकर, नवोदय समिति से कुछ सीखें ।
त्रिभाषा को अपनाने का, लेंगे सकल्प जरा सा ॥
हिन्दी को अपनाने से, होंगे हम अजेय ।
हमारी हिन्दी भाषा फिर, बन जायेगी विश्वभाषा ॥

– डॉ. अजय कुमार यादव

ಸೋಲೇ ಗೆಲುವಿನ ಸೂತ್ರ

ಆಗ ತಾನೆ ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹಳ್ಳಿಹೈದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಾನಾಗಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು ನಮಗೆ ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದರು. ಹಾಗೋ, ಹೀಗೋ ಆರನೆಯ ತರಗತಿ ಮೂವತ್ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿದೆ. ಏಳನೆಯ ತರಗತಿಗೆ ಬರಲು ಗಣಿತ ಶಿಕ್ಷಕರು ಬದಲಾದರು. ಅವರ್ಹೇಳುವ ಪಾಠ ಕೆಲವೇ ವಿಷಯಗಳು ಮನದಾಳಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳು ತಲೆ ಸವರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಭೋದನೆಗೆ ಟ್ಯೂನ್ ಆಗಿದ್ದ ನನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಮೆದಳು ಗಣಿತ ಶಿಕ್ಷಕರ ಭೋದನೆಗೆ ಸಹಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹೇಳುವ P.O.C (Proof of Concept) ಅರ್ಥಾತ್ ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಗಣಪತಿ ಹಬ್ಬವಿದ್ದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಲಂಬೋಧರನ ಮೊರೆ ಹೋದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಬಲುಚೆನ್ನಾಗಿ ಆದ-ರೆ, ಗಣಿತದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೆರಳೆಣಿಸುವಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಘಟಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೈಸೇರುವ ಸಮಯ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 'ಎ' ಗ್ರೇಡ್ ಬಂದರೆ ಗಣಿತದಲ್ಲಿ 'ಡಿ' ಗ್ರೇಡ್, ಅದೂ ಕೇವಲ ಐದು ಅಂಕಗಳೊಂದಿಗೆ. ಗಣಿತದ ಗುರುಗಳು ನಮ್ಮೂರಿನವರೇ ಆಗಿದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ನಾನೇ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಆದರೆ ನಾನಂದುಕೊಂಡಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಗುರುಗಳು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಘಾಸಿ ಮಾಡಿದರು. ನೀನು ತಿನ್ನುವ 'ಪುಕ್ಕಟೆ ಊಟಕ್ಕೆ' ಐದೇ ಅಂಕಗಳೇ ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಪುಕ್ಕಟೆ ಊಟ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಯಾವಾಗಲೂ, ನನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಮತ್ತೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸಧೃಡನಾದೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಅಂಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದ್ದೇ ಇದೆ ಎಂದು ಛಲ ಪಟ್ಟೆ. ಅವರ್ಹೇಳುವ ಪಾಠ, ಸಹಪಾಠಿಗಳ ಸಂಗ ಮತ್ತು ನನ್ನ Self Study ಎಂಬ ಅಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಬರುವ ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದೇಬಿಟ್ಟೆ. ಗುರುಗಳ ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿ ಮತ್ತು ಏನೋ ಸಾಧಿಸಿಬಿಟ್ಟೆಂಬ ಉಲ್ಲಾಸದೊಂದಿಗೆ ತೇಲಾಡಿದೆ. ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಸೋಲೆಂಬುವುದನ್ನು ಗೆಲುವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟೆ. ಮತ್ತದೆ ಗೆಲುವು ಮತ್ತದೆ ಖುಷಿ. ಅವತ್ತಿನ ಆ ಐದು ಅಂಕ ನನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಗಣಿತದ ಗುರುಗಳನ್ನು ನನ್ನಮನದಲ್ಲಿ ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪುಕ್ಕಟೆ ಊಟ-ಕ್ಕೆ ಮೊರೆಹೋಗದೆ, ದುಡಿದು ತಿನ್ನುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನರಿಯಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾ-ರೆ.

'ಲಕ್'ಜೊತೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ!! ಲಕ್ ಎಂಬುದು ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಶ್ರಮ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಇದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. 'ಕಾರಣ ಸೋಲೇ ಗೆಲುವಿನ ಸೂತ್ರವಲ್ಲವೇ?'

– ಡಾ. ಶೇಕಪ್ಪ ಸಿ.ಮಾಳಗಿಮನಿ

3ನೇ ಬ್ಯಾಚಿನ ಶೇಕಪ್ಪ, ಬಳ್ಳಾರಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

The Vivid Memories Still Blossom

How can I forget those days in your bosom,
The vivid memories still blossom.

P.T sir stood with a gun,
To tell us importance of morning run;
Behind every effort shun
that, we had greate fun.

Even after our every grudge,
House Masters used to urge;
We thought they were greatest pest,
But now I realise, they were the best.

One day,
I was late to class, after a noon nap,
which I took at short gap;
I remember that Principal's slap;
which had sounded like clap.

There is no substitute for Navodaya's Bisi Bele Baat taste,
and surely everyone is missing the tradition of sharing paste.

Those memories can never perish,
Recalling those I still relish;
Those who have forgotten are foolish,
And those who remember will cherish.

So beautiful were those days,
to embrace them again, I pray;
Why those seven years didn't remained as such,
The memories haunt me so much.

- **Ajay**
Batch-18

CAREER OPTIONS IN ARMED FORCES

Indian armed force is a saga of valour, glory, adventure, glamour and traditions. The armed forces unique status is enshrined in the national psyche. It combines dignity with discipline and time honoured traditions with state of art technology, to offer a 'Way of Life' second to none. An officer in the Indian Armed Force inherits glorious heritage and timeless traditions blended perfectly with the latest technology in the fields of management, engineering and medical sciences.

Have you ever imagined yourself holding an INSAS rifle or giving and receiving a salute or watching the border check posts or flying Supersonic planes or doing scuba doing? If the answer is yes for any of the above, then YES! Indian Armed Forces is here to help and guide you. All those who want to become officer of Indian armed forces, here's how you can do it.

You can join right after school or after graduation either as permanent commissioned (PC) or short service commissioned officer (SSC).When you opt for PC you are basically at a permanent career in the armed forces. NDA, IMA, AFMC, Air force Academy, Naval Academy are the institutions that you join for a permanent Commission.

The National Defence Academy is situated at Khadakwasala, Pune. It produces the finest fighters of the Armed Forces in our country. Being a Tri Services Institute, Army, Navy and Air Force cadets get training under a single roof. It has an excellent infrastructure. All costs are borne by the government including the tuition fees and hostel fees during the course of training. Even the to and fro journey performed during semester holidays are free of cost. The Army, Air force and Navy cadets on graduating from NDA will go to IMA, Air force Academy and First Training squadron for Sea Training respectively for further 1 year training before getting commissioned. At the end of this one year (four years from joining Academy) all trainees will be commissioned as Officers.

You can take NDA entrance exams while studying class XII, on clearing exams you will be called for Service Selection Board (SSB) interview, which will last for five days followed by a medical check-up. After this you will have to wait for 10+2 results and NDA merit list. Once you clear these you will be at NDA.

Some of the other methods to get in to Army are as below:

a) TES Entry: One ought to have 70% in Physics, Chemistry and Mathematics in the 10+2 examination to get an interview call from SSB.After SSB interview, a merit list will be put up by the recruiting directorate. Selected candidates are inducted at one year Basic Military training at OTA Gaya. This would be followed by a four years degree course in engineers from CME, Pune/ MCTE, Mhow/MCEM, Secunderabad. The total duration of training is 5 yrs. On completion of four years of training, a commission in the rank of lieutenant is granted.

b) Technical Graduates Commission (TGC Engineers) : You as technical graduate or a final year engineering student can apply directly to ADG Recruiting for permanent commission. Ante date seniority of one year is given to eng / tech graduates inducted trough Technical entries. With antedate seniority, you may have opportunities for faster promotions, in additions to pay benefits.

c) University Entry Scheme (UES): You as a technical graduate are provided with an opportunity of PC while being in pre- final year of engineering/technical graduation. Screening is done by command screening teams by holding campus interview. Once short listed you are called for SSB.

d) Short Service Commission: Armed forces have a wonderful alternative for all of you, even for people who aspire to serve in it for few years. It is called SSC for 10 yrs. Once your tenure is over, you can are allowed to opt for PC. Alternatively, you can also ask for a 4 yrs extension. With short service officer you can be the

best of both worlds. Even as it gives you the privileges and benefits of a full-fledged commission, you will be imbibing qualities that will make you an invaluable asset to any organization that you will join after the armed forces tenure. Analytical skills, planning, administrative acumen, organisational talent are some of the traits you will acquire. At the end of the day, years as SSC officer will make you, leader for life.

- SSC-NT (Non - Technical entry): You as graduates BA/Bcom/Bsc/BCA from recognised university can apply for CDS examination to the UPSC in the response to the UPSC notification published.

- SSC- Tech (Technical entry): As technical graduates BE/BTECh can directly apply online to ADG recruiting RTg-6. There is no written exam. Short listed candidates are called for SSB.

- SSC (JAG ENTRY): Candidates with min 55% aggregate marks in LLB degree are eligible to apply.

- SSC(NCC special entry): Applicants with NCC ' C' certificate with minimum' B' grade and min 50% aggregate in graduation can apply through NCC Bn and group Headquarters' and directorate General of NCC. Short listed candidates will appear for SSB. 32 seats are reserved for NCC in SSB.

e) Armed Forces Medical Services and Dental Services Army Medical corps (AMC) Army Dental Corps (ADC) are amongst one of the best options available to a medical graduate. The Armed Forces offer a prestigious and professionally satisfying career for doctors as commissioned officers with high status associated with Group A gazetted posts of Central Government. Recruitment to the medical posts are through Permanent Commission (PC) MBBS (Max. 30 years), Post Graduate Diploma (Max. 31 years), Post Graduate MD/MS (Max. 35 years) 28 Years (for BDS) 30 Years (for MDS) and Short Service Commission (SSC).Upper Age Limit is 45 Years.

Indian Armed Forces promises both professional and personal growth at every stage of the career. It provides a rock solid passion filled life with good remunerations.

Other Service benefits include:

- Subsidized accommodation
- Free rations
- Free medical treatments
- Insurance through AGIF
- Conveyance Allowance
- House building advance
- Canteen stores Department (CSD) facilities
- Membership of clubs and institutes at subsidized rates

Leave

- 60 days Annual leave
- 20 days Casual leave

Travel

- LTC leave travel concession
- Six form D concession vouchers ,40% concession during calendar year
- Rail reservation through movement control office MCO
- Free warrant for self and family during annual leave

Education

- Career courses as applicable to all

- Study leave with full pay to entitled officers

- Staff/technical courses for selected officers

- Management courses for selected officers

Recreation & Adventure:

- Indoor outdoor sports facilities like golf, tennis, squash, aquatics, hockey, football, basketball etc.

- Mountaineering ,Skiing, River rafting, Gliding, hot air ballooning, Trekking and many more

For further information, Request you to visit following websites:

www.joinindianarmy.nic.in www.nausena-bharti.nic.in/career.php www.careerairforce.nic.in

-Shashikala Honnalli
Batch#2

ಜ್ಞಾನ ದೇಗುಲ

ನೆಹರು ನಿಮ್ಮ ಕನಸಿನ ಜ್ಞಾನ ದೇಗುಲವಿದು
ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲೆಯನು ಸರಿಸೋ ದಿವ್ಯ ಜ್ಯೋತಿಯಿದು
ಹೃದಯಗಳ ಬೆಸೆಯೋ ಪ್ರೀತಿಯ ಕೊಂಡಿಯಿದು

ಗುರುವಿನ ಕರುಣೆಯ ನೆರಳಲಿ
ಬದುಕುವ ಆಲದಮರವಿದು
ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಿರ್ಮಿಸುವ
ಜ್ಞಾನ ಬಂಢಾರವಿದು

ಬಡತನದ ಬೇಗೆಯ ನೀಗಿಸುವ ಜ್ಞಾನ ದಾಸೋಹವಿದು
ಜವಾಹರ ನವೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ
ಪರಿಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿಸುವ ಕೇಂದ್ರವಿದು

ರಮೇಶ ಭೂಸರಡ್ಡಿ
೧ನೇ ಬ್ಯಾಚ್

पेड़ लगाओं जीवन बचाओं

जंगल करता सबका मंगल, देता सबको जीवन दान ।
जंगल से प्राणवायु मिलती, जो है प्रकृति का वरदान ।
वर्षा लाते है जंगल, होती धरा हरी भरी खुशहाल ।
धरती माँ की शोभा बढ़ाते, कृषक होते मालामाल ।
छोटे-छोटे जन्तु क्या, जंगल है सब पशुओं का घर ।
घने-गहरे जंगल में बच्चों, जाने से लगता है डर ।
जंगल से मिलती है लकड़ी, औषधि फल एवं फूल ।
पेड़ लगाओं जीवन बचाओं, काटने की करो न भूल ।
पेड़ हमारे सच्चे मित्र, ये है जीवन के आधार ।
वृक्षारोपण को दो बढ़ावा, यही है इस कविता का सार
॥

-विनय कुमार यादव

Software life ಇಷ್ಟೇನೆ

Facebook ನಲ್ಲಿ ಏನೇನುಂಟು
Youtube ನಲ್ಲಿ ಏನೇನಿಲ್ಲ
Project ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ತಿಳ್ಕೋ Life ಇಷ್ಟೇನೆ

ವರುಷಕ್ಕೊಮೆ Onsite ಹೋಗು
ಎಲ್ಲಾ Phase ಅಲು CR ಹುಡುಕು
Go Live ಆದ್ಮೇಲೆ Party ಮಾಡು Life ಇಷ್ಟೇನೆ

Project Teamಗೆ Mentor ಮಾಡು
PM ಹೇಳಿದ್ Delegate ಮಾಡು
Scope ಇಂದಾಚೆ Delivery ಮಾಡು Life ಇಷ್ಟೇನ

IBMಗೆ Merger ಎಷ್ಟು ?
Google ನಲ್ಲಿ Payscale ಎಷ್ಟು ?
Recession ನಲ್ಲಿ Security ಎಷ್ಟು ? Life ಇಷ್ಟೇನೆ

ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಲ್ಲಿ Share Khan Dot Com
ಮಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ Crick Info Dot Com
ಸಂಜೆ ಮಾತ್ರ Perform ಮಾಡು Life ಇಷ್ಟೇನೆ

Campus Cream ನ Recruit ಮಾಡು
Proposal ನ Complete ಮಾಡು
Promotion ಗೆ ಕಾದು ನೋಡು Life ಇಷ್ಟೇನೆ

HRA, SPA Bonus ಎಷ್ಟು
Grossಗು Netಗು Difference ಎಷ್ಟು
CA ಕರೆದು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡ್ಸು Life ಇಷ್ಟೇನೆ

– ರೂಪಾ ಪ್ರಭಾಕರ
೩ನೇ ಬ್ಯಾಚ್

ನಾವಂದುಕೊಂಡಷ್ಟು ಅಬ್ಬೇಪಾರಿಗಳಲ್ಲ ನಾವು

ಸೋಲು – ಗೆಲುವು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ ಅಂತಾರೆ. ನಿಜ. ಆದರೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯೆಡೆಗಿನ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, – ಅದು ಖಂಡಿತಾ ಮಹತ್ವವಾದದ್ದು. ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ಅಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೋ ನಮ್ಮ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡುವ ಛಲ, ಹಠ ಸಾಧಿಸುವ ಬಯಕೆ – ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ಪರ್ಧಾರ್ಥಕ ಗುಣಗಳು ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಜೀವನವನ್ನೇ ರೋಚಕಗೊಳಿಸಬಲ್ಲವು. ಅದಕ್ಕೆಂದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪಾಠಕ್ಕಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಆಟಕ್ಕೂ ಮಹತ್ವ.

ಅದು ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷ. ನಮಗಾಗ ಭರ್ತಿ ಹದಿನೇಳರ ಹರೆಯ. ಸೂಪರ್ – ಸೀನಿಯರ್ ಗಳು ನಾವು. ಆಗಷ್ಟೇ ಹೊಸ ವಸತಿನಿಲಯಗಳ ಗೃಹಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ನಂನಮ್ಮ 'ಸದನ'ಗಳಿಗನುಸಾರ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಈ 'ಸದನ'ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂಚೂರು : ಹೆಚ್ಚಾನೆಚ್ಚು ವಸತಿ–ಶಾಲೆಗಳಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೆಲ ಸದನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತರಗತಿಯ ಕೆಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಅದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ವಸತಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಗುಡಾಣದಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸದನಾಭಿಮಾನ ಬೆಳೆದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಹಾಗಲ್ಲ. ಹೊಚ್ಚಹೊಸ ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲ್ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು – ಹಸಿರು ಸದನದವರು. ನೆಲಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಳದಿ ಸದನದವರು. ಪಕ್ಕದ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಸದನದ ವಾಸ್ತವ್ಯ. ನಾವೀಗ ನೆರೆ–ಹೊರೆಯವರು ! ಯಥಾಪ್ರಕಾರ , ಕಸಗುಡಿಸುವುದರಿಂದ ಶುರುವಾಗಿ ಹೂಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೀರುಣಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯವರೆಗೆ ನೆರೆಹೊರೆಯವರೊಡನೆ ಮನಸ್ತಾಪ ಶುರುವಾಗಿತ್ತು.

ಸರಿಯಾಗಿ ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಂತು ನೋಡಿ, ವಾರ್ಷಿಕ ಆಂತರಿಕ ಪಂದ್ಯಾವಳಿ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ Intra-mural competition ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅಂದರೆ (ನಾಲ್ಕು) ಗೋಡೆಗಳ ಒಳಗಿನ ಸ್ಪರ್ಧೆ. ಆ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು, ಗೋಡೆಗಳ ಒಳಗೆ ಇನ್ನೊಂದಿಷ್ಟು ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ, ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ, ಬೀಳಿಸಿ ಒಟ್ಟಿಗಾಗಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದಿನ್ನೂ ಬಾಕಿಯಿತ್ತು.

ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯೆಂದರೇನೇ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಸೋಲು, ಗೆಲುವು, ಸಂಭ್ರಮ, ನಿರಾಶೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕಲಸುಮೇಲೋಗರ. ಈ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯೇನೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯಂತ ರೋಚಕವಾದ ಘಟನೆಯೊಂದನ್ನೇ ಫೋಕಸ್ ಮಾಡೋಣ ಬನ್ನಿ.

ವಾಲಿಬಾಲ್. ಅದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅತಿ ನೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಪರ್ಧಾ ಕ್ರೀಡೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಿಕೆಟ್ಟಿ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವೀಕ್ಷಕರು, ಚಪ್ಪಾಳೆ, ಶೀಟೆಗಳೊಡನೆ ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಆಟವದು. ತಮಾಷೆಯಲ್ಲ. ಹುಡುಗಿಯರೂ ಕೂಡ ತುಂಬು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನೆರೆದು ಪೂರ್ತಿ ಆಟ ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದರೆ ಕೇಳಬೇಕೆ ನಮ್ಮ ಹುರುಪನ್ನು.

ಒಂದೇ ಎಡವಟ್ಟೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಹಸಿರು ಸದನ ವಾಲಿಬಾಲಿನಲ್ಲಿ ವೀಕ್ ! ಅಥವಾ, ಹಾಗಂತ ನಮ್ಮೆಲರ ಅನಿಸಿಕೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಆಟವಾಗಲೀ, ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಆಗಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವಾದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾನೆಚ್ಚು ಗುಂಪು ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಊಹಿಸಬಲ್ಲುದಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ, ಖೋಖೋ, ಕ್ರಿಕೆಟ್ಟು,, ಟೇಬಲ್ ಟೆನ್ನಿಸುಗಳಿಗೆ ನಾವು ಹಸಿರು ಸದನದವರು ಫೇವರೈಟ್ ಗಳೇ ಹೊರತು, ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಫುಟ್ಬಾಲಾಗಲೀ, ಎತ್ತರ ನೆಟ್ಟಿನ ವಾಲೀಬಾಲಾಗಲೀ ... ನೋ ಚಾನ್ಸ್. ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ತಂಡದ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಹಳದಿ ಸದನದಲ್ಲಿದ್ದು, ಈ ಸಲ ಅವರದ್ದೇ ಗೆಲುವು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಎಂದೂ ; ಅದ್ಯಾರೋ, ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ವಲಸೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ ಆರೂ ಚಿಲ್ಲರೆ ಫೂಟಿನ ಅಜಾನುಬಾಹುವಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಂಪು ಸದನದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಪರ್ಧೆ ನೀಡಬಲ್ಲುರೆಂದೂ ; ನೀಡಿ ಗೆದ್ದರೂ ಗೆಲ್ಲಬಹುದೆಂದೂ ಎಲ್ಲರೂ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು. ನಾವಾದರೂ ಹಾಗೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಟೀಮಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾನೆಚ್ಚು ಯಾರಿಗೂ ನೆಟ್ಟು ಕೈಗೇ ನಿಲುಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ !

ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ, ವಾಲಿಬಾಲ್ ನಮ್ಮ ಫೇವರೈಟ್ ಆಟ ಅಂತ. ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಖುಷಿಗಾಗಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಹೀಗಾಗಿ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಸರಳವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವ ಮನಸ್ಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಪಂದ್ಯ ಗೆಲ್ಲುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಆಟದ ಸಲುವಾಗಿಯಾದರೂ ನಾವು ತುಂಬು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮನಃಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸೋಣವೆಂದು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡೆವು.

ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ, ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಸೋಲಬಾರದು; ತಲೆತಗ್ಗಿಸದೇ ನಿರ್ಗಮಿಸುವಷ್ಟಾದರೂ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲೇಬೇಕೆಂಬುದು ಆಗಿನ ಗುರಿ.

ಆಟದ ದಿನ ಬಂತು. ಮೊದಲ ಪಂದ್ಯ ಕೆಂಪು ಸದನದವರ ವಿರುದ್ಧ ನಮ್ಮದು. ಲಂಡ ಚಣ್ಣ, ಬನಿಯನ್ನು , ಸಾಕ್ಸು , ಷೂಸುಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಆ ಅಜಾನುಬಾಹು, ಮತ್ತು ತಂಡ , ರುಮ್ಮ್ ... ಅಂತ ಶಾಟು ಹೊಡೆದೊಡೆದು ನೆಟ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದ ಕಂಡು ನಮ್ಮ ಮುಖ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಪ್ಪಿಟ್ಟಿತ್ತು. ನಾವೋ, ಬರಿಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆಡಬಂದ ಅಬ್ಬೇಪಾರಿಗಳು. ನಾವಾಗ ಫೇವರೈಟ್ಸ್ ಹೋಗಲಿ, ಅಂಡರ್ ಡಾಗ್ಸ್ ಕೂಡ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸದನ–ಶಿಕ್ಷಕರೋ ಮಧ್ಯ ವಯಸ್ಕ ಹಿಂದೀ ಗುರುಗಳು. ತಮ್ಮ ನಿವಾಸದಿಂದಲೇ ಬೆಸ್ಟಾಫು ಲಕ್ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿದ್ದರೆ ಹೊರತು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಪಂದ್ಯಾಳುಗಳಿಗೆ ಭಾಷಣ ನೀಡಲು ಅವರೇನು ಷಾರುಖಾನೇ ?

ಸರಿ, ನಾವೇ ಮೈದಾನದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗೂಡಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಆಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದೆವು. ನಮ್ಮ ವಿಹಿತ/ಅವಿಹಿತ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ :

1. ನಿಯತ್ತಾಗಿ ಆಡುವುದು ; ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಆಡುವುದು.
2. ಯಾರದೋ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಬೇರೆಯವರು ಬೈಯಕೂಡದು.
3. ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಆಡುವುದು ; "Leave it" ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು.
4. ಪ್ರತಿ ಅಂಕದ ನಂತರ – ಅಂಕ ಗೆದ್ದಿರಲೀ, ಸೋತಿರಲೀ – ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಮುಟ್ಟುವುದು ; ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟುವುದು.
5. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಮೂರು ಟಚ್ ಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟೇ ಚೆಂಡನ್ನು ದಾಟಿಸುವುದು.
6. ಆಟ ಸೋತಾಗ ಕೆಟ್ಟ ಮಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು !

ಆಟ ಶುರುವಾಯಿತು. ಚೆಂಡು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮೂರು ಪುಟಿಗೆ ಪುಟಿದು ನೆಟ್ಟು ದಾಟತೊಡಗಿತು. ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬಿರುಗಾಳಿಯೋಪಧಿಯಾಗಿ ಬೀಸಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಿರುಗಾಳಿ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮೈದಾನದ ಒಳಗೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮೈದಾನದ ಹೊರಗೂ ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮೈದಾನದ ಒಳಗೆ ನಾವೂ ಇದ್ದೆವಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಬಿರುಗಾಳಿಗಳನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಉರುಳಾಡಿ ಹೊರಳಾಡಿ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಮೂರು ಪುಟಿಗೆ ಪುಟಿಸಿ ದಾಟಿಸಹತ್ತಿದೆವು.

ಸ್ಕೋರ್ ಬೋರ್ಡು ರಹಸ್ಯ ಬಯಲಿಗೆಳೆಯತೊಡಗಿತು. ನಾವು ಅಬ್ಬೇಪಾರಿಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ; ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಧನಾತ್ಮಕ ಗುಣಗಳಿದ್ದವು. ಎದುರಾಳಿಗಳೇನೋ ನಾವಂದುಕೊಂಡಂತೆ ಮಣಿಸಲಾರದ ತಂಡವೇನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರದೇ unforced error ನಮ್ಮ ಅಂಕಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ತುಂಬತೊಡಗಿದವು. ಸಾಲದೆಂಬಂತೆ, ಸ್ಕೋರುಬೋರ್ಡಿನ ಏರಿಳಿತದೊಡನೆ ಆ ಕಡೆ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಆತಂಕ ಹಬ್ಬತೊಡಗಿತು. ಅದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ತಪ್ಪುಗಳು, ಮತ್ತೆ ಆತಂಕ. ವಿಷವರ್ತುಳ ಸುತ್ತತೊಡಗಿತು.

ನಾವೋ ಚೆಂಡನ್ನು ಪುಟಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ಆನಂದ ಕಾಣಹತ್ತಿದೆವು. ಮೋಡದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಗೆರೆ ಇಣುಕಿತು.

ಇನ್ನೇನು ? ಮೂರು ಸೆಟ್ ಗಳು ಮುಗಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೀಳರಿಮೆಯ ಮೋಡ ಸರಿದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಜಯದ ಬೆಳಕು ! ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕುವಂತಹದ್ದು . ನಂಬಲಿಕ್ಕೇ ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದು ನಡೆದುಹೋಗಿತ್ತು. ನಾವು 2–1 ಸೆಟ್ ಗಳಿಂದ ಗೆದ್ದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಅದೇ ಒಂದೂವರೆ ತಾಸಿನ ಮೊದಲು ನಾವು ಅಂದುಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೂ ಇದೀಗ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಭ್ರಮಕ್ಕೂ ತಾಳ–ಮೇಳವೇ ಇಲ್ಲ ! ಹೇಗಾಯಿತು, ಏಕಾಯಿತು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಚಮತ್ಕಾರದಂತೇ ನಡೆದುಹೋಗಿದೆ. ಗುಂಪು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಜಿಗಿದಾಡಿದೆವು. ಕುಹೂ...ರೈಲಿನಂತೆ ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ಓಡುತ್ತ ನಮ್ಮ ಸದನ – ಶಿಕ್ಷಕರ ಮನೆಗೋಗಿ ಏದುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತ ಖುಷಿ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳಿದೆವು. ಆ ದಿನ ನಮ್ಮ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲ.

ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಅದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಪಂದ್ಯ ; ಸಣ್ಣ ಗೆಲುವು. ಅದೇಕೆ ಆ ಪರಿ ಖುಷಿ ; ಅದೇಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗುತ್ತದೆ . ಒಂದಂತೂ ನಿಜ. ಆ ಮಟ್ಟದ ಹತಾಶೆಯ ಕಳೆದು ಆ ಮಟ್ಟದ ಯಶಸ್ಸು ಆ ಹದಿನೇಳರ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ನಾನಂತೂ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ, ಆ ಬಳಿಕ ? ಬಹುಷಃ ರೂಢಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತೇನೋ.

ಇನ್ನೇನು ಉಳಿದಿತ್ತು? ಕೆಂಪು ಸದನದವರನ್ನೇನೋ ಸೋಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಹಳದಿ ಸದನದವರು ? ಮತ್ತದೇ ಕೋಷ್ಟಕ. ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸುವುದು, ಅದು ನಿಲುಕದ ನಕ್ಷತ್ರ. ಬಹಳವೆಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಟವಾಡಿ ಕಠಿಣ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಒಡ್ಡುವುದೇ ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚಿನದೇನಲ್ಲ. ಏನೇ ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಅಲಿಖಿತ ನಿರ್ಣಯಗಳಿದ್ದವಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕೀಗ ಇನ್ನೊಂದು ವಾಕ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಫಲಿತಾಂಶ ಏನೇ ಆದರೂ ನಾವು ಕಳಕೊಳ್ಳುವಂಥದ್ದೇನಿಲ್ಲ.

ತಮಾಷೆಯೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಎದುರಾಳಿ ಹಳದಿ ಸದನಕ್ಕೆ ಆ ಸೌಕರ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಾಗಲೇ ಅಘೋಷಿತ ಚಾಂಪಿಯನ್ನುಗಳಂತಿದ್ದರು. ಅವರು ಗೆಲ್ಲಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಅವರಾಗಲೇ ಕೆಂಪು ಸದನದವರನ್ನು ಸದೆಬಡಿದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದಂತಿದ್ದು, ಧೂಳಿನಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದು ಬಂದಂತೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಪಂದ್ಯ ಗೆದ್ದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡು ಅವರಂಥ ಅವರೂ ಕೂಡ ಅಳುಕಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಾ? ಅದರಲ್ಲೂ , ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಮೆಟ್ಟಿಲ ಮೇಲಿನ ಕಸ ಗುಡಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಡಿ ವಿವಾದ ಬೇರೆ ಆರಂಭವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತಾ? ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ದಿನ ಕಳೆದು ಆ ದಿನವೂ ಬಂತು. ಈ ಸಲ ನಮ್ಮ ಸದನ – ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದರು. "ಹಮ್ ತುಮೇ ಮಾರೇಂಗೆ

; ಜರೂರ್ ಮಾರೇಂಗೆ.." ಇತ್ಯಾದಿ ಘೋಷಣೆಗಳು ಮುಂಬರುವ ಕಾದಾಟಕ್ಕೆ ಪೀಠಿಕೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಸಲ ನಮ್ಮ ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ಮಂದಹಾಸವಿತ್ತು. ಮೈದಾನ ಕಿಕ್ಕಿರಿದಿತ್ತು. ಹೌದು. ಹುಡುಗಿಯರೆಲ್ಲರೂ ನೂರಾಣೆ ಬಂದಿದ್ದರು.

ಮತ್ತದೇ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಯಿತು. ನಾವು ಬಾಲು ಪುಟಿಸಿ ಎಂಜಾಯಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ದಾವಂತಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೆಸಗಿದರು. ಈ ಸಲ ನಾವು ಅಷ್ಟೊಂದು ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕವಾಗಿರದೇ ಕೊಂಚ ಅಗ್ರೆಸ್ಸಿವ್ ಆಗಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಹಿಡಿತ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು over-aggressive ಆಗಿ ತಮ್ಮ ಆಟ ತಾವಾಡಲಿಲ್ಲವೇನೋ. "ಜರೂರ್ ಮಾರೇಂಗೆ..." ಮುಂದಿನ ಸಾಲು ಮರೆತುಹೊಗಿತ್ತೇನೋ. ಕೊನೆಗೆ ಆಗಿದ್ದಿಷ್ಟು, ನಾವು ಮತ್ತೆ ಗೆದ್ದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆವು.

ಅಷ್ಟು ಘಟನೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟು ವಿವರಿಸಿದ್ದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ, ಆಗಿನ ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು, ನಮ್ಮ ಮನೋಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು , ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಡುವುದು. ನಾಳೆ ನಾವಿದ್ದರೂ ಇರದಿದ್ದರೂ, ಕಾಲ ಚಕ್ರದಡಿ ಅರಿದು ಆ ಘಳಿಗೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಳೆದುಹೋಗಬಾರದು. ಹಾಗಂತ ಮನುಷ್ಯ ಸಹಜ ಹಂಬಲ.

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಿದೆ.

ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ತಟ್ಟುವ ಪ್ರತಿ ಘಟನೆ, ವಿಚಾರ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅರ್ಥಾತ್, ಒಂದೊಂದೂ, ಒಂದೊಂದು ಪಾಠವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ರೋಚಕವಾದ ಘಟನೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪಾಠ ಕಲಿತೆವೆಂದು ಅರಿಯುವ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆ ಆಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. **We just enjoyed it.**

ಈಗರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನು ಅವತ್ತು ನಾವು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾರದಂತಹ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆದದ್ದು ಆ ನಂತರದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾರಿ ಅನುರಣಿಸಿದೆ. ಅನುರಣಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಕೊರತೆ ಅಥವಾ ಅದರಪ್ಪ ಕೀಳರಿಮೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಗಾಗ ತಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಾಲೇಜಿನ ಮೊದಲ ದಿನ ನಿರರ್ಗಳವಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮಾತಾಡುವ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕಂಡಾಗಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು, conferenceನಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾಗುವ ಯುರೋಪಿನ ಸರ್ಜನ್ ಜೊತೆ ಒಡನಾಡುವ ತನಕ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೀಳರಿಮೆ ಇಣುಕಿ ಹಾಕುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ತಪ್ಪಲ್ಲ.

ನಿಜ. ಕೀಳರಿಮೆ ಖಂಡಿತಾ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಅದನ್ನ ತಗೊಂಡು ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬುದು ಅತಿ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಅದರಿಂದ ಉತ್ತೇಜಿತಗೊಂಡು ನಾವು ನಮ್ಮದೇ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಮಟ್ಟದೆಡೆಗೆ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿದೆವೆಂದರೆ, ನಾವು ಇವತ್ತಿಗಿಂತಲೂ ನಾಳೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಬುದ್ಧರಾದೇವು. ನಮ್ಮ ವಾಲಿಬಾಲ್ ಎದುರಾಳಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ನಿಜಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೇ ಆಟಗಾರರೇ ಸರಿ. ಅದನ್ನು ಮನಗಂಡು ನಾವೂ ಉತ್ತಮ ಆಟ ಆಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಕ್ಕೇ ಅಲ್ಲವೇ ನಾವು ಅವರನ್ನೇ ಮೀರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು ? ಅದೇ ರೀತಿ, ನಮ್ಮದೇ complexಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಮುಖತಃ ಎದುರಿಸಿದಾಗಲೇ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮೀಡಿಯಮ್ ಸಹಪಾಠಿ ನಿನ್ನ ಶಾಯರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಒಳ್ಳೇ ದೋಸ್ತ್ ಆಗುವುದು; ಶ್ರೀಮಂತ ದೇಶಗಳ ಮೇಧಾವಿ ತಜ್ಞರ ಜೊತೆ ನಾವು ಭುಜಕ್ಕೆ ಭುಜ ತಾಕಿಸಿ ನಿಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ನಾವಂದುಕೊಂಡಷ್ಟು ಅಬ್ಬೇಪಾರಿಗಳಲ್ಲ ನಾವು.

–ಕಿರಣ್ ಪೇಟ್ಕರ್

3ನೇ ಬ್ಯಾಚಿನ ಕಿರಣ್, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಸರ್ಜನ್ ಆಗಿ ಕ್ಯಾಲಿಕಟ್ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Life - Before & After Navodaya

Dear readers, I want to write something about a day which changed my life. The dearest students who are studying in Navodaya, be sure that you are among those luckiest ones to build a beautiful life in future. You will not realize the value of being there, until you are out of that place. Navodaya is not just giving you food for seven years; it is also teaching you how to earn food for rest of your life.

Last evening I was sitting in office and my neighbor called me saying my mother had stuck her hand in washing machine and she was fine. I suddenly rushed to home and there was not much to worry about, she was fine.

Today morning, I sat next to her to explain how a washing machine works. Then I took her to the machine and gave a demo explaining all the functions. There was so much of curiosity in her eyes! She asked me so many questions which were so simple, and I was yet happy to answer her.

I still remember, there was a time when I and my mom used to go to fields to harvest cotton during summer. She was paid 12 Rupees a day and I was paid 8 Rupees. We never considered the burning sun and skin scratches due to the dried cotton thorns. While we worked she used to talk to me continuously, she used to tell me about Gandhiji and Indian freedom moment. She always told me to be good at mathematics and get selected in the entrance exam for a residential school. Then, I was too young and some land owners did not consider me as a daily labor, yet mom took me along with her. While she was working I collected woods and cow dung cakes to make domestic fuel for winter.

I still remember that day when mom had slapped me. It was a hot day and we were harvesting chillies. Chilli plants were taller than me when I bent down. In the middle of work I had slept beneath the chilli plants and nobody noticed me until for some time. Then the land owner saw me and shouted, ಲಲಿತಮ್ಮ, ನಿಮ್ ಹುಡುಗಾ ಹೊಲದಾಗ ಮಕ್ಕೊಂತಾನ ಅವ್ನ ಕೂಲಿ ಕೇಳಾಕ ಬರಬ್ಯಾಡ ನೀ. (Lalithamma, your son slept beneath chilli plants and you do not ask his wage for today) My mom came and slapped me. She was saddened because I wasn't paid even for my half day's work.

We used to work for 6 days a week and mom earned 72 Rupees + around 40 Rupees of mine. Every week she used to send me to the weekly market which used to be in the nearby village. I always carried a bag and 50 Rupees in my pocket. Walked alone on a mud road. When I reached market, I used to wander around all the shops making sure I bought the cheapest stuff. Mom used to narrate me the list of things to buy and I used to note down on a paper. Then, I never felt to have even a chocolate of 50 paisa, because I knew 50 paisa was lot more for mom. Also she instructed me not to have tea in shop, she told me she would make tea for me when I get back home. I used to return home by evening. She used to check if I bought everything and calculate the money I spent. Then she used to make tea for me, we sat together and sip it happily. I was not supposed to stay at home after lunch or dinner, as there was no space for me to sit. We lived in a smallest room, may be 20x15 foot. By night we used to go to my grandpa's house for sleeping.

A day chnged my life for ever.

I still remember,

I was running like mad in the just planted paddy field, with an envelope in hand, a brown envelope. I was running towards my mom who was working in fields.

I was not sure where she was, I just kept running in search of her. After an hour or so, I saw her working in fields, and I shouted as loud as I could,

“Amma… I got selected for Navodaya!”

She was stunned for a moment, then started running towards me. She hugged me tight and took a deep breath. I could see tears in her eyes. And she uttered, ‘God’s miracle’. Because she knew that getting selected in the top 80 students in the whole district was a tough competition and I was not so capable of getting through. Probably, that was the happiest moment of her life.

When I was in school, she wrote me a postcard every week. I regret that I didn’t preserve those letters. While I studied in Navodaya School, she worked under hot sun to make her living.

Today, I drive my air conditioned car to work and sit in an air conditioned room with a computer to work for an MNC. I wear branded clothes and play with electronic gadgets. Have published a book too. Most importantly I take care of my mom. Bruises on her hands still remind me of those days when she worked for 12 Rupees a day under the hot sun in the fields.

And it’s quite evident that whatever I am today is completely because of Navodaya Vidyalaya. I have no clue as to how I should repay back or show my gratitude to the school.

As my mom said, it’s a ‘God’s miracle’!

-Maheshwar Mathad
Batch-5

ಕುಂಡಿ ನಂ. 88

ಅದಾಗ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಎರಡೆರಡು ಜೊತೆ ಯುನಿಫಾರ್ಮ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹೆಸರೋ, ನಮ್ಮ ಆಡ್ಮಿಶನ್ ನಂಬರೋ, ರೋಲ್ ನಂಬರೋ ಪೆನ್ನಿನಿಂದ ಬರೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಪೆನ್ನಿನಿಂದ ಬರೆದದ್ದು ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ತೊಳೆದ ನಂತರ ಹ್ಯಾಗೆ ಉಳಿದೀತು ? ಹೀಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಚಣ್ಣ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳವುದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮುಗದೊಬ್ಬನ ಅಂಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಅಳಿಸಲಾಗದ ಹೊಸ ಮಸಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆದಿತ್ತು. ಯಾರೋ ಆಯಿಲ್ ಪೇಂಟಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಮಾಲಿಕತ್ವದ ಕುರುಹು ಮೂಡಿಸಿದರೆ, ಮತ್ತ್ಯಾರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆಧೋಬಿ ಇಂಕ್ ಬಳಸಿದ್ದರು.

ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಚಿನ ರಾಜು ಅಳಗುಂಡಿ ನನ್ನ ಅಂಗಿಯ ಕಾಲರಿನ ಹಿಂದೆ “ಜಿಕೆ –100” ಎಂದು ನನ್ನ ಇನಿಷಿಯಲ್ ಮತ್ತು ಆಡ್ಮಿಶನ್ ನಂಬರ್ ಅನ್ನು ಕೆಂಪು ಆಯಿಲ್ ಪೇಂಟಿನಿಂದ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದ. ನನ್ನ ಅಂಗಿಯ ಬರಹ ನೋಡಿ ಗೆಳೆಯರು ನನ್ನನ್ನು “ಜಿಕೆ 100” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹಾಗೇ ನಮ್ಮ ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತನೂ ತನ್ನ ಚಣ್ಣದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಆಡ್ಮಿಶನ್ ನಂಬರನ್ನು ಅನ್ನು ಕಪ್ಪು ಧೋಬಿ ಇಂಕಿನಿಂದ ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬರೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಬರೆಯುವ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನನಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಬಹುಷಃ ತಾನು ಚಣ್ಣದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಲಕ್ಷ್ಯ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಚಣ್ಣ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ, ಆಡ್ಮಿಶನ್ ನಂಬರು ಚಣ್ಣದ ಎಡ ಪೃಷ್ಟದ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಕೂತಿರ ಬೇಕೆ !! ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತ ಏರಿಯಲ್ಲು,ರಿನ್ನು , ಸರ್ಫ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಛಪ್ಪನ್ನೈವತ್ತಾರು ಸೋಪುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೂ ಆಡ್ಮಿಶನ್ ನಂಬರು ಚಣ್ಣದ ಮೇಲೆ ಅಜರಾಮರವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವನು ಯುನಿಫಾರ್ಮ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಾಗಲೆಲ್ಲ ನಾವು ಅವನನ್ನು ‘ಕುಂಡಿ ನಂಬರ್ 88’ ಎಂದು ರೇಗುಸುತ್ತಿದ್ದೆವು !!

– ಗುರುರಾಜ ಕುಲಕರ್ಣಿ

ನವೋದಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗಾನ-ಯಾನ

"ನಮಗೆ ನನ್ನಾ ಮುನ್ನಾ ರಾಹಿ ಹೂಂ ಹಾಡಿದ ವನಜಾಕ್ಷಿ ಬಗ್ಗೆ ನೆನಪಿದೆ, ಬೇಂದ್ರೆ ಭಾವಗೀತೆಗಳಿಗೆ ಭಾವ ತುಂಬತಾ ಇದ್ದ ವಿದ್ಯಾ ಬಗ್ಗೆ ನೆನಪಿದೆ, ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳಿಗೆ ಜೀವ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದ ಜಯಶ್ರೀ , ಮುಖೇಶನ ಹಳೇ ಹಾಡುಗಳ ದನಿ-ಧಣಿ ಬ್ರಿಜೇಶ್ ಬಗ್ಗೆ ನೆನಪಿದೆ. ನೀನು ಹಾಡಿದ್ದು ನೆನಪಿಲ್ಲ" ಎಂದಿರಾ ? ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ, ನನ್ನ ಗಾನಸುಧೆ ಒಂಚೂರು ಹಾಗೇನೆ.. ಅವಳು ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿ. ಬಾತ್-ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ನಾನಿರುವಾಗ ಪಾಳಿಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದರ ರುಚಿ ಸಿಕ್ಕಿರಬಹುದು. 'ಅಯ್ಯೋ ಎಂಥಾ ಅವಕಾಶ ಮಿಸ್ಸಾಗೋಯ್ತಾ ?' ಎಂದು ನೀವು ಪೇಚಾಡ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಇನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ನೀವು-ನಿಮ್ಮ ಕಿವಿ ಯಾವುದೋ ಹಿಂದಿನ ಜನುಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯದಿಂದಾಗಿ ನನ್ನ ಗಾನ ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ಪಾರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾಗಿ ನೀವು ಪೇಚಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಂತಸದಿಂದಿರಿ.

"ಹಂಗಂತೀಯಾ? ಅಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಹಾಡ್ತಾ ಇದ್ದ್ಯಾ? ಅಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟು ದರಿದ್ರವಾಗಿ ಹಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೋನು ಹೀಗೆ ಗಾನ-ಪಯಣ ಅಂತ ಹೆಡ್ಡಿಂಗ್ ಹಕ್ಕೊಂಡು ಬರೀಬಹುದಾ?" ಅಂದ್ರಾ ? ಯಾಕಪ್ಪಾ ಹಾಡುಹಕ್ಕಿಗೆ - ಅದು ಕಾಗೆಯೇ ಯಾಕಾಗಿರಲಿ- ತೆಗಳಿಕೆ ಹೊಗಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಕೊಡದೇ ಹಾಡುವ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇಲ್ಲವಾ? ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನೂ ಕೂಡ ನವೋದಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಿನ ನನ್ನ ಸಂಗೀತ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಬರಹಕ್ಕೆ 'ನವೋದಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗಾನಯಾನ' ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದೀನಿ.

ನನಗೆ ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತಿತ್ತು- ನನ್ನದು ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವ ದನಿಯೇ ಅಲ್ಲ. ನನ್ನ ಗೊಗ್ಗರು ದನಿ ಆಗ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ದುರ್ಯೋಧನನ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದ ಪುನೀತ್ ಇಸ್ಸಾರನನ್ನು ಮಿಮಿಕ್ ಮಾಡಲಷ್ಟೇ ಉಪಯೋಗ ಹೊರತು, ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನಾನು ಗುರುರಾಜನಿದ್ದವ ಅಭಿನವ ರಾಜಗುರು ಆಗುತ್ತೇನೆನ್ನುವ ಮಾತು ಸುಳ್ಳೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. 'ಗಾನವಿದ್ಯಾ ಬಡೀ ಕಠಿಣ ಹೈ' ಅಂತ ಗವಾಯಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ನಾನು ಹಾಡಿನ ಉಸಾಬರಿ ಬಿಟ್ಟು ಯಾವುದಾದರೂ ವಾದ್ಯ ಕಲಿಯಬಹುದಾ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡತೊಡಗಿದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಗೀತವಾದ್ಯ ಕಲಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಏನಾದರೂ ಡೆಸ್ಕು ಬಾರಿಸುವ ಕಲೆಯನ್ನು ರಿಕಗ್ನೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದಾಗಲೇ ಏ ಗ್ರೇಡು ಕಲಾವಿದರಾಗ ಬಹುದಾದಷ್ಟು ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಚಿನ ಅಜಯ ದೀಕ್ಷಿತ್ ಮತ್ತು ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಗೊಂಡು ನಾನೂ ಡೆಸ್ಕು ಬಾರಿಸುವ ಕಲೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದೆ. ಊರಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಹೋಳಿ ಹುಣ್ಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಹಲಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದ 'ಸತ್ತಿ ಸತ್ತೆ ಶ್ಯಪ್ಪ, ಕುಣಿಗೆ ಹೊಂಟ್ಯಪ್ಪ', 'ಝುಡ್ ಪಂಪ್ಪಣ್ಣಕ ಝುಡ್' ಇತ್ಯಾದಿ ಟ್ಯೂನುಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಮಾರ್ಚ್ ಪಾಸ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಬಾರಿಸುವ ಡ್ರಂ ಸದ್ದನ್ನೂ ನಾನು ಡೆಸ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನುಡಿಸತೊಡಗಿದೆ.

ನನ್ನ ಸಂಗೀತ ಸಾಧನೆ ಹೀಗೆ ನಡೆದಿರುವಾಗ, ಎಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಕೊನೆ ಬರುವಂತೆ, ನನ್ನ ಸಾಧನೆಗೂ ಒಂದು ಕೊನೆ ಬಂತು.

ಆಗಿನ ನಮ್ಮ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಾಹ್ನ ಊಟವಾದ ನಂತರ, ಮೂರು ಗಂಟೆವರೆಗೆ ನಮ್ಮ-ನಮ್ಮ ಸ್ನಾನ - ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವ ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಆ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನನಗಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನಮ್ಮ ಕ್ಲಾಸ್ ರೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ನನ್ನ ಸಂಗೀತ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಮದ್ಯಾಹ್ನ ನಾನು ತಲ್ಲೀನನಾಗಿ ಹೈ ವಾಲ್ಯೂಮಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಹತ್ತಿರದ ರೂಮಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಗುರುಗಳೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮದ್ಯಾಹ್ನದ ನಿದ್ದೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು ಅನಿಸುತ್ತೆ. ಅವರು ಎದ್ದು ಬಂದು ನನ್ನ ಕುತ್ತಿಗೆ ಬಗ್ಗಿಸಿ 'ಹಿಂಗಬಿಟ್ಟರ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಕ್ಕ ನಮ್ಮ ತಲೀನ ತಬ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಬಾರಸ್ತೀರಿ' ಎಂದು ಪಲ್ಲವಿ ಹಾಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಬ್ಯಾಂಗೋ ಬಾರಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಹೀಗಾಗಿ ಸಂಗೀತಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೊಳಲಿಗೆ ಚೌರಾಸಿಯಾ, ಸಿತಾರಿಗೆ ರವಿಶಂಕರ್, ತಬಲಾಕ್ಕೆ ಝಕೀರ್ ಹುಸೇನ್ ಪರ್ಯಾಯ ಹೆಸರಾಗಿರುವಂತೆ, ಡೆಸ್ಕ್ ಬಾರಿಸುವ ಕಲೆಗೆ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಬರುವುದು ತಪ್ಪಿಹೋಯಿತು !

ಹಾಡಲು ಬರದಿದ್ದರೂ, ವಾದ್ಯ ಬರದಿದ್ದರೂ ನವೋದಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ಡಿಗ್ರೇಡ್ ಆದದ್ದೇ ಇಲ್ಲ, ಅಂದರೆ ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಡಿ ಗ್ರೇಡ್ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಖರೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಾನು ಯಾವ ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ಟೆಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿದ್ದ ಮನ್ನಾರಿ ಮ್ಯಾಡಂ ಪ್ರತೀ ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ಟೆಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡಿದರಿಗೆ ಎ ಗ್ರೇಡು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡದವರಿಗೆ ಸಿ ಗ್ರೇಡು ಕೊಟ್ಟು, ಹಾಡದೇ ಅವರ ಜೀವ ಉಳಿಸಿದ ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಬಿ ಗ್ರೇಡು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು ಅನಿಸುತ್ತೆ! ಹೀಗಾಗಿ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮ್ಯೂಸಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬಿ ಗ್ರೇಡ್ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಮುಂದೆ ಫರೂಖಾಬಾದಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಗಂಗಾನಿ ಎಂಬ ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಕರಿದ್ದರು. ಅವರು ಬರೆಸಿದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ನಾನು ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ನೋಟ್ ಬುಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ದುಂಡಾಗಿ ಸ್ಕೆಚ್ ಪೆನ್ನಿನಿಂದ ಬರೆದುಕೊಂಡು, ಅದರ ಮೇಲೊಂದು ಸುಂದರ ಸರಸ್ವತಿ ಚಿತ್ರ ಅಂಟಿಸಿರುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಅವರು ಹಾಡು ಹಾಡದೇ ಬಿ ಗ್ರೇಡ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಆಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲ ನಾನು ಅವರ ಕ್ಯಾಚ್ ಡ್ರಾಪ್ ಮಾಡಿದ್ದ ಋಣ ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು ಒಂದೆರಡು ಸಲ ನನಗೆ ಎ ಗ್ರೇಡ್ ಹಾಕಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ನಾವು ಫರೂಖಾಬಾದಿನಿಂದ ವಾಪಸು ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊದಲು ಗಂಗಾನಿ ಸರ್ ಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿ ಅವರ ಬದಲು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಕಿ ಬಂದು, ನಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೋ ನನ್ನ ಕೀರ್ತಿ ತಿಳಿಯದು. ಹೀಗಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಾಡು

ಹಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ನನ್ನ ಎಂದಿನ ಉತ್ತರವಾದ 'ಬರೂದುಲ್ಲ' ವನ್ನು ತಲೆ ಅಡ್ಡಡ್ಡ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳಿದೆ.ಆದರೆ ಅವರು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಡದೇ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯಾದರೂ ಬರತಿರಲೇ ಬೇಕು ಅದನ್ನೇ ಹಾಡಿ ಎಂದರು. ನಾನು ಸಕಲ ಚರಾಚರ ಜೀವಗಳ ಲೇಸನ್ನು ಬಯಸಿ, ಅದೇ ಆಗ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಶಾಲೆಯ ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ ಕರುಣೆಗೊಂಡು, ರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ,ಜನ ಗಣ ಮನ ಎಂದು ಒಂದೊಂದೇ ಶಬ್ದವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ವಾಲ್ಯೂಮಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳತೊಡಗಿದೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ಮ್ಯಾಡಂಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗಿ, ನನಗೆ 'ಕ್ಯಾ ಆಪ್ ಕಹಾನಿ ಸುನಾ ಹರೇ ಹೈಂ' ಎಂದು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೊಂದು ಸಿ ಗ್ರೇಡು ಲಗಾಯಿಸಿದ್ದರು! ಇದಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳ ತನಕ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರು ನನ್ನನ್ನು 'ಕ್ಯಾ ಆಪ್ ಕಹಾನಿ ಸುನಾ ಹರೇ ಹೈಂ' ಎಂದು ಛೇಡಿಸುತ್ತಿದರು..

ಧಾರವಾಡದ ಚಳಿಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಂಡು ತಣ್ಣೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹಾಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ. ಅದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೇ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಗಾಯಕರು ಜಾಸ್ತಿ ಅನಿಸುತ್ತೆ. ಒಮ್ಮೆ ನಾವು ಒಂದಿಷ್ಟು ಹುಡುಗರು ಕಾಮನ್ ಬಾತ್‌ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆತೋಳೆಯುತ್ತ, ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಾನು ಚಳಿಯನ್ನು ಓಡಿಸಲು ಗಾನ-ಪ್ರಹಾರ ನಡೆಸಿದ್ದೆ. ಹಾಡು ಕೇಳಿಯೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡಲು ಬಟ್ಟೆತೊಳೆಯುತ್ತಿರುವವರು ಅರಸಿಕರೇ ? ಅವರೂ ಕೂಡ ಬಕೀಟು ಬಾರಿಸುತ್ತ ರಾಗ ರತಿಗೆ ರಂಗು ಏರಿಸಿದ್ದರು. ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಈ ಸಂಗೀತ ಗದ್ದಲದಂತೆ ಕೇಳಿ, ಅವರು ಬಾತ್‌ರೂಮಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ 'ಹ್ಯಾಗಿದ್ದರೋ ಹಾಗೆಯೇ' ಹೊರಕರೆಸಿ ಬಾತ್‌ರೂಮಿನ ಮುಂದೆ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಡುವುದು ಏನಿದೆ? ಮಹಾಮಜ್ಜನದ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಎದ್ದುಬಂದು ನಿಂತ ಗೊಮ್ಮಟರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೂಡ ಒಬ್ಬನಿದ್ದೆ !

ಗಾನದಿಂದ ಧನ-ಮಾನ ಗಳಿಸಿದವರು ಹಲವಾರು ಜನರಿರಬಹುದಾದರೂ ಗಾನದಿಂದ ವಸ್ತ್ರಹಾನಿಯಂತಹ ಅಪಮಾನ ಗಳಿಸಿದ ಕೆಲವೇ-ಕೆಲವು ಜನರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಎಂದು ಸಾರುತ್ತಾ ಇತೀಶ್ರೀ 'ನವೋದಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗಾನ-ಯಾನ' ಎಂಬ ಬರಹ ಸಂಪೂರ್ಣಂ !

-ಗುರುರಾಜ ಕುಲಕರ್ಣಿ
(2ನೇ ಬ್ಯಾಚ್)

Table 1 Recent 10th and 12th Class results						
	10th Standard			12th Standard		
Year	Appeared	No of students passed	Pass %	Appeared	No of students passed	Pass %
1996	34	34	100	61	61	94.2
1997	26	25	96.15	70	70	100
1998	36	34	94.82	71	62	87.3
1999	34	33	97.05	61	58	95.08
2000	41	41	100	60	55	91.67
2001	29	28	96.55	69	68	98.6
2002	28	27	96.42	58	58	100
2003	48	44	91.67	61	57	93.44
2004	29	29	100	65	64	98.46
2005	37	37	100	73	71	97.26
2006	23	22	95.65	79	79	100
2007	39	39	100	72	72	100
2008	45	45	100	74	73	100
2009	49	48	97.95	78	78	100
2010	49	49	100	80	80	100
2011	37	37	100	79	79	100

LIST OF STUDENTS PARTICIPATES IN VARIOUS LEVELS OF EXHIBITIONS AND SPORTS				
i. EXHIBITIONS				
NAME OF STUDENT	SUBJECT	STAGE	BATCH	TOPIC
Naresh Kittur	Chemistry	Nationals	14th Batch	Spectrometric determination of ceprodoxine deoxitil
Mahanteshwargouda J	Chemistry	Nationals	17th Batch	Water as a fuel saver
Manjunath Huvannavar	Chemistry	Nationals	Present	Silver nano-particle wonder medicine
Shivaleela Hangaragi	Biology	Nationals	15th Batch	Green revolution to evergreen revolution
Yashwant Reddy		Nationals	13th Batch	
ii. SPORTS AND GAMES				
NAME OF STUDENT	GAME	STAGE	BATCH	YEAR OF PARTICIPATION
Pavan Kadole	Table Tennis	SGFI	11th Batch	2001
Rakshit A	Table Tennis	SGFI	15th Batch	2004
Sunil Sheelavant	Table Tennis	SGFI	12th Batch	2003
Jagadish Pattanshetti	Table Tennis	SGFI	14th Batch	2004
Gireesh Hiremath	Table Tennis	SGFI	14th Batch	2005
Nadeem Sanadi	Table Tennis	SGFI	17th Batch	2007
Sudheer Kumashikar	Table Tennis	SGFI	17th Batch	2007
Megha Kadole	Table Tennis	SGFI	17th Batch	2007
Shivraj Ganiger	Table Tennis	SGFI	Present	2012
Sachin R Torangatti	Hand Ball	Nationals	18th Batch	2009
Nagaraj Managutti	Hand Ball	Nationals	17th Batch	2006
Avinash Hiremth	Hand Ball	Nationals	16th Batch	2005
Praveen Pujar	Hand Ball	Nationals	14th Batch	2005
Sanjay Haddannavar	Hand Ball	Nationals	16th Batch	2007
Manjunath Gonal	Kabaddi	Regionals	4th batch	1996
Jagadish G	Kabaddi	Regionals	4th batch	1996
Lingaraj Kattimani	Kabaddi	Nationals	17th Batch	2005
Krishna Pujar	Kabaddi	Nationals	15th Batch	2006
Mahantesh	Kabaddi	Nationals	16th Batch	2004
Manjunath S K	Kabaddi	Nationals	16th Batch	2004
Sachin R Torangatti	Kabaddi	Nationals	18th Batch	2006

ii. SPORTS AND GAMES				
NAME OF STUDENT	GAME	STAGE	BATCH	YEAR OF PARTICIPATION
Ravi C Naikar	Judo	SGFI	17th Batch	2009
Ravikiran Bhavi	Yoga	Nationals	19th Batch	2008
Sampathraj B Madagunaki	Wrestling	SGFI	17th Batch	2009
Naveen Mathad	Wrestling	SGFI	17th Batch	2009
Ajithkumar	wrestling	SGFI	Present	2012
Lingraj C R	Athletics	SGFI	12th Batch	2003
Vivekanand Nargund	Athletics	Nationals	14th Batch	2005
Rajeev Kulgeri	Cricket	Nationals	15th Batch	2006
Sachin Kulgeri	Cricket	Nationals	17th Batch	2008
Sameer Nadaf	Cricket	Nationals	16th Batch	2007
Nagavva Parasannavar	volley ball	nationals	17th Batch	2005

NOTE:

- SGFI - tournaments conducted by School Games Federation of India known as Natonal School games. Where our students represent NVS (Navodaya Vidyalaya samiti) and compete with all the states.
- NATIONALS - Tournaments conducted by NVS where the students represent their respective regions. Studetns participating in National level sports meet from our Vidyalaya represent Hyderabad Region.
- REGIONALS - 2nd stage of sports meet after Cluster level, where the best performers are selected to represent their respective cluster.
- CLUSTER - 1st stage of sports meet where the students represent Vidyalaya and compete with other JNVs.

JAWAHAR NAVODAYA VIDYALAY
DHARWAD
CLUSTER LEVEL & EXHIBITION
2012

JAWAHAR NAVODAYA VIDYALAYA
DHARWAD

JAWAHAR NAVODAYA VIDYALAYA
DHARWAD

WEL-COME
JAWAHAR NAVODAYA VIDYALAYA
DHARWAD

WAHAR NAVODAYA
DHARWAD

